

ประมาณการ เศรษฐกิจไทย | 2562

ตุลาคม 2562
October 2019

THAILAND'S
ECONOMIC OUTLOOK
2019

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และ เป้าประสงค์ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

วิสัยทัศน์

องค์กรนำในการเสนอแนะนโยบายเศรษฐกิจการคลังเพื่อเศรษฐกิจสมดุล

พันธกิจ

1. ศึกษา และวิเคราะห์และเสนอแนะนโยบายด้านการคลัง ระบบการเงิน การออม และการลงทุน รวมทั้งเศรษฐกิจมหภาคและระหว่างประเทศอย่างมืออาชีพ
2. ติดตาม กำกับ และประเมินผล มาตรการเศรษฐกิจการคลังให้มีประสิทธิภาพ
3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และการยอมรับในนโยบายเศรษฐกิจการคลังกับทุกภาคส่วน
4. พัฒนาบุคลากรและองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ด้านวิชาการ คุณธรรม และมีความสุข

ยุทธศาสตร์

1. ส่งเสริมเศรษฐกิจไทยให้เติบโตและแข่งขันได้
2. กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการคลังภาคสาธารณะ
4. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน
5. เสริมสร้างความแข็งแกร่งขององค์กร

เป้าประสงค์

1. เศรษฐกิจไทยมีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
2. การเจริญเติบโตและพัฒนาเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน
3. การคลังของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเสถียรภาพอย่างยั่งยืน
4. องค์กรได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากสาธารณชน
5. องค์กรก้าวหน้าและบุคลากรมีความสุข

กลยุทธ์ สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค : “เสาหลักด้านเศรษฐกิจมหภาคอย่างมืออาชีพ”

“วิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจได้อย่างมีคุณภาพ แม่นยำ และทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้สามารถเสนอแนะนโยบายเศรษฐกิจมหภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสาธารณชน”

สารบัญ

หน้า

1. ประมาณการเศรษฐกิจไทย

บทสรุปผู้บริหาร	4
Executive Summary	6
ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2562 และปี 2563 (ณ เดือนตุลาคม 2562)	
1.1 สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2562	10
1.2 ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2562 และปี 2563	26

2. ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง ปีงบประมาณ 2562 (ตุลาคม 2561 – กันยายน 2562)	38
--	----

3. ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 3 ปี 2562	44
--	----

4. บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ: Macroeconomic Analysis Briefings

4.1 นโยบายแก้จนฉบับ “สี่จิ้นผิง” ... นำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้หรือไม่	50
4.2 นักท่องเที่ยวจีน : “ซิล ชิม แซร์”	54
4.3 การวิเคราะห์โครงสร้างเศรษฐกิจภูมิภาค	66
4.4 2562 ปีแห่งวิกฤติของการปิดโรงงานอุตสาหกรรมจริงหรือ?	79

5. Thailand's Key Economic Indicators

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)	88
ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators) รายไตรมาส	89

ประมาณการเศรษฐกิจไทย

บทสรุปผู้บริหาร

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2562 และ 2563

“เศรษฐกิจไทยปี 2562 คาดว่าจะขยายตัวชะลอลงจากปีก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 2.8 และมีแนวโน้มกลับมาขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 3.3 ในปี 2563”

เศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งปีหลังจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.1 ส่งผลให้ทั้งปี 2562 คาดว่าจะสามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่องที่ร้อยละ 2.8 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.6 ถึง 3.0) ชะลอลงจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.1 จากปัจจัยอุปสงค์จากต่างประเทศที่ชะลอตัวลงเป็นสำคัญ อันเป็นผลจากเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าและปริมาณการค้าโลกที่ชะลอตัวลงจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐและจีน ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้ามีแนวโน้มหดตัวลงร้อยละ 2.5 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -2.7 ถึง -2.3) ขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามายังประเทศไทยยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการขยายระยะเวลาการยกเลิค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on Arrival: VOA) สำหรับการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนคาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงครึ่งหลังของปี 2562 โดยเฉพาะโครงการชิมช้อปใช้ทั้งระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มาตรการบรรเทาผลกระทบสำหรับเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน มาตรการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของ ธอส. มาตรการลดค่าธรรมเนียมการโอนและค่าจดทะเบียนการจำนองให้ผู้ซื้อที่อยู่อาศัย และมาตรการเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณ ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนการใช้จ่ายของประชาชน ในด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจของไทยคาดว่า อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2562 จะอยู่ที่ร้อยละ 0.8 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.6 ถึง 1.0) ปรับตัวลดลงจากปีก่อนตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่มีทิศทางลดลง

สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2563 สำนักงานเศรษฐกิจการคลังคาดว่า เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อนหน้ามาอยู่ที่ร้อยละ 3.3 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.8 – 3.8) โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการใช้จ่ายภาคเอกชนและการใช้จ่ายภาครัฐ ทั้งจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2563 จำนวน 3.2 ล้านล้านบาท ที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ในช่วงต้นปีหน้า และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนาดใหญ่ของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ การลงทุนภาครัฐที่เพิ่มขึ้นยังจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจและช่วยกระตุ้นการลงทุนภาคเอกชนในประเทศได้มากขึ้น สำหรับอุปสงค์ภายนอกประเทศ คาดว่าการส่งออกสินค้าและบริการมีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อนหน้า ตามเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าของไทยที่ยังมีแนวโน้มขยายตัวได้ และแนวโน้มการเติบโตของปริมาณการค้าโลกที่คาดว่าจะฟื้นตัวขึ้น ในด้านเสถียรภาพภายในประเทศ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2563 จะอยู่ที่ร้อยละ 0.9 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.4 – 1.4) ปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย ตามการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ ทั้งนี้ ในการประมาณการเศรษฐกิจไทยจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ สถานการณ์สงครามการค้าระหว่างสหรัฐและจีน การถอนตัวออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) แนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศพัฒนาแล้ว

ตารางสรุปสมมติฐานและผลการประมาณการเศรษฐกิจปี ปี 2562

	2560	2561	2562f		2563f	
			ณ ต.ค. 62		ณ ต.ค. 62	
			เฉลี่ย	ช่วง	เฉลี่ย	ช่วง
ผลการประมาณการ						
1) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)	4.0	4.1	2.8	2.6 ถึง 3.0	3.3	2.8 ถึง 3.8
2) อัตราการขยายตัวของภาคการบริโภค						
- การบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	3.0	4.6	3.8	3.6 ถึง 4.0	3.5	3.0 ถึง 4.0
- การบริโภคภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	1.0	1.8	2.0	1.8 ถึง 2.2	2.5	2.0 ถึง 3.0
3) อัตราการขยายตัวของการลงทุน						
- การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	2.9	3.9	2.7	2.5 ถึง 2.9	4.6	4.1 ถึง 5.1
- การลงทุนภาครัฐ ณ ราคาคงที่ (ร้อยละ)	-1.2	3.3	1.4	1.2 ถึง 1.6	6.6	6.1 ถึง 7.1
4) อัตราการขยายตัวของปริมาณส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	5.4	4.2	-3.6	-3.8 ถึง -3.4	2.5	2.0 ถึง 3.0
5) อัตราการขยายตัวของปริมาณนำเข้าสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	6.2	8.6	-3.1	-3.3 ถึง -2.9	3.0	2.5 ถึง 3.5
6) ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	32.6	22.4	24.6	24.4 ถึง 24.8	23.6	23.1 ถึง 24.1
- มูลค่าสินค้าส่งออกในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	9.5	7.5	-2.5	-2.7 ถึง -2.3	2.6	2.1 ถึง 3.1
- มูลค่าสินค้านำเข้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ)	13.2	13.7	-3.8	-4.0 ถึง -3.6	3.4	2.9 ถึง 3.9
7) ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	44.1	32.4	33.5	33.3 ถึง 33.7	32.9	32.4 ถึง 33.4
- ร้อยละของ GDP	9.7	6.4	6.2	6.0 ถึง 6.4	5.7	5.2 ถึง 6.2
8) อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (ร้อยละ)	0.7	1.1	0.8	0.6 ถึง 1.0	0.9	0.4 ถึง 1.4
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (ร้อยละ)	0.6	0.7	0.6	0.4 ถึง 0.8	0.8	0.3 ถึง 1.3
สมมติฐานหลัก						
สมมติฐานภายนอก						
1) อัตราการขยายตัวเฉลี่ย 15 ประเทศคู่ค้าหลัก (ร้อยละ)	4.0	3.9	3.3	3.1 ถึง 3.6	3.3	2.8 ถึง 3.8
2) ราคาน้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล)	53.1	69.4	62.7	59.7 ถึง 65.7	61.2	56.2 ถึง 66.2
สมมติฐานด้านนโยบาย						
3) อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)	33.9	32.3	31.1	30.6 ถึง 31.6	30.8	29.75 ถึง 31.75
4) รายจ่ายภาคสาธารณสุข (ล้านล้านบาท)	3.46	3.60	3.74	3.72 ถึง 3.76	3.96	3.92 ถึง 4.00
5) จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	35.6	38.3	39.8	39.3 ถึง 40.3	41.5	40.5 ถึง 42.5

Executive Summary

Thailand's Economic Projections for 2019

“Thai economy in 2019 is expected to grow at 2.8 percent and will accelerate to 3.3 percent in 2020”

FPO anticipates the Thai economy in the second half of the year to expand by 3.1 percent, resulting in the 2.8 percent economic growth in 2019 (with a forecast range of 2.6 percent to 3.0 percent). It is expected to slow down from the previous year which expanded by 4.1 percent due to the decline in exports of goods, which are the result of the slowdown of the trading partners' economies and the world trade volume due to the trade war between the United States and China. As a result, the value of exports of goods are projected to contract by 2.5 percent (with a forecast range of -2.7 to -2.3 percent). However, the number of tourists would increase from the previous year, supported by the extension of the length of the cancellation fee for immigration check-up (Visa on Arrival: VOA). Private consumption and private investment are expected to continue to expand. They are supported by the economic stimulus measures in the second half of 2019, especially the Chim Shop Chai (Taste, Shop, Spend) campaign, both phase 1 and phase 2, the social welfare card program, the measures to alleviate the cost of living for farmers who suffer from drought, the farmer's income insurance scheme for oil palm, the mortgage loans measure of the Government Housing Bank, the measures to reduce the housing transfer fees and mortgage registration fees for buyers, and expedition of budget disbursement. The stability of the Thai economy is exceptional. The headline inflation in 2019 is expected to be 0.8 percent (with a forecast range of 0.6 - 1.0 percent), decreasing from the previous year due to the falling of crude oil prices in the world market.

For the Thai economy in 2020, the FPO expects the Thai economy to expand at a faster pace of 3.3 percent (within the range of 2.8 - 3.8 percent). It is supported by private and government spending, both from the 2020 budget expenditure of 3.2 trillion baht, which is expected to be effective from the beginning of next year, and the massive transportation infrastructure investment of state-owned enterprises. In addition, increasing public investment will also help promote business confidence and private investment in the country. For external demand, it is expected that the exports of goods and services are likely to accelerate from the previous year as a results of the expansion of trading partner economy and the increase of world trade volume that is expected to recover in 2020. For the internal stability, it is expected that headline inflation in 2020 will be at 0.9 percent (within the range of 0.4 - 1.4 percent) due to the recovery of domestic demand. The Ministry of Finance closely monitors the economic risk factors, for example, the trade war situation between the US and China, the withdrawal from the European Union of the United Kingdom (Brexit), the slowdown of the Chinese economy, and the implementation of monetary policy in developed countries.

Major Assumptions and Economic Projections for 2019 and 2020

	2017	2018	2019f		2020f	
			Avg	Range	Avg	Range
Projections						
1) GDP Growth Rate (percent y-o-y)	4.0	4.1	2.8	2.6 to 3.0	3.3	2.8 to 3.8
2) Real Consumption Growth (percent y-o-y)						
- Real Private Consumption (percent y-o-y)	3.0	4.6	3.8	3.6 to 4.0	3.5	3.0 to 4.0
- Real Public Consumption (percent y-o-y)	1.0	1.8	2.0	1.8 to 2.2	2.5	2.0 to 3.0
3) Real Investment Growth (percent y-o-y)						
- Real Private Investment (percent y-o-y)	2.9	3.9	2.7	2.5 to 2.9	4.6	4.1 to 5.1
- Real Public Investment (percent y-o-y)	-1.2	3.3	1.4	1.2 to 1.6	6.6	6.1 to 7.1
4) Export Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	5.4	4.2	-3.6	-3.8 to -3.4	2.5	2.0 to 3.0
5) Import Volume of Goods and Services (percent y-o-y)	6.2	8.6	-3.1	-3.3 to -2.9	3.0	2.5 to 3.5
6) Trade Balance (USD billion)	32.6	22.4	24.6	24.4 to 24.8	23.6	23.1 to 24.1
- Export Value of Goods in USD (percent y-o-y)	9.5	7.5	-2.5	-2.7 to -2.3	2.6	2.1 to 3.1
- Import Value of Goods in USD (percent y-o-y)	13.2	13.7	-3.8	-4.0 to -3.6	3.4	2.9 to 3.9
7) Current Account (billion U.S.)	44.1	32.4	33.5	33.3 to 33.7	32.9	32.4 to 33.4
- Percentage of GDP	9.7	6.4	6.2	6.0 to 6.4	5.7	5.2 to 6.2
8) Headline Inflation (percent y-o-y)	0.7	1.1	0.8	0.6 to 1.0	0.9	0.4 to 1.4
Core Inflation (percent y-o-y)	0.6	0.7	0.6	0.4 to 0.8	0.8	0.3 to 1.3
Major Assumptions						
Exogenous Variables						
1) Average Economic Growth Rate of Major Trading Partners (percent y-o-y)	4.0	3.9	3.3	3.1 to 3.6	3.34	2.8 to 3.8
2) Dubai Crude Oil Price (U.S. dollar per Barrel)	53.1	69.4	62.7	59.7 to 65.7	61.2	56.2 to 66.2
Policy Variables						
3) Exchange Rate (Baht per U.S. dollar)	33.9	32.3	31.1	30.6 to 31.6	30.75	29.75 to 31.75
4) Public Expenditure (Trillion Baht)	3.46	3.60	3.74	3.72 to 3.76	3.96	3.92 to 4.00
5) Number of foreign tourists (Million)	35.6	38.3	39.8	39.3 to 40.3	41.5	40.5 to 42.5

ข้อสมมติฐานสำคัญในการ
ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี

62 & 63

1

การขยายตัวของเศรษฐกิจ 15 ประเทศคู่ค้า

62 +3.3% 63 +3.3%

2

Baht/USD

62 31.1 ฿/\$ 63 30.8฿/\$

ดัชนีค่าเงินบาท

62 116.4 63 118.3

3

ราคาน้ำมันดิบดูไบ

62 62.7\$/bbl

63 61.2\$/bbl

4

จำนวนนักท่องเที่ยว

62 39.8 ล้านคน

63 41.5 ล้านคน

5

รายจ่ายภาคสาธารณะ

62 3.74 ล้านล้านบาท

63 3.96 ล้านล้านบาท

5 ข้อ
สมมติฐาน

2.8%
2562f

3.3%
2563f

รายละเอียด

การบริโภค

3.8% **3.5%**
2562f **2563f**

ภาคเอกชน

การลงทุน

2.7% **4.6%**
2562f **2563f**

การบริโภค

2.0% **2.5%**
2562f **2563f**

ภาครัฐ

การลงทุน

1.4% **6.6%**
2562f **2563f**

ส่งออก

มูลค่าสินค้า **-2.5%** **2.6%**
ปริมาณ **-3.6%** **2.5%**
สินค้า & บริการ **2562f** **2563f**

ภาคต่างประเทศ

นำเข้า

มูลค่าสินค้า **-3.8%** **3.4%**
ปริมาณ **-3.1%** **3.0%**
สินค้า & บริการ **2562f** **2563f**

พื้นฐาน

0.6% **0.8%**
2562f **2563f**

อัตราเงินเฟ้อ

ทั่วไป

0.8% **0.9%**
2562f **2563f**

หมายเหตุ: ข้อมูลเป็นอัตราการขยายตัวของมูลค่าที่แท้จริง (Real term) ยกเว้น
อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าที่คิดจาก USD term ตามระบบ BOP

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

สมมติฐานหลักในการประมาณการเศรษฐกิจไทย

ปี 2562

1. อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ 15 ประเทศคู่ค้าหลักของไทย

“สศค. คาดว่า ในปี 2562 เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศโดยรวมจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.3 ชะลอลงจากปี 2561 โดยเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทยมีแนวโน้มขยายตัวชะลอลงเป็นส่วนใหญ่ ด้วยสาเหตุหลักจากเศรษฐกิจหลักอย่างจีนและสหรัฐฯ ขยายตัวชะลอลง และนโยบายกีดกันทางการค้าที่ทำให้การค้าโลกชะลอลง ส่งผลต่อประเทศที่พึ่งพาการส่งออก อาทิ ไต้หวัน ฮังการี สิงคโปร์ มาเลเซีย และเกาหลีใต้ รวมถึงผลกระทบจากปัจจัยภายในประเทศส่งผลให้เศรษฐกิจชะลอลง เช่น ความไม่สงบทางการเมือง เป็นต้น ขณะที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นมีแนวโน้มขยายตัวชะลอลง โดยคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอก และยุโรปโซนมีแนวโน้มขยายตัวชะลอลงจากการได้รับผลกระทบจากการประกาศยุติมาตรการผ่อนคลายนโยบายการเงินปริมาณตั้งแต่ปี 2561 และระดับหนี้สาธารณะที่อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ มีเพียงเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรที่มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ทรงตัวจากปีก่อนหน้า เนื่องจากการดำเนินการ Brexit ยังไม่สำเร็จลุล่วง สำหรับในปี 2563 คาดว่าเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศโดยรวมจะขยายตัวในอัตราที่ทรงตัวจากปี 2562 โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนและสหรัฐฯ ตลอดจนประเด็นสงครามการค้าที่มีความไม่แน่นอนและแนวโน้มการปรับลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ ขณะที่เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอาเซียนได้แก่ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ขยายตัวเร่งขึ้นจากปัจจัยพื้นฐานที่แข็งแกร่งและได้รับอานิสงส์จากสงครามการค้า”

ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของเศรษฐกิจคู่ค้าหลักของไทย 15 ประเทศ (ร้อยละ)

ประเทศคู่ค้าหลัก เรียงตามสัดส่วนการส่งออกปี 2561	2560	2561				2561	2562			YTD	ทั้งปี 2562F	ทั้งปี 2563F
		Q1	Q2	Q3	Q4		Q1	Q2	Q3			
15 ประเทศคู่ค้า (78.1%)	4.1	4.3	4.2	3.6	3.4	3.9	3.3	3.2	-	6.2	3.3	3.3
1. จีน (12.0%)	6.9	6.8	6.7	6.5	6.4	6.6	6.4	6.2	6.0	2.3	6.2	6.0
2. สหรัฐฯ (11.1%)	2.4	2.9	3.2	3.1	2.5	2.9	2.7	2.3	2.0	1.0	2.3	2.2
3. ญี่ปุ่น (9.9%)	1.9	1.3	1.5	0.1	0.3	0.8	0.9	0.9	1.3	1.2	0.9	0.7
4. ยุโรปโซน (7.2%)	2.5	2.4	2.2	1.6	1.2	1.8	1.3	1.2	1.2	7.0	1.3	1.5
5. เวียดนาม (5.1%)	6.8	7.4	7.0	6.7	7.3	7.1	6.8	6.7	7.3	-0.6	7.0	6.9
6. ฮังการี (5.0%)	3.8	4.6	3.5	2.9	1.3	3.0	0.6	0.5	-2.9	4.6	0.5	1.0
7. มาเลเซีย (4.6%)	5.9	5.4	4.5	4.4	4.7	4.7	4.5	4.9	4.4	1.6	4.6	4.4
8. ออสเตรเลีย (4.3%)	2.4	3.1	3.1	2.7	2.3	2.8	1.7	1.4	-	5.0	2.4	2.5
9. อินโดนีเซีย (4.0%)	5.1	5.1	5.3	5.2	5.2	5.2	5.1	5.0	5.0	0.4	5.1	5.2
10. สิงคโปร์ (3.7%)	3.5	4.6	4.1	2.2	2.2	3.2	1.1	0.1	0.1	5.8	0.5	1.4
11. ฟิลิปปินส์ (3.1%)	6.7	6.6	6.2	6.0	6.1	6.2	5.6	5.5	6.2	5.4	5.8	6.1
12. อินเดีย (3.0%)	6.9	8.1	8.0	7.0	6.6	7.4	5.8	5.0	-	1.9	6.9	7.2
13. เกาหลีใต้ (1.9%)	3.1	2.8	2.8	2.0	3.1	2.7	1.7	2.0	2.0	1.4	2.1	2.1
14. สหราชอาณาจักร (1.6%)	1.7	1.2	1.4	1.6	1.4	1.4	2.1	1.3	1.0	2.4	1.4	1.4
15. ไต้หวัน (1.6%)	2.9	3.2	3.3	2.3	1.8	2.6	1.8	2.4	2.9	6.2	2.3	2.3

ที่มา : รวบรวมและประมาณการโดย สศค.

1.1 เศรษฐกิจจีน (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 1 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 12.0 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมปี 2561)

➔ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 เศรษฐกิจจีนขยายตัวร้อยละ 6.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า ต่ำที่สุดตั้งแต่ปี 2535 หรือคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 1.5 จากไตรมาสก่อนหน้า (จัดผลทางฤดูกาล) โดยภาคบริการขยายตัวร้อยละ 7.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 7.0 ภาคการผลิตขยายตัวร้อยละ 5.2 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากเดือนก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 5.6 และภาคการเกษตรขยายตัวร้อยละ 2.7 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า

➔ ในปี 2562 คาดว่า เศรษฐกิจจีนจะขยายตัวร้อยละ 6.2 ชะลอลงจากปีก่อนหน้า (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 6.0 – 6.2) เนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนยังไม่มีความคืบหน้า แม้ว่าทั้งสองฝ่ายจะได้แสดงความจำนงที่จะหาทางแก้ไขการค้าที่ไม่เป็นธรรม เศรษฐกิจจีนตั้งแต่ต้นปีจนถึงปัจจุบันชะลอตัวต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในปี 2562 รัฐบาลจีนได้ประกาศเตรียมใช้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อพยุงเศรษฐกิจให้ขยายตัวได้ตามเป้าหมายที่ช่วงร้อยละ 6.0 – 6.5 โดยมีมาตรการสำคัญ ได้แก่ นโยบายหยวนอ่อนค่า การใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลายด้วยการลดสัดส่วนเงินสำรองที่ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย (Reserve Requirement Ratio) โดยลดลงเหลือประมาณร้อยละ 0.5 ต่อปี ต่ำสุดในรอบ 12 ปี เพื่อกระตุ้นให้เกิดสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจ โดยมีการคาดคะเนว่าจะมีการหมุนเวียนของสินเชื่อเพิ่มขึ้นถึง 1.26 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐในระบบจากการปรับลดอัตราดังกล่าว นอกจากนี้ รัฐบาลจะใช้มาตรการการคลัง อาทิ การลดภาษีและมาตรการประกันสังคม (Social Insurance) รวมมูลค่ากว่า 2 ล้านล้านหยวน พร้อมทั้งสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานซึ่งจะช่วยพยุงเศรษฐกิจไม่ให้ชะลอตัวมากเกินไป อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจจีนมีความเสี่ยงจากหนี้ภาคเอกชนที่ค่อนข้างสูง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อกระตุ้นเศรษฐกิจของจีนได้

➔ ในปี 2563 คาดว่า เศรษฐกิจจีนจะขยายตัวร้อยละ 6.0 ชะลอลงจากปี 2562 เนื่องจาก มองว่า เศรษฐกิจจีนยังคงซบเซาจากการกดดันด้านการค้าจากสหรัฐฯ

1.2 เศรษฐกิจสหรัฐฯ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 2 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 11.1 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2561)

➔ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 เศรษฐกิจสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 2.3 จากช่วงเดียวกันปีก่อน หรือร้อยละ 0.5 จากไตรมาสก่อนหน้า (จัดผลทางฤดูกาลแล้ว) ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า แม้ว่าเครื่องชี้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ส่งสัญญาณผสม อาทิ เครื่องชี้ด้านอุปทานที่สะท้อนโดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ (Purchasing Manager Index: PMI) ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเฉลี่ยในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 อยู่ที่ระดับ 49.4 และ 54.2 จุด ตามลำดับ ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า สำหรับเครื่องชี้ด้านอุปสงค์ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเฉลี่ยในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 อยู่ที่ระดับ 132.1 จุด เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ระดับ 128.3 จุด ทั้งนี้ เสถียรภาพเศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังคงแข็งแกร่ง โดยอัตราการว่างงานในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.6 ของกำลังแรงงานรวม ทรงตัวจากไตรมาสก่อนหน้า และอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ทรงตัวจากไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินของสหรัฐฯ (Federal Open Market Committee: FOMC) เมื่อวันที่ 29 – 30 ตุลาคม 2562 มีมติลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายมาอยู่ที่ร้อยละ 1.50 – 1.75 ต่อปี เนื่องจาก FOMC มีความเห็นว่าการขยายตัวด้านการลงทุนของภาคธุรกิจและการส่งออกยังคงเบาบาง ขณะที่ตลาดแรงงานและอัตราเงินเฟ้อค่อนข้างทรงตัว

➔ ในปี 2562 คาดว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะขยายตัวร้อยละ 2.3 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.1 – 2.5) ชะลอลงจากปี 2561 เนื่องจากสถานการณ์การกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนยังไม่มีแนวโน้มที่จะคลี่คลายลงอย่างชัดเจน นอกจากนี้ สหรัฐฯ มีแนวโน้มขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้น จากนโยบายปฏิรูปภาษีและหนี้รัฐบาลกลางที่สูงขึ้น ทำให้มีช่องว่างในการดำเนินนโยบายการคลัง (Policy space) ที่ลดลง อย่างไรก็ตาม คาดว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะยังคงได้รับปัจจัยหนุนจากนโยบายการเงินที่ผ่อนคลาย จึงทำให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังคงขยายตัว แต่เนื่องจากปัจจัยความเสี่ยงที่กล่าวมาข้างต้น จึงส่งผลให้ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปี 2561

➔ ในปี 2563 คาดว่าเศรษฐกิจสหรัฐฯ จะขยายตัวร้อยละ 2.2 หรือในช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.7 – 2.7 ชะลอลงจากปี 2562 เนื่องจากคาดการณ์การกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนจะยังคงยืดเยื้อไปถึงปี 2563 จึงคาดว่าภาคการบริโภคและภาคการผลิตของสหรัฐฯ จะได้รับผลกระทบที่ชัดเจนขึ้น ประกอบกับแรงกดดันด้านอัตราเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น จึงคาดว่าภาคการบริโภคภาคเอกชนที่มีสัดส่วนร้อยละ 69.6 ของ GDP สหรัฐฯ มีแนวโน้มชะลอลงจากปี 2562

1.3 เศรษฐกิจญี่ปุ่น (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 3 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 9.9 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2561)

➔ เศรษฐกิจญี่ปุ่นในไตรมาส 3 ปี 2562 ส่งสัญญาณผสม โดยมูลค่าการส่งออกในไตรมาส 3 หดตัวร้อยละ -5.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนหน้า เติบโตจากไตรมาสก่อนหน้าเล็กน้อยที่หดตัวร้อยละ -5.6 จากการส่งออกไปยังตลาดหลักโดยเฉพาะสหรัฐฯ จีน และอาเซียนที่หดตัวลง ขณะที่การส่งออกบริการขยายตัวชะลอลง สะท้อนจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 2.8 ชะลอลงจากร้อยละ 3.6 ในไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคไตรมาส 3 ปี 2562 อยู่ที่ระดับ 37.0 จุด ชะลอลงจากไตรมาส 2 ปี 2562 ที่อยู่ที่ระดับ 39.5 จุด นอกจากนี้ ภาคอุปทานที่บ่งชี้โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรม เฉลี่ยไตรมาส 3 อยู่ที่ระดับ 51.3 จุด สูงกว่าค่าเฉลี่ยไตรมาสสองที่อยู่ที่ระดับ 50.8 จุด ซึ่งเป็นผลมาจากความไม่แน่นอนจากการค้าโลก และเศรษฐกิจทั้งในและนอกประเทศที่ชะลอลง ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยในไตรมาส 3 อยู่ที่ร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าที่อยู่ที่ร้อยละ 0.8

➔ ในปี 2562 คาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัวร้อยละ 0.9 เติบโตจากปี 2561 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.7 – 0.9) เนื่องจากเศรษฐกิจครึ่งปีแรกขยายตัวร้อยละ 1.0 จากช่วงเดียวกันปีก่อนหน้า โดยที่การบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนรวมขยายตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่ ญี่ปุ่นได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ส่งผลให้ภาคการส่งออกหดตัวอย่างรุนแรง นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องความตึงเครียดทางการค้ากับเกาหลีใต้ที่ส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกโดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมไฮเทค ทั้งนี้ การปรับขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากอัตราร้อยละ 8 สู่ร้อยละ 10 ในวันที่ 1 ตุลาคม 2562 ส่งผลกระทบต่อภาคการบริโภคในไตรมาสสุดท้าย แต่มีการเร่งการบริโภคในช่วงไตรมาส 3 สะท้อนจากยอดขายปลีกที่เร่งขึ้นก่อนบังคับใช้อัตราภาษีใหม่ นอกจากนี้ คาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะได้รับปัจจัยหนุนจากการเร่งก่อสร้างเพื่อรองรับมหกรรมกีฬาโอลิมปิกที่จะจัดขึ้นในปี 2563 อย่างไรก็ตาม ธนาคารกลางญี่ปุ่นได้ดำเนินนโยบายแบบผ่อนคลายทางการเงินจนกว่าอัตราเงินเฟ้อจะปรับตัวอยู่ที่ระดับเป้าหมาย และรัฐบาลญี่ปุ่นได้มีมาตรการ เช่น มาตรการรองรับสังคมผู้สูงอายุ การรับแรงงานต่างชาติ เป็นต้น เพื่อช่วยสนับสนุนเศรษฐกิจให้ขยายตัวต่อไป

➡ ในปี 2563 คาดว่าเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัวชะลอตัวลงจากปี 2562 มาอยู่ที่ร้อยละ 0.7 เนื่องจากการคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ที่ทำให้การค้าโลกหดตัวลงต่อเนื่อง และสงครามการค้าระหว่างญี่ปุ่นกับเกาหลีใต้ที่ยังไม่สามารถหาข้อตกลงกันได้ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมาย ทั้งนี้ การปรับขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากอัตราร้อยละ 8 สู่ร้อยละ 10 ในวันที่ 1 ตุลาคม 2562 จะเป็นความเสี่ยงต่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นในระยะปานกลาง ซึ่งคาดว่ารัฐบาลญี่ปุ่นจะมีมาตรการมากระตุ้นเศรษฐกิจต่อไป

1.4 เศรษฐกิจยูโรโซน 19 ประเทศ (ตลาดส่งออกใหญ่อันดับ 4 ของไทย: สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 7.2 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2561)

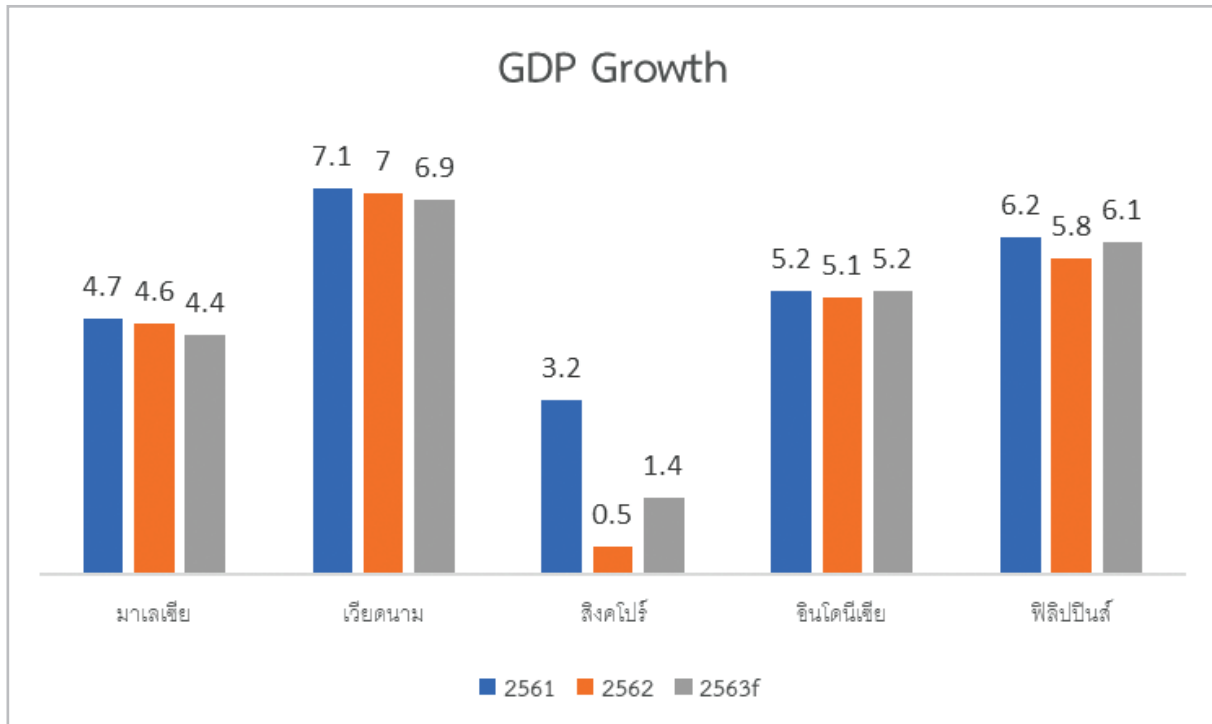
➡ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 เศรษฐกิจยูโรโซน ขยายตัวร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ชะลอตัวลงจากเดือนก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 1.2 โดยเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจยูโรโซนส่งสัญญาณชะลอตัว อาทิ ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมเฉลี่ยในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ปี 2562 ที่อยู่ที่ระดับ 46.8 จุด ลดลงต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า นอกจากนี้ ยอดขายปลีกเดือนสิงหาคม 2562 หดตัวลงร้อยละ -1.9 จากช่วงเดียวกันปีก่อน และชะลอตัวลงจากเดือนก่อนหน้า ขณะที่ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้น โดยอัตราการว่างงานของยูโรโซนเฉลี่ยในไตรมาสที่ 3 อยู่ที่ร้อยละ 7.5 ของกำลังแรงงานรวม ลดลงเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้า และอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยไตรมาสที่ 3 อยู่ที่ร้อยละ 0.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า

➡ ในปี 2562 คาดว่าเศรษฐกิจยูโรโซนจะขยายตัวชะลอตัวที่ร้อยละ 1.3 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.3 – 1.4) เนื่องจากเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 1 2 และ 3 ปี 2562 ขยายตัวต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ บ่งชี้ว่าเศรษฐกิจยูโรโซนเริ่มหมดแรงส่ง (Momentum) นอกจากนี้ เครื่องชี้เศรษฐกิจยูโรโซนในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2562 ส่งสัญญาณชะลอตัว ประกอบกับธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank: ECB) ประกาศยกเลิกมาตรการทางการเงินแบบผ่อนคลายเป็นปริมาณ (Quantitative Easing: QE) ที่ได้ดำเนินมาต่อเนื่อง 4 ปีลงเมื่อปลายปี 2561 อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2562 ECB ได้ประกาศว่าจะกลับมาใช้มาตรการ QE โดยเริ่มมีผลบังคับใช้วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 จึงคาดว่าจะเป็แรงขับเคลื่อนที่ดีต่อเศรษฐกิจยูโรโซน ทั้งนี้ เศรษฐกิจยูโรโซนยังคงมีความเสี่ยงด้านเสถียรภาพทางการคลัง จากระดับหนี้สาธารณะที่ยังคงอยู่ในระดับสูงและปัญหา Brexit ที่ยังไม่ได้ข้อสรุปโดยปัจจุบันทางสหภาพยุโรปได้ขยายกำหนดเวลา Brexit ไปเป็นวันที่ 31 มกราคม 2563

➡ ในปี 2563 คาดว่าเศรษฐกิจยูโรโซนในปี 2563 จะขยายตัวที่ร้อยละ 1.5 เติบโตขึ้นจากปี 2562 เนื่องจาก Brexit คาดว่าจะได้ข้อยุติลงภายในต้นปีหน้าจะทำให้เศรษฐกิจจะค่อยปรับตัวดีขึ้น และธนาคารกลางยุโรป (ECB) ได้เริ่มโครงการซื้อสินทรัพย์ทางการเงิน (Asset Purchase Program – APP) ในเดือนพฤศจิกายน 2562 ตามมาตรการผ่อนคลายเป็นปริมาณ จำนวน 20,000 ล้านยูโรต่อเดือน

1.5 เศรษฐกิจอาเซียน 5 ประเทศ (สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 19.5 ของมูลค่าการส่งออกรวมปี 2561)

ภาพที่ 1 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน (%)

ที่มา: CEIC รวบรวมโดย สศค.

➔ เศรษฐกิจอาเซียนไตรมาสที่ 3 ปี 2562 ส่วนใหญ่ชะลอตัวลง ยกเว้นเศรษฐกิจประเทศเวียดนามที่ขยายตัวเร่งขึ้น โดยเศรษฐกิจเวียดนามไตรมาสที่ 3 ขยายตัวดีกว่าคาด สูงถึงร้อยละ 7.3 เติบโตขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 6.8 จากการบริโภคภายในประเทศที่เข้มแข็งและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขึ้น ส่วนเศรษฐกิจประเทศฟิลิปปินส์ในไตรมาสที่ 3 ส่งสัญญาณผสม เนื่องจากเครื่องชี้ยอดขายปลีกในไตรมาส 3 หดตัวเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนหน้าที่ร้อยละ -0.7 และการส่งออกชะลอตัวลงในไตรมาสที่ 3 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.6 ขณะที่ดัชนี PMI เฉลี่ยไตรมาสที่ 3 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้ามาอยู่ที่ระดับ 51.8 จุด ในขณะที่เศรษฐกิจประเทศอินโดนีเซียไตรมาสที่ 3 ขยายตัวชะลอลงเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้า ที่ร้อยละ 5.0 ถือเป็นการขยายตัวที่ต่ำที่สุดในรอบ 2 ปีกว่า จากผลกระทบเศรษฐกิจโลกชะลอตัว และสงครามการค้า อย่างไรก็ตาม การบริโภคภายในประเทศยังคงเป็นตัวขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจอินโดนีเซีย ขณะที่ความไม่แน่นอนทางด้านการเมืองส่งผลให้การลงทุนชะลอตัวที่ร้อยละ 4.2 อีกทั้งเครื่องชี้ยอดขายปลีกไตรมาสที่ 3 ที่ขยายตัวชะลอตัวเฉลี่ย 3 เดือนอยู่ที่ร้อยละ 1.4 เศรษฐกิจมาเลเซียในไตรมาสที่ 3 ส่งสัญญาณชะลอตัว โดยมูลค่าการส่งออกในไตรมาส 3 หดตัวมากขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ -1.9 นอกจากนี้ ภาคอุปทานที่บ่งชี้โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรม เฉลี่ยไตรมาส 3 อยู่ที่ระดับ 47.6 จุดต่ำกว่าค่าเฉลี่ยไตรมาสที่ 2 ซึ่งเป็นผลมาจากความไม่แน่นอนจากการค้าโลก และเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ขณะที่เศรษฐกิจประเทศสิงคโปร์ขยายตัวต่ำสุดในรอบ 10 ปีที่ร้อยละ 0.1 หดตัวจากไตรมาสก่อนหน้าที่ขยายตัวเนื่องจากสิงคโปร์มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิดพึ่งพาการส่งออก สิงคโปร์จึงได้รับผลกระทบจากการค้าเป็นอย่างมาก อีกทั้งจีน และสหรัฐ เป็นคู่ค้าหลักของสิงคโปร์ มูลค่าการส่งออกของสิงคโปร์หดตัวสูงถึง -7.2 ในไตรมาสที่ 3 เนื่องจากผลผลิตอุตสาหกรรมหดตัวร้อยละ -1.7

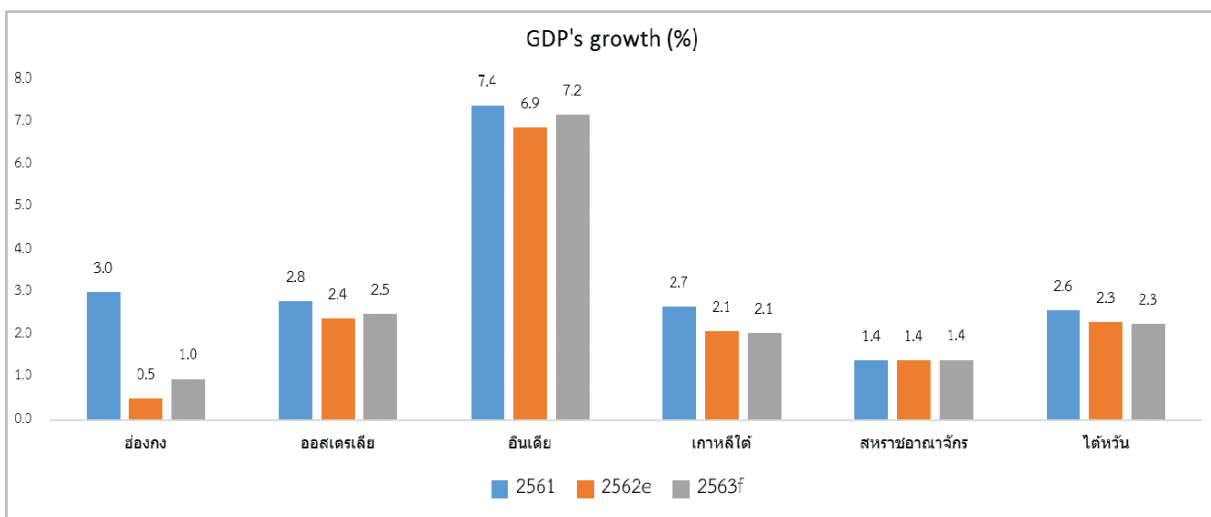
➔ ในปี 2562 คาดว่าเศรษฐกิจอาเซียนจะมีสัญญาณชะลอตัวลง โดยคาดว่าเศรษฐกิจเวียดนามชะลอตัวจากปีก่อนหน้ามาอยู่ที่ร้อยละ 7.0 จากร้อยละ 7.1 เนื่องจากฐานเศรษฐกิจที่ค่อนข้างสูงในปี 2561 ประกอบกับเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัวลง โดยเฉพาะเศรษฐกิจของประเทศจีนตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยการส่งออกของเวียดนามในทั้ง 3 ไตรมาสของปี 2562 ขยายตัวได้น้อยกว่าปีก่อนหน้า และดัชนี PMI 3 ไตรมาสแรกของปี 2562 อยู่ในระดับต่ำกว่า 3 ไตรมาสแรกของปีก่อนหน้าเช่นกัน **เศรษฐกิจประเทศฟิลิปปินส์มีแนวโน้มชะลอตัวลงที่ร้อยละ 5.8 จากร้อยละ 6.2 ในปีก่อนหน้า** เนื่องจากเศรษฐกิจขยายตัวต่ำกว่าคาดในครึ่งปีแรก และฟิลิปปินส์ยังคงได้รับผลกระทบจากสงครามการค้า โดยการส่งออกใน 3 ไตรมาสแรกของปีเฉลี่ยหดตัวที่ร้อยละ -0.2 อย่างไรก็ตาม ระดับอัตราเงินเฟ้อเริ่มปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นปี 2562 ส่งผลให้การบริโภคภายในประเทศขยายตัวได้มากขึ้น **ขณะที่เศรษฐกิจมาเลเซียมีแนวโน้มขยายตัวชะลอตัวลงจากปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 4.6** เนื่องจาก ผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ ยังคงลากยาวมาจากปีก่อนหน้าส่งผลให้การส่งออกของประเทศชะลอตัวลง ใน 3 ไตรมาสแรกของปี 2562 โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์ที่มีปริมาณลดลงอย่างมาก เนื่องจากความต้องการบริโภคสินค้าประเภทนี้ของโลกลดลง **เศรษฐกิจสิงคโปร์มีแนวโน้มชะลอตัวลงอย่างมากที่ร้อยละ 0.5 จากร้อยละ 3.2 ปีก่อนหน้า** เนื่องจากเศรษฐกิจขยายตัวต่ำใน 3 ไตรมาสแรกของปี 2562 ที่ร้อยละ 0.4 ซึ่งถือเป็นตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่ำที่สุดในรอบ 10 ปี การส่งออกยังคงชะลอตัวต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปีถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2562 จากผลกระทบของสงครามการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ คู่ค้าหลักของสิงคโปร์ ซึ่งทั้งสองประเทศมีแนวโน้มเติบโตชะลอตัวทั้งสิ้น นอกจากนี้ ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมอยู่ในระดับที่ต่ำเช่นกัน โดยในเดือนกันยายน 2562 ดัชนี PMI อยู่ที่ระดับ 49.5 ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดในรอบเกือบ 3 ปี **อินโดนีเซียคาดว่าจะชะลอตัวลงเล็กน้อยที่ร้อยละ 5.1 จากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 5.2** เนื่องจากค่าเงินรูเปียะห์ที่ยังคงอ่อนตัวส่งผลให้เศรษฐกิจเติบโตได้อย่างไม่เต็มศักยภาพ นอกจากนี้ เศรษฐกิจยังคงได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม การบริโภคภายในประเทศยังคงขยายตัวได้ดีเนื่องจากอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับที่ต่ำ จึงยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจอินโดนีเซีย อีกทั้งผลการเลือกตั้งในเดือนเมษายน 2562 ส่งผลให้รัฐบาลออกมาตรการต่างๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

➔ ในปี 2563 คาดว่าเศรษฐกิจอาเซียนส่วนใหญ่จะขยายตัวเร่งขึ้นยกเว้นเศรษฐกิจประเทศเวียดนาม และ มาเลเซียที่มีแนวโน้มชะลอตัวลงจากปี 2562 เนื่องจากเศรษฐกิจเวียดนามมีฐานที่สูงในปี 2562 และคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน ที่ทำให้การค้าโลกหดตัวลงต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม คาดว่าเวียดนามยังคงเป็นประเทศที่น่าสนใจของนักลงทุนอย่างต่อเนื่อง **ส่วนเศรษฐกิจประเทศมาเลเซียปี 2563 คาดว่าจะชะลอตัวลงจากปีก่อนหน้า** ปัจจัยหลักมาจากสงครามการค้า และเศรษฐกิจโลกชะลอส่งผลกระทบโดยตรงกับการส่งออกของประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่คาดว่าจะลดลงอย่างต่อเนื่องลากยาวถึงปีหน้า **ในขณะที่เศรษฐกิจประเทศอินโดนีเซียปี 2563 มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยที่ร้อยละ 5.2** เนื่องจากการบริโภคภายในประเทศที่เข้มแข็ง อีกทั้งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ของรัฐบาลจะเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี **เศรษฐกิจประเทศฟิลิปปินส์มีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้นเช่นกันที่ร้อยละ 6.1** เนื่องจากฐานค่อนข้างต่ำในปีก่อนหน้า การบริโภคภายในประเทศยังคงเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานจากทางภาครัฐเป็นปัจจัยบวกให้กับเศรษฐกิจ

1.6 เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าอื่นๆ ในเอเชีย (ฮ่องกง เกาหลีใต้ ไต้หวัน และอินเดีย) ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร (สัดส่วนการส่งออกร้อยละ 17.4 ของมูลค่าส่งออกสินค้ารวมในปี 2561)

➔ ในไตรมาส 3 ปี 2562 เศรษฐกิจไต้หวันขยายตัวเร่งขึ้น เศรษฐกิจฮ่องกงมีสัญญาณหดตัวลง โดยเศรษฐกิจที่พึ่งพาการส่งออกเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักบางประเทศ ได้แก่ ฮ่องกงเริ่มส่งสัญญาณการหดตัวของเศรษฐกิจ (ทั้งนี้ตัวเลขเบื้องต้น เศรษฐกิจฮ่องกงหดตัวร้อยละ -2.4) โดยได้รับผลกระทบจากปัญหาทางการเมืองและการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน โดยเศรษฐกิจที่พึ่งพาการส่งออกเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักบางประเทศ ได้แก่ เกาหลีใต้ ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งทางระหว่างประเทศระหว่างเกาหลีใต้กับญี่ปุ่น ขณะที่เศรษฐกิจอินเดีย ออสเตรเลีย เกาหลีใต้และสหราชอาณาจักรมีสัญญาณการขยายตัวในอัตราที่ทรงตัว ขณะเดียวกัน เศรษฐกิจที่พึ่งพาการบริโภคภายในประเทศเป็นหลักอันได้แก่อินเดียและออสเตรเลียได้รับผลกระทบจากอุปสงค์ภายในประเทศที่ขยายตัวชะลอลง สะท้อนจากเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจด้านการบริโภคที่ขยายตัวชะลอตัวลง ทั้งนี้ มีมาตรการผลักดันให้เศรษฐกิจขยายตัวผ่านนโยบายการเงินและการคลัง ขณะที่เศรษฐกิจสหราชอาณาจักรมีแนวโน้มชะลอตัวลง จากเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจที่ส่งสัญญาณชะลอตัวลงทั้งภาคการผลิตและการบริโภคภายในประเทศ โดยมีสาเหตุจากปัญหา Brexit ที่ยังไม่ได้ข้อสรุปโดยปัจจุบันทางสหภาพยุโรปได้ขยายกำหนดเวลาไปเป็นวันที่ 31 มกราคม 2563 เป็นสำคัญ

ภาพที่ 2 การเติบโตทางเศรษฐกิจปี 2562 และคาดการณ์ปี 2563

ที่มา : CEIC รวบรวมโดย สศค.

➔ ในปี 2562 คาดว่าเศรษฐกิจคู่ค้าอื่น ๆ ที่พึ่งพาการส่งออกจะขยายตัวในอัตราชะลอลง จากความเสี่ยงของความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน รวมถึงปัจจัยภายนอกอื่น ๆ อาทิ ความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาค ปัญหาการประท้วงในฮ่องกง การใช้นโยบายกีดกันทางการค้ากับประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะทำให้เศรษฐกิจฮ่องกง ไต้หวัน และเกาหลีใต้ขยายตัวชะลอลง ขณะที่เศรษฐกิจของประเทศที่พึ่งการบริโภคภายในประเทศอย่างอินเดีย และออสเตรเลีย คาดว่าจะขยายตัวชะลอลง โดยในกรณีของอินเดียเนื่องจากการบริโภคภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นและมีปัจจัยเสี่ยงจากเศรษฐกิจโลกที่จะส่งผ่านมายังเศรษฐกิจในประเทศได้ เช่น ความขัดแย้งทางการค้าที่สร้างแรงกดดันให้กับตลาดโลกและส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกอินเดีย เป็นต้น ขณะที่เศรษฐกิจออสเตรเลียคาดว่าจะขยายตัวชะลอลง

เนื่องจากปัจจัยเสี่ยงของด้านตลาดแรงงาน และหนี้ครัวเรือนที่มีสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับรายได้ของประชาชน ซึ่งสูงกว่าประเทศพัฒนาแล้วอื่น ๆ มาก นอกจากนี้ คาดว่าเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรจะทรงตัวจากปีก่อนหน้า และยังคงมีความเสี่ยงจนกว่าการดำเนินการ Brexit จะสำเร็จลุล่วง โดยคาดการณ์ว่า Brexit จะดำเนินการลุล่วงในต้นปีหน้าซึ่งทางสหภาพยุโรปได้ขยายกำหนดเวลาไปเป็นวันที่ 31 มกราคม 2563

➔ ในปี 2563 คาดว่าเศรษฐกิจฮ่องกง ออสเตรเลีย และอินเดีย จะขยายตัวในอัตราที่เร่งขึ้น ขณะที่เศรษฐกิจไต้หวัน เกาหลีใต้ และสหราชอาณาจักร จะขยายตัวในอัตราที่ทรงตัว เนื่องจากได้รับผลกระทบจากมาตรการกีดกันทางการค้า ตลาดการเงินที่ผันผวน และการเมืองภายในประเทศ คาดว่าเศรษฐกิจอินเดีย จะขยายตัวในอัตราที่เร่งขึ้นจากปี 2562 จากปัจจัยการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงสู่ร้อยละ 5.15 และคาดว่าอินเดียยังมีปัจจัยหนุนจากการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น ขณะที่เศรษฐกิจออสเตรเลีย คาดว่าจะได้รับปัจจัยหนุนจากภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งปัจจัยการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงเพื่อสนับสนุนการใช้จ่ายในประเทศ การจ้างงานและการลงทุนในประเทศ อย่างไรก็ตาม คาดว่าเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรจะทรงตัวจากปี 2562 เนื่องจากการเจรจา Brexit คาดว่าจะได้ข้อยุติภายในต้นปีหน้า โดยในช่วงต้นปี คาดว่าเศรษฐกิจจะชะลอตัวลงจากตำแหน่งงานบางส่วนโดยเฉพาะภาคการเงินและอสังหาริมทรัพย์ที่ย้ายออกจากสหราชอาณาจักร นอกจากนี้ หลังจาก Brexit กระบวนการคลังได้จัดเตรียมงบประมาณไว้ทั้งสิ้น 6.3 พันล้านปอนด์ เพื่อรับมือผลกระทบทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น ทำให้เศรษฐกิจสหราชอาณาจักรปรับตัวดีขึ้น

2. อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และดัชนีค่าเงินบาท

“ในปี 2562 คาดว่าเงินบาทจะแข็งค่าจากปีก่อนหน้า โดยเฉลี่ยทั้งปีที่ 31.10 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ หรือแข็งค่าขึ้นร้อยละ 3.8 จากค่าเฉลี่ยปีก่อนหน้า และคาดว่าดัชนีค่าเงินบาทปี 2562 จะแข็งค่าขึ้นร้อยละ 6.3” (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 สมมติฐานค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และดัชนีค่าเงินบาทเฉลี่ยในปี 2562

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) รวบรวมโดย สศค.

หมายเหตุ: ดัชนีค่าเงินบาท จากการคำนวณของ สศค.

➔ การเปรียบเทียบเงินบาทกับเงินสกุลหลักและเงินสกุลอื่นๆ ในภูมิภาคพบว่าในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 เงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐแข็งค่าขึ้นในอัตราที่มากกว่าค่าเงินสกุลหลักส่วนมาก โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 31.21 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ หรือแข็งค่าขึ้นร้อยละ 3.4 จากค่าเฉลี่ยปี 2561 ผลจากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดและเสถียรภาพที่แข็งแกร่ง ส่งผลให้ดัชนีค่าเงินบาทเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 115.8 จุด แข็งค่าขึ้นถึงร้อยละ 5.7 จากค่าเฉลี่ยปี 2561

➔ ในปี 2562 คาดว่าในภาพรวมเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐจะแข็งค่าขึ้นจากปี 2561 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 31.10 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 30.60 – 31.60 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ) หรือคิดเป็นการแข็งค่าขึ้นร้อยละ 3.8 จากค่าเฉลี่ยปี 2561 เนื่องจากไทยเกินดุลบัญชีเดินสะพัดอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ธนาคารกลางสหรัฐฯ ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Fed Fund Rate : FFR) ซึ่งจะทำให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยไทยและสหรัฐฯ ลดลงจากการประมาณการครั้งที่แล้ว เป็นปัจจัยหนุนให้เงินบาทแข็งค่าขึ้น ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ คาดว่าเงินบาทจะเคลื่อนไหวในทิศทางที่ใกล้เคียงกับในช่วงที่ผ่านมาของปี 2562 ส่งผลให้ดัชนีค่าเงินบาทในปีนี้จะเฉลี่ยอยู่ที่ 116.38 จุด หรือคิดเป็นการแข็งค่าขึ้นร้อยละ 6.3 จากค่าเฉลี่ยปี 2561

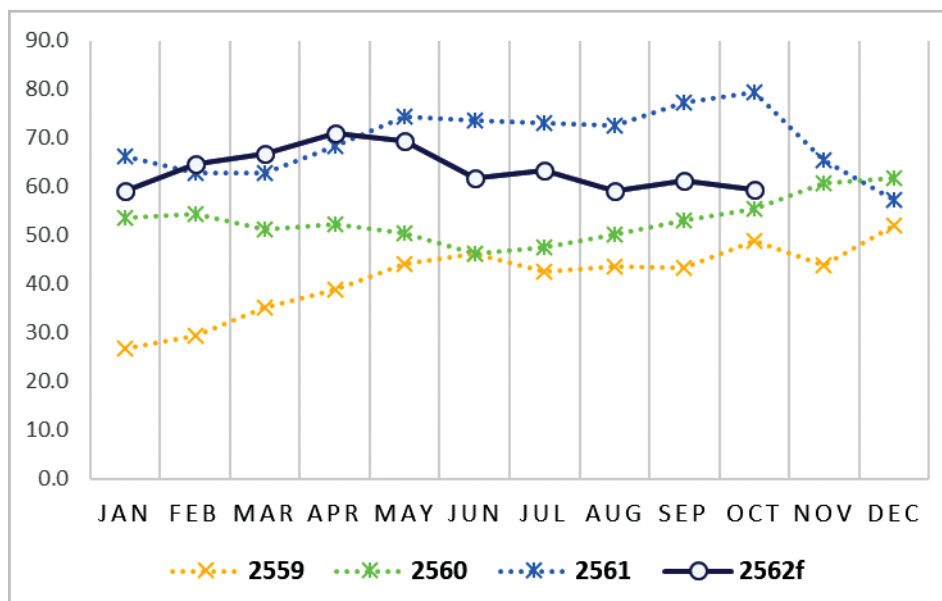
➔ ในปี 2563 คาดว่าในภาพรวมเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐจะแข็งค่าขึ้นจากปี 2562 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 30.75 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 29.75 – 31.75 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ) หรือคิดเป็นการแข็งค่าขึ้นร้อยละ 1.6 จากคาดการณ์ปี 2562 สอดคล้องกับคาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยในปี 2563 ที่มีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้นจากปี 2562 โดยจากประมาณการ Dot-plot ของคณะกรรมการนโยบายการเงินสหรัฐฯ (Federal Open Market Committee: FOMC) ชี้ว่าธนาคารกลางสหรัฐฯ มีแนวโน้มคงอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Fed fund rate) ไว้ที่ร้อยละ 1.50-1.75 ต่อปี นอกจากนี้ คาดว่าธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียอื่น ๆ เช่น เวียดนาม อินเดีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย เป็นต้น ยังคงมีพื้นที่ในการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายมากกว่าของไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยหนุนที่ทำให้เงินบาทเฉลี่ยในปี 2563 แข็งค่าขึ้นจากเฉลี่ยในปี 2562 นอกจากนี้ ในช่วงปลายปี 2563 สถานการณ์การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ อาจส่งผลให้เกิดการผันผวนของดัชนีดอลลาร์สหรัฐ และเงินไหลเข้าไทย ซึ่งมีเสถียรภาพด้านเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ คาดว่าเงินบาทจะเคลื่อนไหวในทิศทางที่ใกล้เคียงกับในช่วงที่ผ่านมาของปี 2562 ส่งผลให้ดัชนีค่าเงินบาทในปี 2563 จะเฉลี่ยอยู่ที่ 118.25 จุด หรือคิดเป็นการแข็งค่าขึ้นร้อยละ 6.3 จากค่าเฉลี่ยปี 2562

ทั้งนี้ ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทและค่าเงินสกุลอื่น ๆ ได้แก่ ประเด็นความขัดแย้งด้านการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน สหรัฐฯ กับสหภาพยุโรป และญี่ปุ่นกับเกาหลีใต้ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการกีดกันทางการค้าสินค้ายานยนต์และชิ้นส่วน ประเด็นการเมืองภายในของสหรัฐฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อแนวนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ ตลอดจนความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์และการเมืองในต่างประเทศ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นนักลงทุนและส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาท ดอลลาร์สหรัฐ ตลอดจนค่าเงินสกุลอื่น ๆ ได้

3.ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก

ราคาน้ำมันดิบดูไบในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 (มกราคม – ตุลาคม 2562) เฉลี่ยอยู่ที่ 63.6 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ -10.5 โดยสาเหตุสำคัญมาจากความต้องการใช้น้ำมันดิบมีทิศทางที่ลดลง ตามแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ส่งสัญญาณชะลอตัวจากข้อพิพาททางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และประเทศคู่ค้าที่ยังคงยืดเยื้อ นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบในปี 2562 มีแนวโน้มผันผวนต่อเนื่อง ได้แก่ เหตุความไม่สงบในตะวันออกกลาง ปริมาณการผลิตและสต็อกน้ำมันดิบของสหรัฐฯ ที่เพิ่มสูงขึ้น รวมถึงตัวเลขเศรษฐกิจทั่วโลกที่อ่อนแอซึ่งส่งผลกระทบต่อความต้องการใช้น้ำมันที่มีแนวโน้มชะลอตัวลง ทั้งนี้เมื่อวันที่ 14 ก.ย. 62 โรงงานน้ำมันของบริษัทซาอุดี อารามโค ซึ่งเป็นบริษัทน้ำมันแห่งชาติของซาอุดีอาระเบีย ในเขต Abqaiq และ Khurais ถูกโจมตีด้วยโดรนกว่า 10 ลูก จนเป็นเหตุให้เกิดเพลิงลุกไหม้ ส่งผลให้อุปทานน้ำมันดิบจากซาอุดีอาระเบียหายไป 5.7 ล้านบาร์เรลต่อวัน หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งของการผลิตน้ำมันของซาอุดีอาระเบีย คิดเป็นร้อยละ 5.0 ของอุปทานน้ำมันดิบโลก ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบดูไบปรับตัวเพิ่มขึ้นทันทีหลังเปิดตลาดในวันจันทร์ที่ 16 ก.ย. 62 โดยปรับตัวเพิ่มขึ้น 6.0 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล (เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.2) อยู่ที่ระดับ 64.3 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล อย่างไรก็ตาม ใช้อาณาใช้เวลาเพียง 2-3 สัปดาห์ในการฟื้นกำลังการผลิตน้ำมัน น้อยกว่าที่ตลาดคาดการณ์ไว้ ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบดูไบปรับลดลงจนใกล้เคียงกับระดับก่อนเกิดเหตุการณ์โจมตีที่ 58 ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล

ภาพที่ 4 ราคาน้ำมันดิบดูไบรายเดือน ปี 2559 – 2562

ที่มา: Reuters

ตารางที่ 2 ประมาณการด้านปัจจัยพื้นฐานของตลาดน้ำมันดิบโลกของ EIA

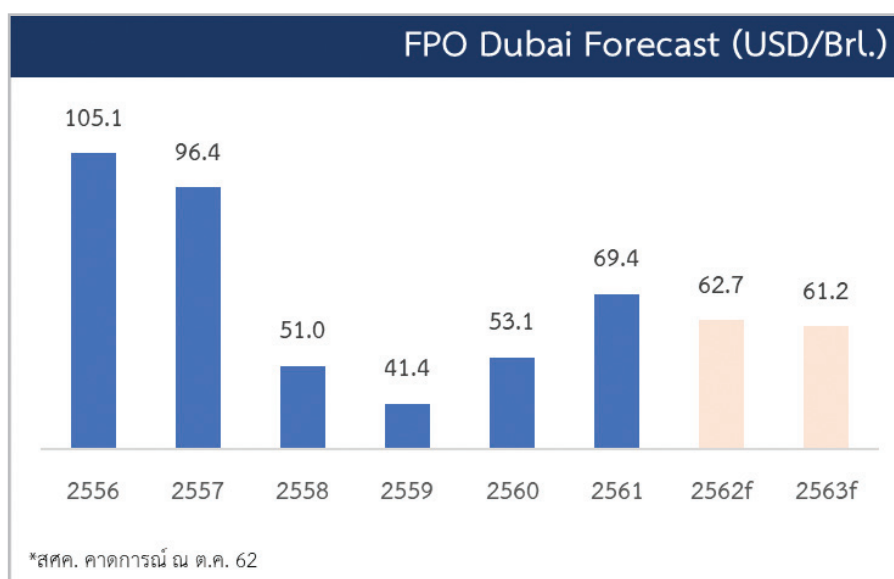
EIA ประมาณการ ณ กรกฎาคม 62	Supply (ล้านบาร์เรลต่อวัน)	Consumption (ล้านบาร์เรลต่อวัน)	Change in Inventory (ล้านบาร์เรล เทียบกับปีก่อนหน้า)
2561 (ข้อมูลจริง)	100.8	100.0	-120.2
2562 (คาดการณ์)	100.8	100.8	+37.0
2563 (คาดการณ์)	102.4	102.1	+88.0

ที่มา EIA (US Energy Information Administration)

จากตัวเลขคาดการณ์ของ EIA พบว่า ในปี 2562 ปริมาณการผลิตอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า และปริมาณการบริโภคน้ำมันดิบมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ในปี 2563 ทั้งปริมาณการผลิตและปริมาณการบริโภคน้ำมันดิบมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม รายงานของ EIA ในเดือนตุลาคม 2562 คาดการณ์ว่าสต็อกน้ำมันในช่วงครึ่งแรกของปี 2563 จะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันดิบดูไบให้ลดลงได้

ทั้งนี้คาดว่าราคาน้ำมันดิบดูไบในปี 2562 จะเฉลี่ยอยู่ที่ 62.7 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล (ช่วงคาดการณ์ที่ 59.7 ถึง 65.7 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล) ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ -9.7 ส่วนในปี 2563 คาดว่าราคาน้ำมันดิบดูไบจะเฉลี่ยอยู่ที่ 61.2 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล (ช่วงคาดการณ์ที่ 56.2 ถึง 66.2 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล) ลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ -2.4 โดยปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อประกอบไปด้วย 1) การขยายตัวที่ชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก 2) อุปสงค์น้ำมันดิบโลกที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การเพิ่มขึ้นของรถยนต์ไฟฟ้า (EV) 3) สงครามการค้าระหว่างสหรัฐ-จีน ส่งผลต่อมูลค่าการค้าโลกที่ลดลง รวมถึงความต้องการใช้น้ำมันในการขนส่งทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ 4) สต็อกน้ำมันที่คาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปี 2563 (คาดการณ์โดย EIA)

ภาพที่ 5 สมมติฐานราคาน้ำมันดิบดูไบ

ที่มา: Reuters และประมาณการโดย สศค.

4. จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทยในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 9.7 ล้านคน ขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 7.2 ต่อปี จากไตรมาสที่ 2 ปี 2562 ที่มีจำนวนทั้งสิ้น 9.0 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 1.4 ต่อปี โดยแหล่งที่มาของการขยายตัว (Contribution to Growth) ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 มาจากนักท่องเที่ยวกลุ่มประเทศจีน อินเดีย ลาว ญี่ปุ่น และ เป็นหลัก ซึ่งในไตรมาสที่ 3 นี้ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนมีการฟื้นตัวอย่างชัดเจน โดยกลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 8.3 ต่อปี จากไตรมาสที่ 2 ที่หดตัวร้อยละ -8.2 ต่อปี ส่งผลให้เกิดรายได้ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 จำนวน 476,675 ล้านบาท หรือคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 5.8 ต่อปี ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสที่ 2 ที่ขยายตัวร้อยละ 2.3 ต่อปี

ในส่วนของสมมติฐานจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศปี 2562 สศค. ได้ปรับประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2562 ลงมาอยู่ที่ 39.8 ล้านคน โดยคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 4.3 ต่อปี ลดลงเล็กน้อยจากการประมาณการในเดือน ส.ค. 2562 ที่คาดว่าจะอยู่ที่ 40.0 ล้านคน เนื่องจากการหดตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวจีนเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวชาวอินเดีย และนักท่องเที่ยวชาวเกาหลีใต้เข้ามาท่องเที่ยวสูงขึ้น จึงทดแทนในส่วนที่ขาดหายได้บ้าง ในขณะที่สมมติฐานด้านรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2562 คาดว่าจะอยู่ที่ระดับ 1.98 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวที่ร้อยละ 5.6 ต่อปี ลดลงจากการประมาณการครั้งก่อน ที่คาดว่าจะมีรายได้ 2.13 ล้านล้านบาท เนื่องจากผลกระทบจากค่าเงินบาทที่แข็งค่าและสงครามการค้าโดยตรง

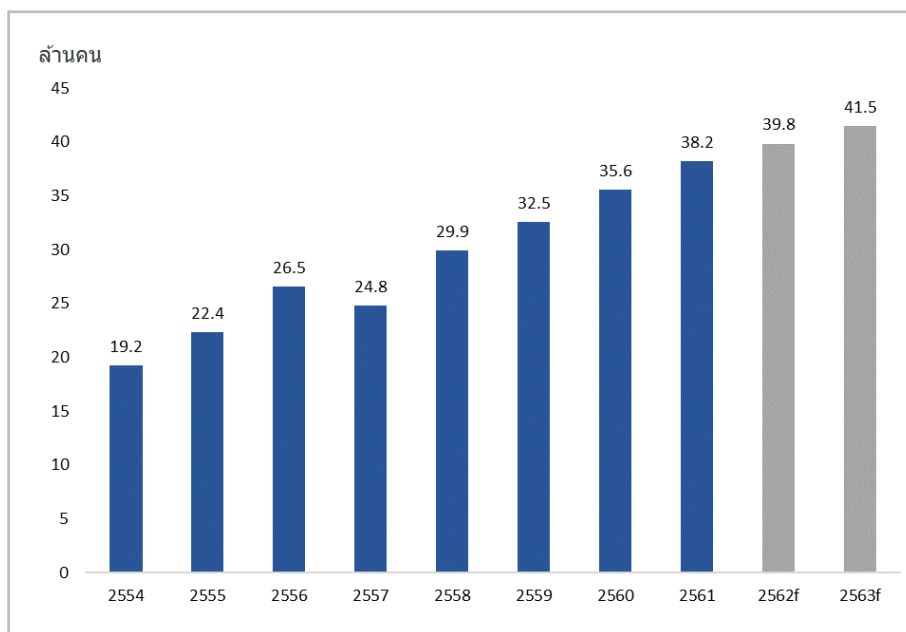
ส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 63 คาดว่าจะอยู่ที่ 41.5 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 4.1 ต่อปี และรายได้ 2.1 ล้านล้านบาท ขยายตัวที่ร้อยละ 5.3 ต่อปี ใกล้เคียงกับเป้าหมายที่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กล่าวว่า วางไว้ที่ 41.8 ล้านคน และรายได้ 2.2 ล้านล้านบาท โดยมีปัจจัยที่สนับสนุน และปัจจัยที่ต้องติดตามดังนี้

1. ครม. ต่อยุทธศาสตร์การ VoA ถึง 30 เม.ย. 63 สำหรับ 18 ประเทศ และ 1 เขตเศรษฐกิจ¹
2. มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว
3. Event สำคัญที่จะจัดขึ้นในปี 2563 เช่น Moto GP, Amazing Thailand Countdown 2020 และ World Cannabis Expo (งานกัญชาโลก) เป็นต้น
4. การเข้าสู่ช่วงไฮซีซั่นของการท่องเที่ยวไทยและการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวชาวจีน
5. ค่าเงินบาทที่แข็งค่า ทำให้ต้นทุนในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี ในปีหน้าหลายประเทศในเอเชียต่างมีมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวและ Event สำคัญมากมาย ยกตัวอย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่นจะจัดงานใหญ่โดยเป็นเจ้าภาพโอลิมปิก 2020 ซึ่งตั้งเป้านักท่องเที่ยวกว่า 40 ล้านคน ประเทศเวียดนามจะเป็นเจ้าภาพจัดฟอรั่มล่าวันที่ฮานอย ประเทศมาเลเซียประกาศมาตรการท่องเที่ยว Visit Malaysia 2020 และประเทศอินโดนีเซียประกาศเป้านักท่องเที่ยวที่ 20 ล้านคน ทำให้ต้องติดตามสถานการณ์การท่องเที่ยวของไทยอย่างใกล้ชิด

¹ 18 ประเทศ ได้แก่ บัลแกเรีย ภูฏาน จีน ไชปรัส เอธิโอเปีย หมู่เกาะฟีจี จอร์เจีย อินเดีย คาซัคสถาน มอลตา เม็กซิโก นาอูรู ปาปัวนิวกินี โรมาเนีย รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย อุซเบกิสถาน วานูอาตู และ 1 เขตเศรษฐกิจ คือ ไต้หวัน

ภาพที่ 6 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

ที่มา: สศค

5. รายจ่ายภาคสาธารณะประจำปี 2562

“ปี 2562 รายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 3,738,197 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.8 ต่อปี ซึ่งแบ่งออกได้เป็น (1) การบริโภคภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 2,756,320 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.5 ต่อปี และ (2) การลงทุนภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 981,877 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.0 ต่อปี ขณะที่ปี 2563 รายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 3,961,883 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 6.0 ต่อปี”

5.1 รายจ่ายของรัฐบาล

สำหรับปีงบประมาณ 2562 รายจ่ายรัฐบาลคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายงบประมาณรวมได้ทั้งสิ้น 3,326,709 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9 ต่อปี โดยรายจ่ายงบประมาณรวมสามารถเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 3,043,176 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 ต่อปี ทั้งนี้ รายจ่ายปีงบประมาณ 2562 สามารถเบิกจ่ายได้ 2,788,322 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -0.1 หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 92.9 ของกรอบวงเงินงบประมาณ 3,000,000 ล้านบาท ทั้งนี้ รายจ่ายงบประมาณแบ่งออกเป็น (1) รายจ่ายประจำ สามารถเบิกจ่ายได้ 2,401,127 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -0.4 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 98.0 ของกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง 2,448,889 ล้านบาท (2) รายจ่ายลงทุน สามารถเบิกจ่ายได้ 387,195 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 70.3 ของกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง 511,1 ล้านบาท ขณะที่รายจ่ายเหลือปีสามารถเบิกจ่ายได้ 254,854 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 99.6 ของกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายเหลือปีหลังโอนเปลี่ยนแปลง 255,848 ล้านบาท

การเบิกจ่ายรายจ่ายนอกงบประมาณจากเงินกู้ คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 2,289 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -30.6 ต่อปี ซึ่งประกอบด้วย (1) เงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Development Policy Loan: DPL) คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 219 ล้านบาท และ (2) โครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วนคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 2,070 ล้านบาท สำหรับการเบิกจ่ายจากรายจ่ายกองทุนนอกงบประมาณคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้จำนวน 281,244 ล้านบาท

ในส่วนของปีงบประมาณ 2563 รายจ่ายรัฐบาลคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายงบประมาณรวมได้ทั้งสิ้น 3,401,111 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ต่อปี ทั้งนี้ รายจ่ายปีงบประมาณ 2563 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 2,926,281 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 91.4 ของกรอบวงเงินงบประมาณ 3,200,000 ล้านบาท โดยคาดว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จะมีผลบังคับใช้ในช่วงเดือนมกราคม 2563 ทั้งนี้ รายจ่ายงบประมาณแบ่งออกเป็น (1) รายจ่ายประจำ คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 2,532,736 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 99.5 (2) รายจ่ายลงทุน สามารถเบิกจ่ายได้ 393,544 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 60.0 ขณะที่รายจ่ายเหลือปีคาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 191,460 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 73.0 ในส่วนของการเบิกจ่ายรายจ่ายนอกงบประมาณจากเงินกู้ คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 2,57 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -10.2 ต่อปี

ตารางที่ 3 สมมุติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายของรัฐบาลปีงบประมาณ 2562 และ 2563

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2562 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562	ปีงบประมาณ 2563 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562
1. รายจ่ายรัฐบาล (1.1+1.2+1.3)	3,326,709	3,401,011
1.1 รายจ่ายงบประมาณรวม (1.1.1+1.1.2+1.1.3)	3,043,176	3,117,741
1.1.1 รายจ่ายประจำ	2,401,127	2,532,736
1.1.2 รายจ่ายลงทุน	387,195	393,544
รายจ่ายรัฐบาลประจำปี (1.1.1)+(1.1.2)	2,788,322	2,926,281
อัตราเบิกจ่ายรายจ่ายงบประมาณ	92.9	91.4
1.1.3 รายจ่ายเหลือปี	254,854	191,460
1.2 รายจ่ายนอกงบประมาณจากเงินกู้	2,289	2,057
1.2.1 ไทยเข้มแข็ง	-	-
1.2.2 โครงการบริหารจัดการน้ำ ระยะเร่งด่วน	-	-
1.2.3 โครงการลงทุนพัฒนาระบบน้ำและทางถนน	2,070	1,863
1.2.4 โครงการลงทุน DPL	219	194
1.3 รายจ่ายกองทุนนอกงบประมาณ	281,244	281,213

5.2 งบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

การเบิกจ่ายงบประมาณของ อปท. ในปีงบประมาณ 2562 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 597,062 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7 ต่อปี นอกจากนี้ ในส่วนของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะในระดับพื้นที่ (Area) และสอดคล้องกับข้อเสนอของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่อปท. รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปรายได้ของ อปท. เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังของท้องถิ่น ขณะที่ในปีงบประมาณ 2563 คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 620,912 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 ต่อปี

ตารางที่ 4 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ 2562 และ 2563

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2562 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562	ปีงบประมาณ 2563 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562
รายจ่ายท้องถิ่น	597,062	620,912

ที่มา: สำนักงานนโยบายการคลัง (สนค.) คำนวณโดยสำนักงานนโยบายเศรษฐกิจมหภาค (สคม.) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

5.3 งบประมาณรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ

ปีงบประมาณ 2562 รายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจสามารถเบิกจ่ายได้ 236,332 ล้านบาท ลดลงร้อยละ -8.9 ต่อปี โดยมีมาตรการการเร่งรัดการเบิกจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อกระตุ้นการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ขณะที่ปีงบประมาณ 2563 คาดว่ารายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจจะสามารถเบิกจ่ายได้ 252,771 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 ต่อปี

ตารางที่ 5 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2562 และ 2563

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2562 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562	ปีงบประมาณ 2563 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562
รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	236,332	252,771

ที่มา: สำนักงานนโยบายการคลัง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) คำนวณโดยสำนักงานนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

5.4 สรุปรวมรายจ่ายภาคสาธารณะ

สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะในปีงบประมาณ 2562 ดังกล่าว ทำให้คาดว่าในปีงบประมาณ 2562 รายจ่ายภาคสาธารณะสามารถเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 4,160,103 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 ต่อปี ประกอบด้วย (1) รายจ่ายรัฐบาลรวมจำนวน 3,326,709 ล้านบาท (2) รายจ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 597,062 ล้านบาท และ (3) รายจ่ายลงทุนของรัฐวิสาหกิจจำนวน 236,332 ล้านบาท ขณะที่ในปีงบประมาณ 2563 คาดว่ารายจ่ายภาคสาธารณะสามารถเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 4,274,694 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.8 ต่อปี

ตารางที่ 6 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะในปีงบประมาณ 2562 และ 2563

(หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2562 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562	ปีงบประมาณ 2563 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562
1. รายจ่ายรัฐบาล (1.1+1.2+1.3)	3,326,709	3,401,011
1.1 รายจ่ายงบประมาณรวม (1.1.1+1.1.2+1.1.3)	3,043,176	3,117,741
1.1.1 รายจ่ายประจำ	2,401,127	2,532,736
1.1.2 รายจ่ายลงทุน	387,195	393,544
รายจ่ายรัฐบาลประจำปี (1)+(2)	2,788,322	2,926,281
อัตราเบิกจ่ายรายจ่ายงบประมาณ	92.9	91.4
1.1.3 รายจ่ายเหลือมปี	254,854	191,460
1.2 รายจ่ายนอกงบประมาณจากเงินกู้	2,289	2,057
1.2.1 ไทยเข้มแข็ง	-	-
1.2.2 โครงการบริหารจัดการน้ำ ระยะเร่งด่วน	-	-
1.2.3 โครงการลงทุนพัฒนาระบบน้ำและทางถนน	2,070	1,863
1.2.4 โครงการลงทุน DPL	219	194
1.3 รายจ่ายกองทุนนอกงบประมาณ	281,244	281,213
2. รายจ่ายท้องถิ่น	597,062	620,912
3. รายจ่ายลงทุนรัฐวิสาหกิจ	236,332	252,771
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	4,160,103	4,274,694

ที่มา: สำนักนโยบายการคลัง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) คำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

5.5 สรุปสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ

จากสมมติฐานรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบงบประมาณข้างต้น สามารถนำมาแปลงเป็นรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ (System of National Accounts: SNA) ที่ลงสู่ระบบเศรษฐกิจจริง คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 3,738,197 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.8 ต่อปี ซึ่งแบ่งออกได้เป็น (1) การบริโภคภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 2,756,320 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.5 ต่อปี และ (2) การลงทุนภาครัฐบาล คาดว่าจะสามารถเบิกจ่ายได้ 981,877 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.0 ต่อปี

ตารางที่ 7 สมมติฐานการเบิกจ่ายรายจ่ายภาคสาธารณะตามระบบบัญชีประชาชาติ

(หน่วย: ล้านบาท)	ปี 2562 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562	ปี 2563 คาดการณ์ ณ ต.ค. 2562
1. การบริโภคภาครัฐบาล	2,756,320	2,891,513
อัตราการขยายตัว	4.5	4.9
2. การลงทุนภาครัฐบาล	981,877	1,070,370
อัตราการขยายตัว	2.0	9.0
รายจ่ายภาคสาธารณะรวม	3,738,197	3,961,883
อัตราการขยายตัว	3.8	6.0

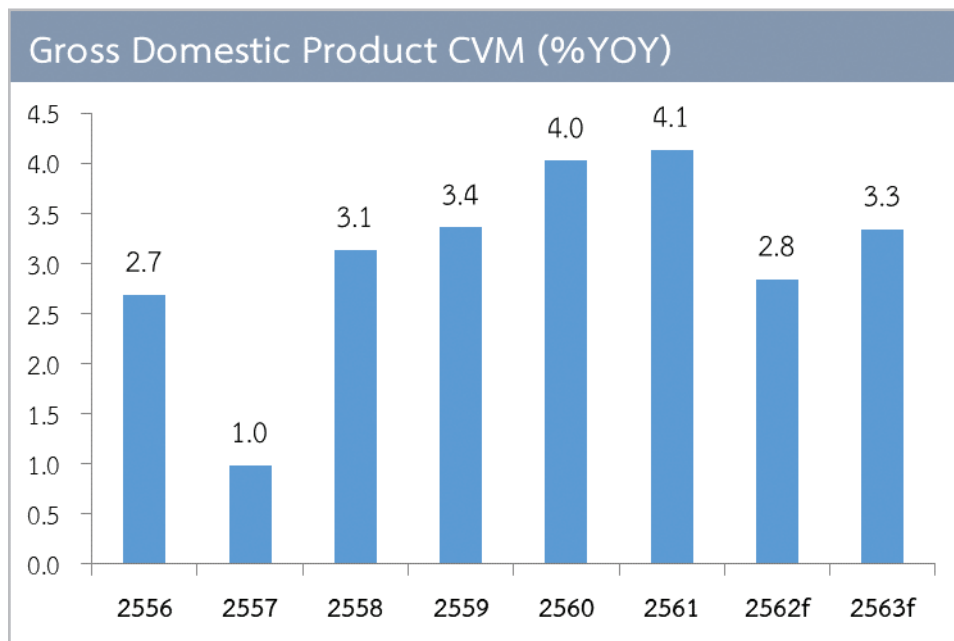
ที่มา: จากการคำนวณโดยสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

ผลการประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2562 และปี 2563

➔ สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2562 คาดว่าจะสามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่องที่ร้อยละ 2.8 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.6 ถึง 3.0) ชะลอลงจากปีก่อนหน้าที่ขยายตัวร้อยละ 4.1 จากปัจจัยอุปสงค์จากต่างประเทศที่ชะลอตัวลงเป็นสำคัญ อันเป็นผลจากเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าและปริมาณการค้าโลกที่ชะลอตัวลงจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้ามีแนวโน้มหดตัวลงร้อยละ -2.5 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -2.7 ถึง -2.3) ขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามายังประเทศไทยยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการขยายระยะเวลามาตรการยกเลิค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on Arrival: VOA) สำหรับการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงครึ่งหลังของปี 2562 โดยเฉพาะโครงการชิมช้อปใช้ทั้งระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยผ่านโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มาตรการบรรเทาค่าครองชีพสำหรับเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้ง โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน มาตรการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของ ธอส. มาตรการลดค่าธรรมเนียมการโอนและค่าจดทะเบียนการจำนองให้ผู้ซื้อที่อยู่อาศัย และมาตรการเร่งรัดเบิกจ่ายงบประมาณ ที่มีส่วนช่วยสนับสนุนการใช้จ่ายของประชาชน

➔ สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2563 คาดว่าจะสามารถขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อนหน้ามาอยู่ที่ร้อยละ 3.3 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.8 – 3.8) โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการใช้จ่ายภาคเอกชนและการใช้จ่ายภาครัฐ ทั้งจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2563 จำนวน 3.2 ล้านล้านบาท ที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ช่วงต้นปีหน้า และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนาดใหญ่ของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ การลงทุนภาครัฐที่เพิ่มขึ้นยังจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจและช่วยกระตุ้นการลงทุนภาคเอกชนในประเทศได้มากขึ้น สำหรับอุปสงค์ภายนอกประเทศ คาดว่าการส่งออกสินค้าและบริการมีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้นจากปีก่อนหน้า ตามเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าของไทยที่ยังมีแนวโน้มขยายตัวได้ และแนวโน้มการเติบโตของปริมาณการค้าโลกที่คาดว่าจะฟื้นตัวขึ้น ทั้งนี้ ผลการประมาณการเศรษฐกิจในแต่ละภาคจะมีการนำเสนอในส่วนถัดไป ดังนี้

ภาพที่ 1 ประมาณการอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

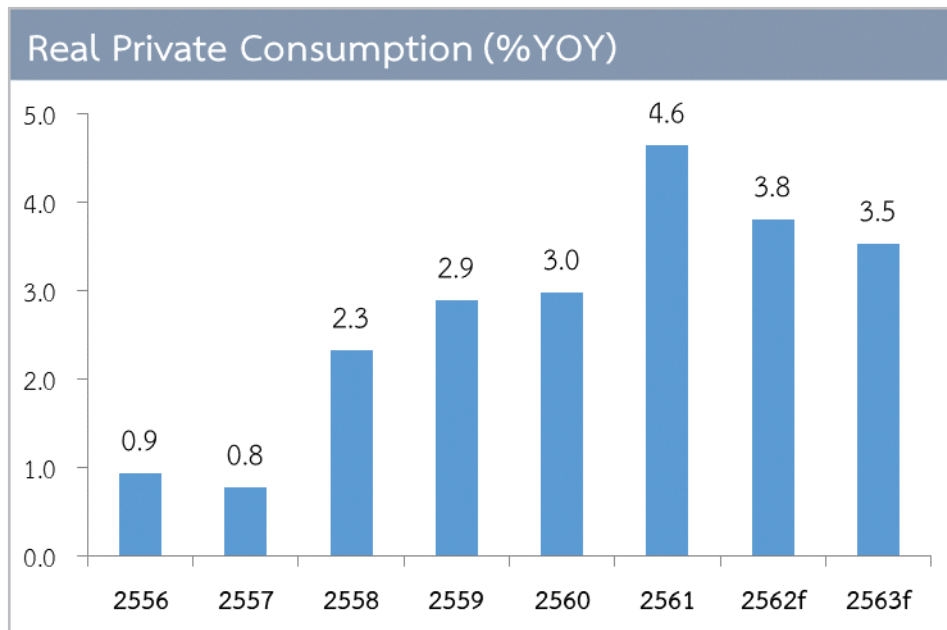
1. การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

➔ สำหรับในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ส่งสัญญาณขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า สะท้อนจากเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้จากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม และปริมาณการจำหน่ายรถยนต์นั่งหดตัวจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ -5.7 และ -1.7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ตามลำดับ ในขณะที่ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่และปริมาณนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่ร้อยละ 0.9 และ 8.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม การบริโภคงยังได้รับแรงสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงครึ่งหลังของปี 2562 โดยเฉพาะโครงการชิมช้อปใช้ทั้งระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้การบริโภคภาคเอกชนยังขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง

➔ สำหรับในปี 2562 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.8 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.6 – 4.0) โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ ปี 2562 และมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของภาครัฐ โดยเฉพาะโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่มีส่วนช่วยสนับสนุนการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชน และจากรายได้จากภาคเกษตรที่กลับมาขยายตัวจากโครงการประกันรายได้ของภาครัฐ

➔ สำหรับในปี 2563 การบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่องที่ร้อยละ 3.5 (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 3.0 – 4.0) โดยคาดว่าจะมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่สนับสนุนผู้มีรายได้น้อยอย่างต่อเนื่อง และแนวโน้มรายได้นอกภาคเกษตรที่อยู่ในเกณฑ์ดีตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจภาพรวม จะช่วยสนับสนุนให้การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการบริโภคภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

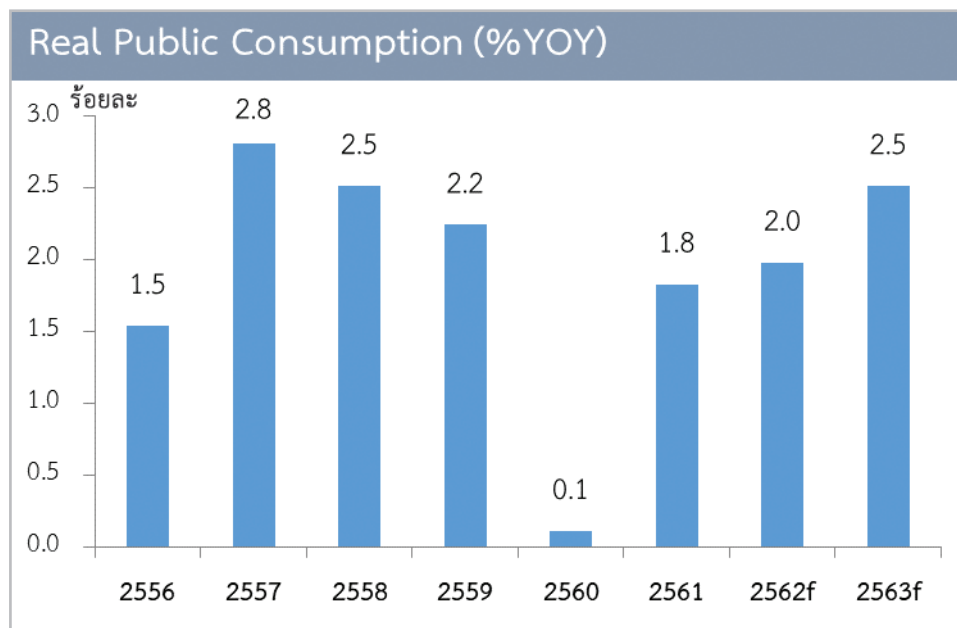
* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

2. การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

➔ ในปี 2562 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวดีขึ้นร้อยละ 2.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.8 – 2.2) โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการใช้จ่ายภาครัฐที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนของการเบิกจ่ายงบบุคลากรและค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการ ทั้งนี้ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณปีงบประมาณ 2562 (ตุลาคม 2561 – กันยายน 2562) ในส่วนของรายจ่ายประจำสามารถเบิกจ่ายได้ 2,401,127 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายร้อยละ 98.0 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง

➔ ในปี 2563 การบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่ คาดว่าจะขยายตัวดีขึ้นร้อยละ 2.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.0 – 3.0) ตามกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีจำนวน 3,200,000 ล้านบาท ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.7 ทั้งนี้ คาดว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จะสามารถมีผลบังคับใช้ได้ในช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2563 โดยในจำนวนนี้เป็นงบประมาณรายจ่ายประจำ จำนวน 2,544,194 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.5 ของวงเงินงบประมาณรวม

ภาพที่ 3 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการบริโภคภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

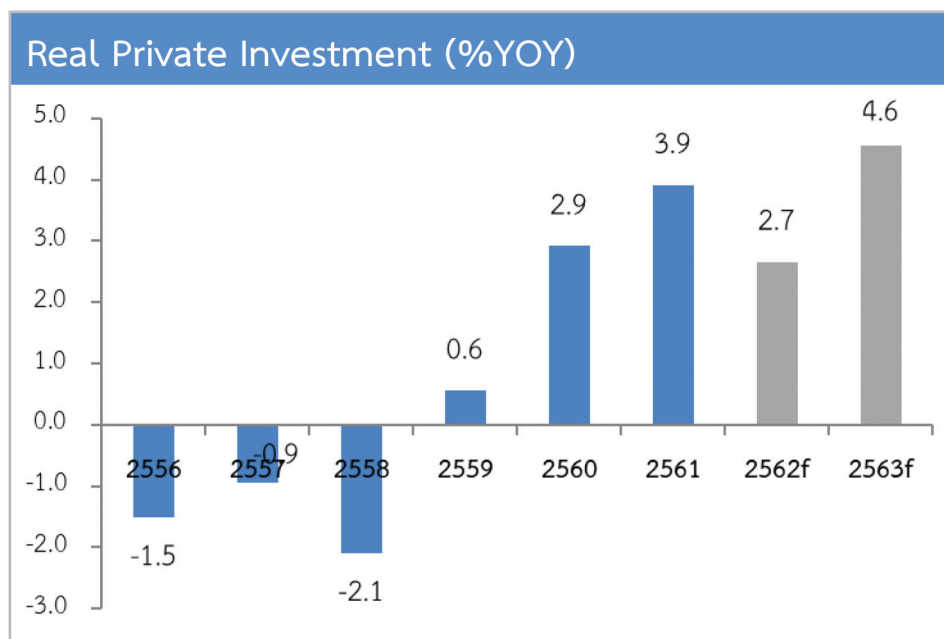
* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

3. การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริงในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 ส่งสัญญาณชะลอตัวในหมวดก่อสร้างสะท้อนจากเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจ เช่น ปริมาณจำหน่ายปูนซีเมนต์ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 ที่ยังคงหดตัวติดต่อกันเป็นไตรมาสที่ 3 ที่ร้อยละ -9.2 ต่อปี จากไตรมาสก่อนที่หดตัวร้อยละ -3.9 ต่อปี ตามการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจในประเทศ และการจัดเก็บภาษีธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 หดตัวในอัตราชะลอลงที่ร้อยละ -2.9 ต่อปี จากไตรมาสก่อนหน้าที่ยอดหดตัวร้อยละ -15.6 ต่อปี ขณะที่การลงทุนในหมวดเครื่องมือเครื่องจักร แม้จะยังหดตัวแต่ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า สะท้อนจากปริมาณการนำเข้าสินค้าทุนในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 ที่หดตัวร้อยละ -1.0 ต่อปี จากไตรมาสก่อนหน้าที่หดตัวร้อยละ -6.1 ต่อปี ทั้งนี้ การสนับสนุนการลงทุนในประเทศผ่านมาตรการ Thailand Plus รวมทั้งมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ และสถานการณ์ด้านการค้าโลกที่มีแนวโน้มดีขึ้น จะเป็นตัวสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนให้ขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง

สำหรับในปี 2562 การลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง คาดว่ายังคงขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 ต่อปี (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.5 – 2.9 ต่อปี) โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากที่ภาครัฐได้ออกมาตรการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งมาตรการสนับสนุน SMEs การกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ทั้งจากมาตรการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของ ธอส. มาตรการลดค่าธรรมเนียมการโอนและค่าจดทะเบียนการจำนองให้ผู้ซื้อที่อยู่อาศัย และการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยเฉพาะการเร่งรัดโครงการลงทุนขนาดใหญ่ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ ในส่วนของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership: PPP) และการขยายตัวของการลงทุนในพื้นที่ EEC จะเป็นตัวช่วยให้การลงทุนภาคเอกชนยังขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 4 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนที่แท้จริง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

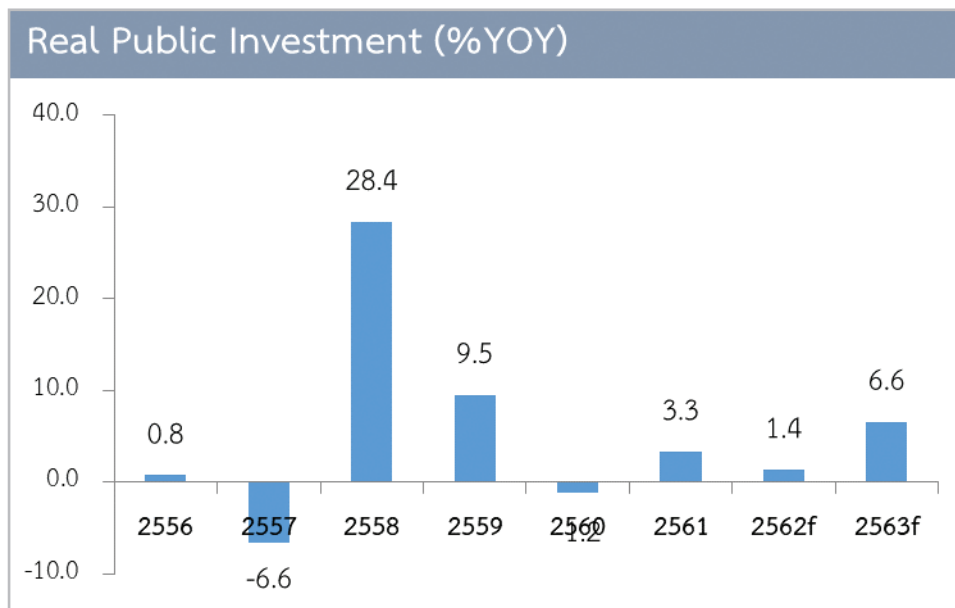
* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

4. การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

➔ ในปี 2562 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงคาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 1.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 1.2 – 1.6) โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการใช้จ่ายภาครัฐที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะจากโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่มีแนวโน้มเร่งรัดการเบิกจ่ายมากขึ้น อย่างไรก็ตาม จากการจัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่ล่าช้าจะส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2563 เบิกจ่ายได้เฉพาะรายจ่ายลงทุนที่มีการก่อหนี้ผูกพันไว้แล้ว ทั้งนี้ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณปีงบประมาณ 2562 (ตุลาคม 2561 – กันยายน 2562) ในส่วนของรายจ่ายลงทุนสามารถเบิกจ่ายได้ 387,195 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการเบิกจ่ายร้อยละ 70.3 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง

➔ ในปี 2563 การลงทุนภาครัฐที่แท้จริงคาดว่าจะขยายตัวเร่งขึ้นที่ร้อยละ 6.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 6.1 – 7.1) ตามกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีจำนวน 3,200,000 ล้านบาท ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.7 ทั้งนี้ คาดว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จะสามารถมีผลบังคับใช้ได้ในช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2563 โดยในจำนวนนี้เป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีจำนวน 665,806 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.5 ของวงเงินงบประมาณรวม

ภาพที่ 5 ประมาณการอัตราการขยายตัวของการลงทุนภาครัฐที่แท้จริงแบบปริมาณลูกโซ่

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

* หมายเหตุ f หมายถึงประมาณการ

5. มูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

➔ มูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ¹ ไตรมาส 3 ปี 2562 อยู่ที่ 63.60 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการหดตัวร้อยละ -0.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยหดตัวในอัตราชะลอลงจากไตรมาสก่อน ทั้งนี้ จากสินค้าส่งออกหมวดสำคัญที่หดตัวต่อเนื่อง อาทิ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง และสินค้าเกี่ยวเนื่องกับน้ำมัน เป็นสำคัญ ขณะที่สินค้าส่งออกที่ยังมีแนวโน้มเติบโตได้ดีต่อเนื่องในไตรมาส 3 ปี 2562 ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ ผักผลไม้สดแช่แข็ง กระจกและแปรรูป เครื่องดื่ม ไม้สัดแช่แข็งและแปรรูป รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เพอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน เป็นสำคัญ ทั้งนี้ หากพิจารณาในด้านมิติรายประเทศ พบว่า ตลาดส่งออกที่ยังเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในไตรมาส 3 ปี 2562 ได้แก่ จีน สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ทวีปออสเตรเลีย ไต้หวัน และกลุ่มตะวันออกกลาง

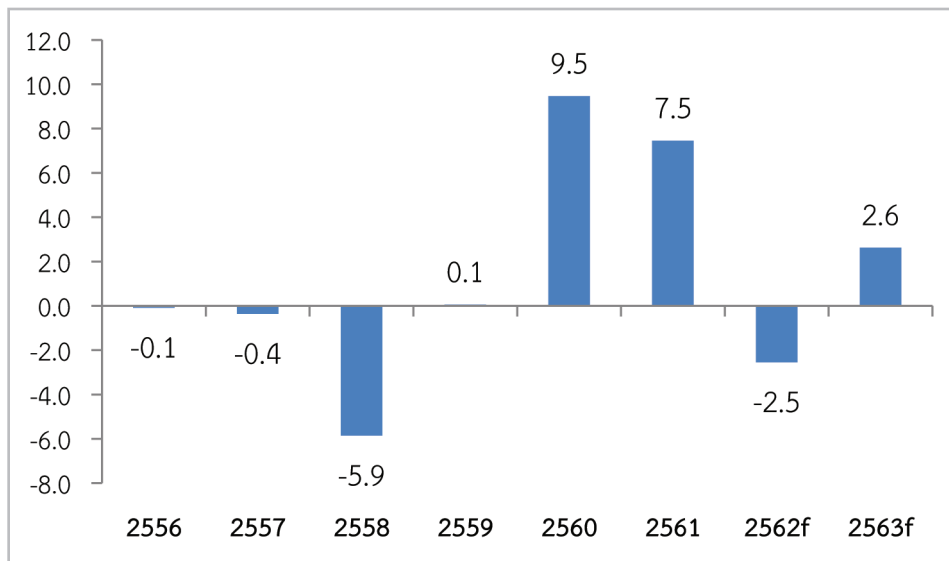
➔ มูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ¹ ในช่วง 9 เดือนแรก (เดือนมกราคม - กันยายน) ของปี 2562 อยู่ที่ 186.57 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการหดตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ -2.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยสินค้าที่มีส่วนประกอบหลักของการหดตัวในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2562 ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ สินค้าเกี่ยวเนื่องกับน้ำมัน รถยนต์และส่วนประกอบ กระจกแช่แข็งและแปรรูป ยางพารา ข้าว เป็นต้น ทั้งนี้ หากมีการส่งออกตามประเทศคู่ค้าสำคัญ พบว่า กลุ่มตลาดที่มีส่วนประกอบหลักในการหดตัวช่วงดังกล่าว ได้แก่ กลุ่มสหภาพยุโรป จีน ญี่ปุ่น และกลุ่มอาเซียน เป็นสำคัญ

¹ มูลค่าการส่งออกสินค้าตามระบบกรมศุลกากร (คำนวณโดย สศค.)

➔ ในปี 2562 สศค. คาดว่ามูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะหดตัวที่ร้อยละ -2.5² (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -2.7 ถึง -2.3) ซึ่งเป็นการหดตัวลงจากปีก่อนหน้า จากปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของการส่งออกสินค้าของไทย ได้แก่ (1) แนวโน้มการส่งออกล่าสุดที่ยังคงปรับตัวลดลงต่อเนื่องชัดเจนเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (2) ข้อพิพาททางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐฯ แม้จะมีสัญญาณปรับตัวดีขึ้นในช่วงที่ผ่านมา แต่ยังคงไม่มีข้อตกลงที่บรรลุผลชัดเจน (3) บรรยากาศและปริมาณการค้าโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัวจากปีก่อนหน้าจากภาพรวมเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราชะลอตัว โดยล่าสุด ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562 องค์การการค้าโลก (WTO) คาดว่าการค้าโลกในปี 2562 จะขยายตัวในระดับต่ำเพียงร้อยละ 1.2 ต่อปี

➔ สำหรับในปี 2563 สศค. คาดว่ามูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะกลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 2.6² (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.1 ถึง 3.1) ส่วนหนึ่งคาดว่าจะได้อานิสงส์จากปัจจัยด้านฐานในช่วงปีก่อนหน้า และแนวโน้มเศรษฐกิจและการค้าโลกที่คาดว่าจะกลับมาปรับตัวดีขึ้นตามลำดับหากการเจรจาข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนเป็นไปด้วยดีในช่วงปลายปี 2562

ภาพที่ 6 ประมาณการอัตราการขยายตัวของมูลค่าส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : สศค.

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

6. มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

➔ มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ³ ไตรมาส 3 ปี 2562 อยู่ที่ 60.16 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการหดตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ -6.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน หดตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าในรายการสินค้าสำคัญ ในไตรมาส 3 ปี 2562 พบว่า สินค้านำเข้าที่หดตัว ได้แก่ สินค้าหมวดวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป และสินค้าหมวดเชื้อเพลิง เป็นสำคัญ ขณะที่หมวดสินค้านำเข้าที่ยังขยายตัวในไตรมาสดังกล่าว ได้แก่ สินค้าหมวดทุน และสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นสำคัญ

² มูลค่าการส่งออกสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (คำนวณโดย สศค.)

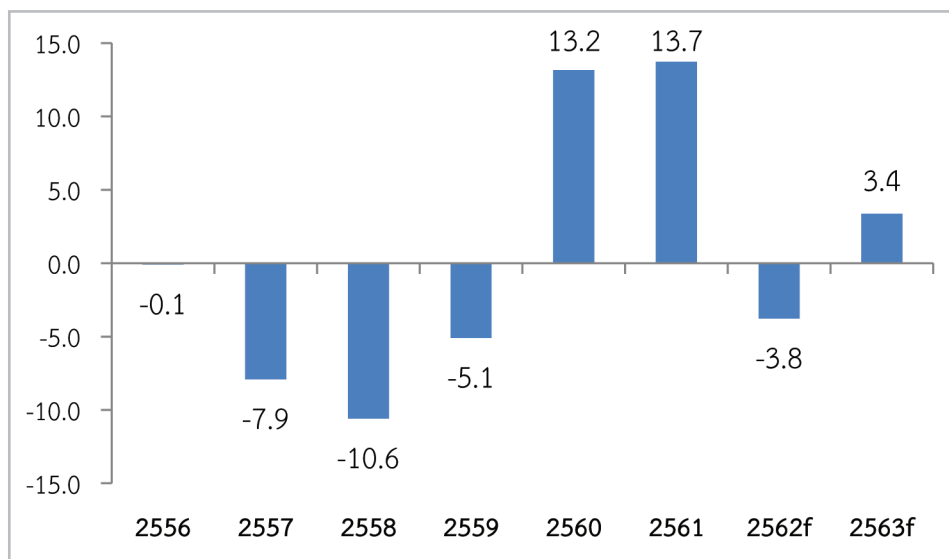
³ มูลค่าการนำเข้าสินค้าตามระบบกรมศุลกากร (คำนวณโดย สศค.)

➔ มูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ³ ช่วง 9 เดือนแรก (เดือนมกราคม – กันยายน) ของปี 2562 อยู่ที่ 179.19 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นการหดตัวเฉลี่ยที่ร้อยละ -3.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน นับเป็นการปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนที่ขยายตัวได้ในแนวนบวก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณารายสินค้านำเข้าสำคัญ พบว่า สินค้านำเข้าที่หดตัวในช่วงดังกล่าว ได้แก่ สินค้าหมวดเชื้อเพลิง สินค้าทุน และสินค้าวัตถุดิบกึ่งสำเร็จรูป เป็นสำคัญ ขณะที่ สินค้านำเข้ากลุ่มอุปโภคบริโภค อาทิ เสื้อผ้า รองเท้า และผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ สบู่ ผงซักฟอกและเครื่องสำอาง เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด และเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน เป็นสำคัญ

➔ ในปี 2562 สศค. คาดว่ามูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะหดตัวที่ร้อยละ -3.8⁴ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -4.0 ถึง -3.6) โดยเป็นการหดตัวจากปีก่อนหน้า ตามภาวะการส่งออกที่คาดว่าจะหดตัวจากปีก่อนหน้าจากข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยงหลายประการประกอบกัน

➔ ในปี 2563 สศค. คาดว่ามูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐจะกลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 3.4⁴ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 2.9 ถึง 3.9) โดยคาดว่าจะกลับมาขยายตัวได้ตามภาวะการส่งออกที่เริ่มมีทิศทางปรับตัวดีขึ้นในปีดังกล่าว

ภาพที่ 7 ประมาณการอัตราการขยายตัวของมูลค่านำเข้าสินค้าในรูปดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : สศค.

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าสินค้า คิดจาก USD Term ตามระบบดุลการชำระเงิน

³ มูลค่าการนำเข้าสินค้าตามระบบกรมศุลกากร (คำนวณโดย สศค.)

⁴ มูลค่าการนำเข้าสินค้าตามระบบดุลการชำระเงิน (คำนวณโดย สศค.)

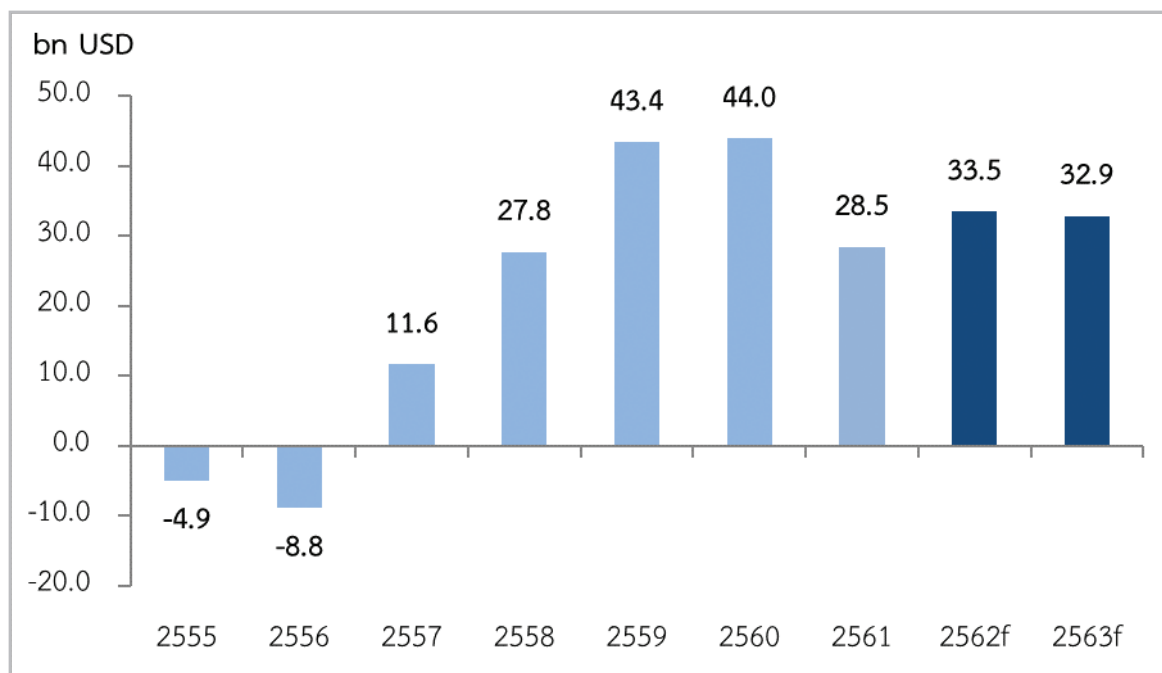
7. ดุลบัญชีเดินสะพัด

➔ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลทั้งสิ้น 9.12 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยที่ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินเกินดุลทั้งสิ้น 7.96 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า จากมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นมากกว่ามูลค่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น และดุลบริการ รายได้ และเงินโอนเกินดุลอยู่ที่ 1.16 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2562 เกินดุล 26.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

➔ ในปี 2562 คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุล 33.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.2 ของ GDP (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 33.3 ถึง 33.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 6.0 ถึง 6.4 ของ GDP) เกินดุลเพิ่มขึ้นจากปี 2561 (ภาพที่ 8) โดยคาดว่า ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินจะเกินดุลทั้งสิ้น 24.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เกินดุลเพิ่มขึ้นจากปี 2561 สำหรับดุลบริการ รายได้ และเงินโอน คาดว่าจะเกินดุล 8.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า เนื่องจากคาดว่ารายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่คาดว่าจะสูงถึง 39.8 ล้านคนในปี 2562

➔ ในปี 2563 คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดจะเกินดุล 32.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.7 ของ GDP (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ 32.4 ถึง 33.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 5.2 ถึง 6.2 ของ GDP) เกินดุลลดลงจากปี 2562 (ภาพที่ 8) โดยคาดว่า ดุลการค้าตามระบบดุลการชำระเงินจะเกินดุลทั้งสิ้น 23.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เกินดุลลดลงจากปี 2562 สำหรับดุลบริการ รายได้ และเงินโอน คาดว่าจะเกินดุล 9.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า เนื่องจากคาดว่ารายได้สุทธิจากการท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่คาดว่าจะสูงถึง 41.5 ล้านคนในปี 2563

ภาพที่ 8 ประมาณการดุลบัญชีเดินสะพัด

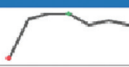
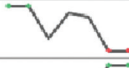
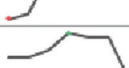

ที่มา : ธปท. รวบรวมและคาดการณ์โดย สศค.

8. อัตราเงินเฟ้อทั่วไป

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 (มกราคม – ตุลาคม 2562) อยู่ที่ร้อยละ 0.74 เป็นผลจากราคาในหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 2.46 จากราคาที่เพิ่มขึ้นของข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง เนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ ผักและผลไม้ เป็นสำคัญ ขณะที่ราคาในหมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสารหดตัวที่ร้อยละ -1.22 เป็นผลจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีก่อน เป็นสำคัญ ทั้งนี้ อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 อยู่ที่ร้อยละ 0.44

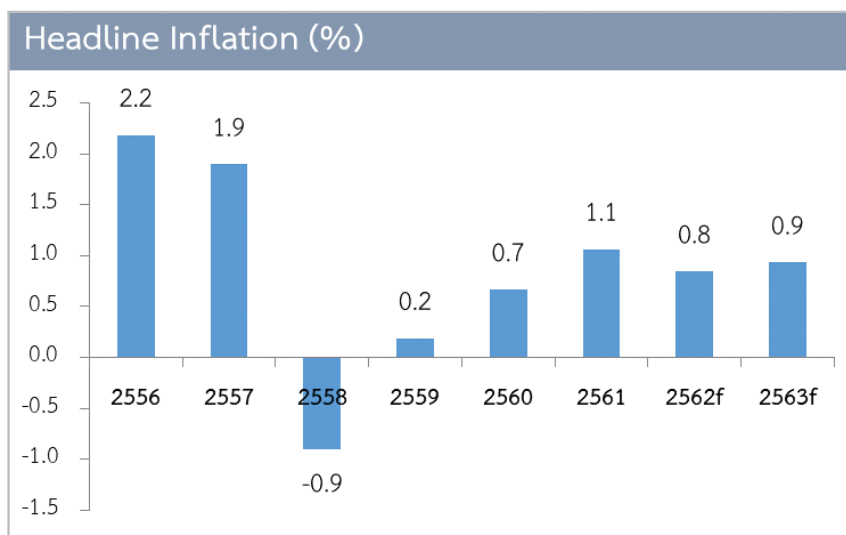
ตารางที่ 1 อัตราการขยายตัวของราคาสินค้าหมวดต่าง ๆ ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562

หมวด	trend	%YTD
อาหารและเครื่องดื่ม		2.46
เครื่องดื่มร้อนและรองเท้าน		0.07
หมวดเคหสถาน		0.45
ตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล		0.17
พาหนะ ขนส่ง และการสื่อสาร		-1.22
การบันเทิง การศึกษา และศาสนา		0.53
หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์		0.00

ที่มา กระทรวงพาณิชย์ สรุปรโดย สศค.

สำหรับในปี 2562 คาดว่าอัตราเงินเฟ้อจะปรับลดลงจากปีก่อนหน้าเล็กน้อย ตามทิศทางของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัว ทั้งนี้ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปของปี 2562 จะอยู่ที่ร้อยละ 0.8 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.6 ถึง 1.0) ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานคาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 0.6 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.4 ถึง 0.8) ขณะที่ในปี 2563 คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปจะอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับปี 2562 โดยเพิ่มขึ้นเล็กน้อยมาอยู่ที่ร้อยละ 0.9 (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ 0.4 ถึง 1.4) เป็นผลจากความต้องการสินค้าและบริการที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (Demand-Pull Inflation) จากแนวโน้มเศรษฐกิจที่คาดว่าจะปรับตัวดีขึ้น

ภาพที่ 9 ประมาณการอัตราเงินเฟ้อทั่วไป

ที่มา: สศค.

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง
ปีงบประมาณ 2562
(ตุลาคม 2561 – กันยายน 2562)

ภาคการคลัง

รายงานสรุปสถานการณ์ด้านการคลัง ปีงบประมาณ 2562 (ตุลาคม 2561 – กันยายน 2562)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

○ ปีงบประมาณ 2562 รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการคลังเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจไทยอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล (Expansionary Fiscal Policy) จำนวน 450,000 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 2.6 ของ GDP¹ โดยแบ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2562 จำนวน 3,000,000 ล้านบาท นอกจากนี้ รัฐบาลได้มีการเบิกจ่ายเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ ได้แก่ (1) การเบิกจ่ายเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Development Policy Loan: DPL) และ (2) โครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาาระบบบริหารจัดการน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน

○ ในปีงบประมาณ 2562 (ต.ค. 61 – ก.ย. 62) รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิหลังหักการจัดสรรอปท. ได้ 2,563,068 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 13,068 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.5 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.0 ต่อปี สำหรับการเบิกจ่ายสามารถเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 3,043,177 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า 35,974 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.2 ต่อปี โดยรายจ่ายปีปัจจุบันเบิกจ่ายได้จำนวน 2,788,323 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ -0.1 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 92.9 ของกรอบวงเงินงบประมาณ (3,000,000 ล้านบาท) ทั้งนี้ ดุลเงินงบประมาณขาดดุลจำนวน 504,745 ล้านบาท

○ หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2562 มีจำนวน 6,901,801.55 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 41.08 ของ GDP และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า หนี้สาธารณะลดลงสุทธิ 96,312.1 ล้านบาท ทั้งนี้ ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ สะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศถึงร้อยละ 96.85 และ (2) หนี้สาธารณะคงค้างแบ่งตามอายุคงเหลือเป็นหนี้ระยะยาวถึงร้อยละ 90.86 นอกจากนี้ หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังที่ตั้งไว้ไม่เกินร้อยละ 60 ของ GDP

ผลการดำเนินนโยบายการคลังใน ปีงบประมาณ 2562 (ต.ค. 61 – ก.ย. 62)

1. ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาล

ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ 2562 (ต.ค. 61 – ก.ย. 62) รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิหลังหักการจัดสรร อปท. ได้ 2,563,068 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 13,068 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.5 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.0 ต่อปี ทั้งนี้ ผลการจัดเก็บรายได้ตามหน่วยงานจัดเก็บ สรุปได้ ดังนี้

¹ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ปี 2562 เท่ากับ 17,560,000.0 ล้านบาท

กรมสรรพากร

กรมสรรพากรจัดเก็บรายได้รวมทั้งสิ้น 2,009,145 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 9,145 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.5 และสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 4.9 ต่อปี โดยภาษีที่จัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการที่สำคัญ ได้แก่ (1) **ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม** จัดเก็บได้ 99,687 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 50,687 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 103.4 และสูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 56.5 ต่อปี เนื่องจากการชำระภาษีจากการโอนสัมปทานปิโตรเลียม และผลประกอบการของผู้ประกอบการรอบระยะเวลาบัญชีปีงบประมาณขยายตัวได้ดี อย่างไรก็ตาม (2) **ภาษีมูลค่าเพิ่ม** จัดเก็บได้ 799,621 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 32,679 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ -3.9 แต่ยังคงสูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 0.8 ต่อปี เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บในประเทศ และจากการนำเข้าขยายตัวต่ำกว่าที่ประมาณไว้ และ (3) **ภาษีเงินได้นิติบุคคล** จัดเก็บได้ 694,607 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 7,993 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.1 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 4.7 ต่อปี เนื่องจากภาษีจากกำไรสุทธิ ภาษีหัก ณ ที่จ่ายภาคเอกชน และภาษีจากค่าบริการและจำหน่ายกำไรขยายตัวได้ดี

กรมสรรพสามิต

กรมสรรพสามิตจัดเก็บรายได้รวมได้ทั้งสิ้น 585,408 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 37,192 ล้านบาท หรือร้อยละ -6.0 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ร้อยละ 0.9 ต่อปี โดยภาษีที่จัดเก็บต่ำกว่าประมาณการเป็นสำคัญ ได้แก่ (1) **ภาษีสรรพสามิต** จัดเก็บได้ 210,025 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 23,975 ล้านบาท หรือร้อยละ -10.2 และต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ -6.6 ต่อปี เนื่องจากปริมาณน้ำมันที่ชำระภาษีขยายตัวต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ (2) **ภาษีเบียร์** จัดเก็บได้ 79,091 ล้านบาท ต่ำกว่าประมาณการ 17,409 ล้านบาท หรือร้อยละ -18.0 แต่สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.6 ต่อปี เนื่องจากปริมาณเบียร์ที่ชำระภาษีขยายตัวต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ อย่างไรก็ตาม (3) **ภาษีสรรพสามิต** ยังคงจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการเป็นสำคัญ โดยจัดเก็บได้ 133,181 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 9,681 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.8 และสูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 10.0 ต่อปี เนื่องจากปริมาณจำหน่ายรถยนต์ขยายตัวได้ดีหลังหมดผลกระทบรถคันแรก

กรมศุลกากร

กรมศุลกากรจัดเก็บรายได้รวมได้ทั้งสิ้น 108,522 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 8,522 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.5 แต่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ -0.2 ต่อปี เป็นผลจากการจัดเก็บภาษีอากรขาเข้าที่จัดเก็บได้ 106,510 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 9,010 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.2 และสูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 0.2 ต่อปี จากสินค้านำเข้าสำคัญ อาทิ ยานบกและส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ เป็นต้น

รัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจนำส่งรายได้รวมได้ทั้งสิ้น 169,159 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 1,159 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.7 และสูงกว่าปีก่อนร้อยละ 7.7 ต่อปี โดยรัฐวิสาหกิจที่นำส่งรายได้สูงกว่าประมาณการ อาทิ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ธนาคารออมสิน เป็นต้น

หน่วยงานอื่น

หน่วยงานอื่นจัดเก็บรายได้รวมได้ทั้งสิ้น 188,014 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 46,014 ล้านบาท หรือร้อยละ 32.4 แต่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ -11.5 ต่อปี จากการจัดเก็บรายได้ของส่วนราชการอื่นที่จัดเก็บได้ 177,797 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 44,697 ล้านบาท หรือร้อยละ 33.6

แต่ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ 11.5 ต่อปี เป็นสำคัญ จากการนำส่งรายได้และเงินเหลือจ่ายของสำนักงาน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ตารางที่ 1 ผลการจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิในปีงบประมาณ 2562 (ต.ค. 61 – ก.ย. 62)

(หน่วย:ล้านบาท)	ปีงบประมาณ 2562		ประมาณการตามเอกสาร งบประมาณ	
	(ต.ค. 61 – ก.ย. 62)	เปลี่ยนแปลง ร้อยละต่อปี	จำนวน	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ
1. กรมสรรพากร	2,009,145	4.9	2,000,000	0.5
2. กรมสรรพสามิต	585,408	0.9	622,600	-6.0
3. กรมศุลกากร	108,522	-0.2	100,000	8.5
รวมรายได้ 3 กรมจัดเก็บ	2,703,075	3.8	2,722,600	-0.7
4. รัฐวิสาหกิจ	169,159	7.7	168,000	0.7
5. หน่วยงานอื่น	188,014	-11.5	142,000	32.4
รวมรายได้จัดเก็บ (Gross)	3,060,248	2.9	3,032,600	0.9
หัก	385,861	20.4	359,600	7.3
รวมรายได้สุทธิ (Net)	2,563,068	1.0	2,550,000	0.5

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

2. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในปีงบประมาณ 2562 (ต.ค. 61 – ก.ย. 62)

การเบิกจ่ายงบประมาณรวมในปีงบประมาณ 2562 เท่ากับ 3,043,177 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 35,974 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.2 ต่อปี โดยรายจ่ายปีปัจจุบันเบิกจ่ายได้จำนวน 2,788,323 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อนร้อยละ -0.1 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 92.9 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2562 (3,000,000 ล้านบาท) และรายจ่ายปีก่อนเบิกจ่ายได้จำนวน 254,854 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อนร้อยละ 18.5 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 99.6 ของวงเงินรายจ่ายปีก่อน (255,848 ล้านบาท)

ทั้งนี้ รายจ่ายปีปัจจุบันจำนวน 2,788,323 ล้านบาท ประกอบด้วย (1) รายจ่ายประจำ 2,401,127 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ -0.4 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรารายจ่ายร้อยละ 98.0 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำหลังโอนเปลี่ยนแปลง (2,448,889 ล้านบาท) และ (2) รายจ่ายลงทุน 387,196 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 1.8 ต่อปี หรือคิดเป็นอัตรารายจ่ายร้อยละ 70.3 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนหลังโอนเปลี่ยนแปลง (551,111 ล้านบาท) โดยในปีงบประมาณ 2562 มีรายจ่ายที่สำคัญ เช่น เงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 243,314 ล้านบาท รายจ่ายชำระหนี้ของกระทรวงการคลัง จำนวน 216,551 ล้านบาท งบรายจ่ายของกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 184,759 ล้านบาท เงินอุดหนุนของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 174,575 ล้านบาท เป็นต้น

ตารางที่ 2 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณในปีงบประมาณ 2562 (ต.ค. 61 – ก.ย. 62)

ประเภทรายจ่าย (หน่วย: ล้านบาท)	วงเงินงบประมาณ รายจ่าย	ปีงบประมาณ		
		2562 (ต.ค. 61 – ก.ย. 62)	เปลี่ยนแปลง ร้อยละต่อปี	ร้อยละต่อ วงเงิน งปม. 2562
1. รายจ่ายปีปัจจุบัน	3,000,000	2,788,323	-0.1	92.9
1.1 รายจ่ายประจำ	2,448,889	2,401,127	-0.4	98.0
1.2 รายจ่ายลงทุน	551,111	387,196	1.8	70.3
2. รายจ่ายปีก่อน	255,848	254,854	18.5	99.6
3. รายจ่ายรวม (1+2)	3,255,848	3,043,177	1.2	93.5

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

นอกจากนี้ รัฐบาลได้มีการเบิกจ่ายเงินกู้ยืมจากงบประมาณ ได้แก่ (1) การเบิกจ่ายเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (DPL) ตั้งแต่เริ่มโครงการ (เดือนเมษายน 2554) จนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2562 มีจำนวน 36,777 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93.6 ของวงเงิน 39,285 ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ 2562 มีการเบิกจ่ายจำนวน 383 ล้านบาท และ (2) โครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน มีการเบิกจ่ายทั้งสิ้น 71,382 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.2 ของวงเงิน 78,295 ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ 2562 มีการเบิกจ่ายจำนวน 2,809 ล้านบาท

ตารางที่ 3 ผลการเบิกจ่ายเงินกู้ยืมจากงบประมาณ

โครงการ (หน่วย: ล้านบาท)	วงเงินที่ได้รับอนุมัติ	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นเดือนก.ย. 62	ร้อยละของวงเงินที่ได้รับอนุมัติ
1. เงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (DPL)	39,285	286	7,382	14,998	6,646	4,184	1,938	510	443	36,777	93.6
2. โครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน	78,295	-	-	-	-	13,297	43,713	8,314	3,249	71,382	91.2

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

กล่าวโดยสรุปในปีงบประมาณ 2562 รัฐบาลมีการเบิกจ่ายเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจทั้งสิ้น 3,046,369 ล้านบาท ซึ่งแบ่งออกเป็น (1) งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2562 จำนวน 2,788,323 ล้านบาท (2) รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อนจำนวน 254,854 ล้านบาท (3) การเบิกจ่ายเงินกู้ยืมจากงบประมาณ จำนวน 3,192 ล้านบาท

3. ฐานะการคลังในปีงบประมาณ 2562 (ต.ค. 61 – ก.ย. 62)

ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดในปีงบประมาณ 2562 พบว่า รัฐบาลมีรายได้นำส่งคลังจำนวน 2,538,432 ล้านบาท และมีการเบิกจ่ายงบประมาณรวมทั้งสิ้น 3,043,177 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินงบประมาณขาดดุลจำนวน 504,745 ล้านบาท และเมื่อรวมกับดุลเงินนอกงบประมาณที่เกินดุล 35,286 ล้านบาท ทำให้ดุลเงินสดก่อนหักขาดดุลจำนวน 469,459 ล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้บริหารเงินสดให้สอดคล้องกับความต้องการใช้เงินโดยชดเชยการขาดดุลด้วยการกู้เงินจำนวน 348,978 ล้านบาท ส่งผลให้ดุลเงินสด (หลังการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล) ขาดดุลจำนวน 120,481 ล้านบาท และส่งผลให้เงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2562 มีจำนวน 512,955 ล้านบาท

ตารางที่ 4 ฐานะการคลังในปีงบประมาณ 2562 (ต.ค. 61 – ก.ย. 62)

(หน่วย:ล้านบาท)	ปีงบประมาณ		เปรียบเทียบ	
	ปีงบ. 2562	ปีงบ. 2561	จำนวน	เปลี่ยนแปลงร้อยละต่อปี
1. รายได้	2,538,432	1,842,493	14,183	0.6
2. รายจ่าย	3,043,177	2,336,612	35,974	1.2
3. ดุลเงินงบประมาณ	-504,745	-494,119	-21,791	-4.5
4. ดุลเงินนอกงบประมาณ	35,286	9,575	-56,988	-61.8
5. ดุลเงินสดก่อนหัก (3+4)	-469,459	-484,544	-78,799	-20.2
6. เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	348,978	387,588	-151,380	-30.3
7. ดุลเงินสดหลังหัก (5+6)	-120,481	-96,956	-230,159	-209.8
8. เงินคงคลังปลายงวด	512,955	426,802	-120,481	-19.0

ที่มา : กรมบัญชีกลาง และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

4. หนี้สาธารณะ

หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2562 มีจำนวน 6,883,189.13 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 41.08 ของ GDP และเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า หนี้สาธารณะลดลงสุทธิ 13,450.68 ล้านบาท โดยเป็น (1) หนี้รัฐบาลจำนวน 5,664,175.96 ล้านบาท (2) หนี้รัฐวิสาหกิจจำนวน 892,591.67 ล้านบาท (3) หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) จำนวน 335,921.18 ล้านบาท และ (4) หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐจำนวน 9,106.74 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ ระดับหนี้สาธารณะคงค้างยังอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพสะท้อนได้จาก (1) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ในประเทศถึงร้อยละ 96.85 ของหนี้สาธารณะคงค้าง (2) หนี้สาธารณะคงค้างเป็นหนี้ระยะยาวแบ่งตามอายุคงเหลือร้อยละ 90.86 ของหนี้สาธารณะคงค้าง และ (3) สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP ยังอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังที่ไม่เกินร้อยละ 60.0 ของ GDP

ตารางที่ 5 หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนกันยายน 2562

หนี้สาธารณะคงค้าง (หน่วย: ล้านบาท)	ณ สิ้นเดือน ก.ย. 62	% of GDP
1.หนี้รัฐบาล	5,664,175.96	33.72
2.หนี้รัฐวิสาหกิจ	892,591.67	5.31
3.หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	335,921.18	2.00
4.หนี้หน่วยงานอื่นของรัฐ	9,106.74	0.05
หนี้สาธารณะรวม	6,901,801.55	41.08

หมายเหตุ: สัดส่วนต่อ GDP คำนวณโดย สบย. ที่มา : สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทย
ในไตรมาส 3 ปี 2562

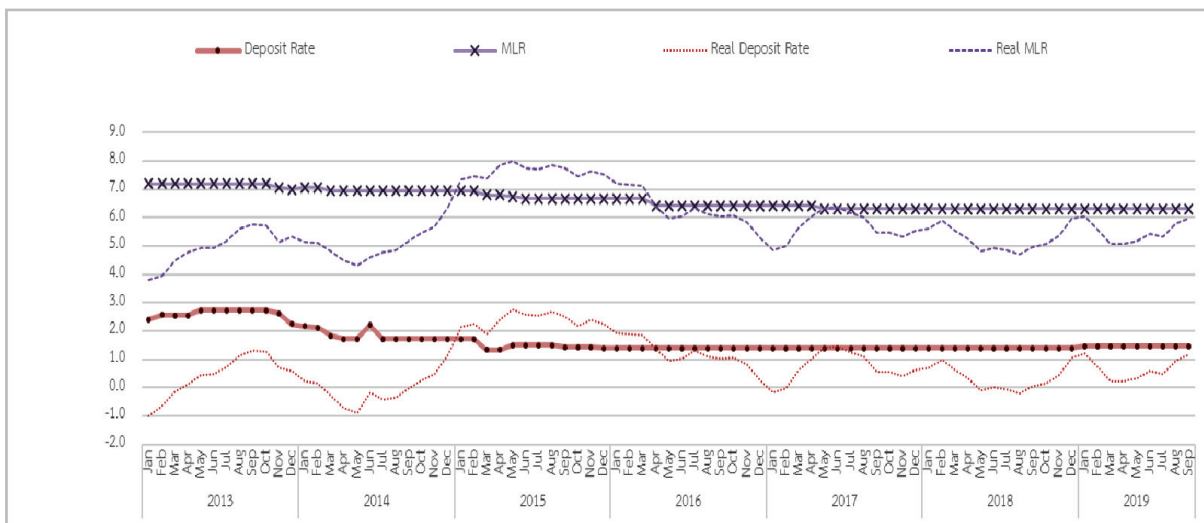
ภาคการเงิน

รายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินไทยในไตรมาส 3 ปี 2562

○ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะเวลา 1 ปีของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง ทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 1.5 ต่อปี ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง ทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 6.32 ต่อปี (ภาพที่ 1) ทั้งนี้ อัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง¹ ณ เดือนกันยายน 2562 อยู่ที่ร้อยละ 1.2 ต่อปี ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงอยู่ที่ร้อยละ 6.0 ต่อปี

○ ในปี 2562 คาดว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากอาจปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย ตามกลไกการส่งผ่านนโยบายการเงิน ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ เพื่อส่งผ่านต้นทุนทางการเงินที่ต่ำเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ

ภาพที่ 1 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

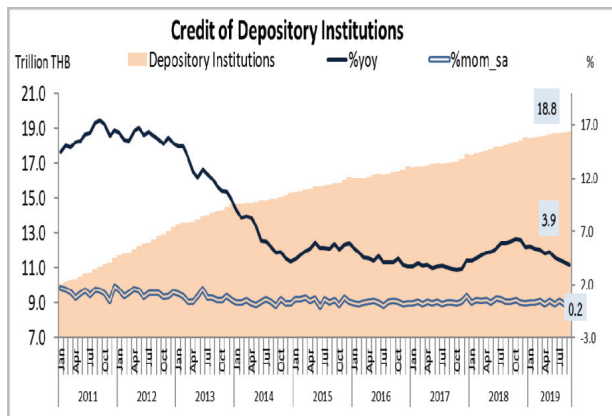
○ ยอดคงค้างสินเชื่อในสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน² (Depository Institutions) ณ สิ้นเดือนกันยายน 2562 ขยายตัวชะลอลง ขณะที่เงินรับฝากชะลอตัวลงเช่นกัน (ภาพที่ 2 และภาพที่ 3) โดยสถาบันการเงินที่รับฝากเงินมียอดคงค้างของสินเชื่อจำนวน 18.8 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 3.9 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือขยายตัวร้อยละ 0.8 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาล) นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ตามผู้ให้สินเชื่อพบว่าสินเชื่อในธนาคารพาณิชย์และสินเชื่อในสถาบันการเงินเฉพาะกิจขยายตัวชะลอลง ด้านเงินรับฝาก ณ เดือนกันยายน 2562 มียอดคงค้างจำนวน 20.1 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.9 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน หรือขยายตัวร้อยละ 2.2 จากไตรมาสก่อนหน้า (หลังจัดผลทางฤดูกาล) โดยเมื่อ

¹ คำนวณโดยนำอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ย หักอัตราเงินเฟ้อในช่วงเดียวกัน

² ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ สหกรณ์ออมทรัพย์ และกองทุนรวมตลาดเงิน

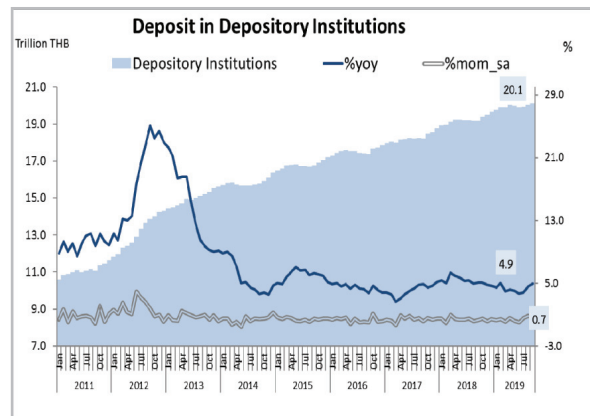
เปรียบเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์และเงินรับฝากในสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ขยายตัวเร่งขึ้น

ภาพที่ 2 สินเชื่อในสถาบันรับฝากเงิน

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

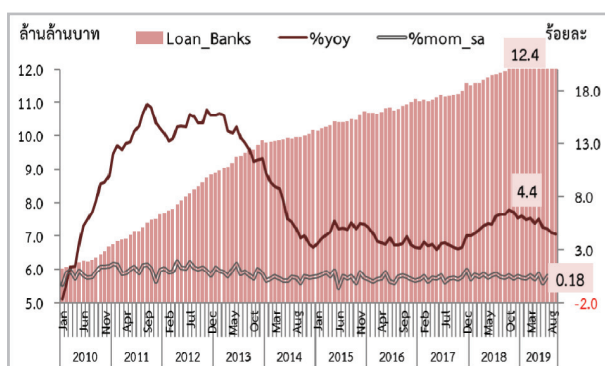
ภาพที่ 3 เงินฝากในสถาบันรับฝากเงิน

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

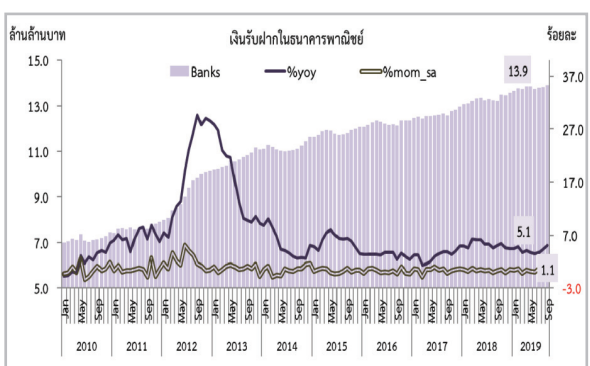
○ หากพิจารณาตามประเภทของสถาบันการเงินพบว่ายอดคงค้างสินเชื่อในธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2562 ชะลอลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่เงินฝาก ณ สิ้นเดือนกันยายน 2562 ขยายตัวเร่งขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 4 และภาพที่ 5) โดยธนาคารพาณิชย์มียอดคงค้างสินเชื่อจำนวน 12.4 ล้านล้านบาท คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 4.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า และเมื่อขจัดผลทางฤดูกาลแล้วขยายตัวร้อยละ 0.8 จากไตรมาสก่อนหน้า และด้านเงินรับฝากมียอดคงค้างจำนวน 13.9 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.1 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า และเมื่อขจัดผลของฤดูกาลแล้วขยายตัวร้อยละ 2.3 จากไตรมาสก่อนหน้า

ภาพที่ 4 สินเชื่อในธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

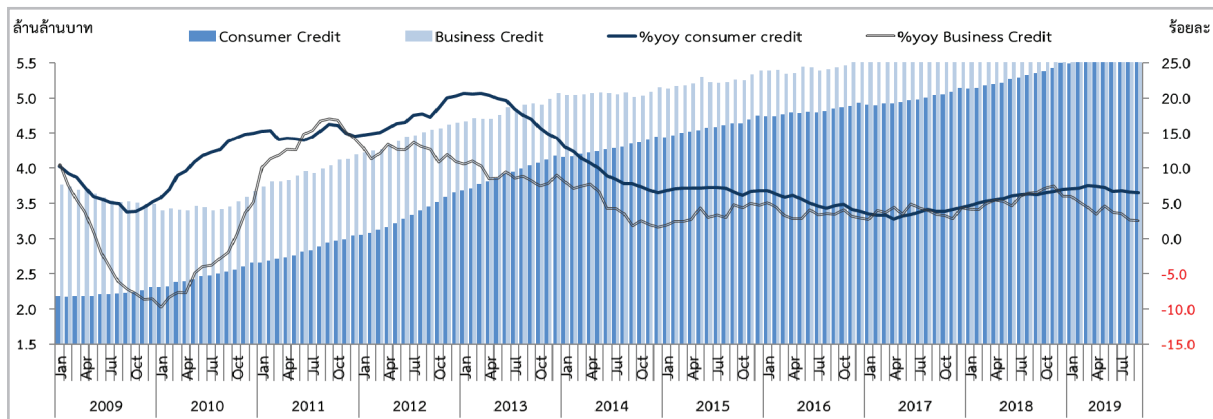
ภาพที่ 5 เงินรับฝากในธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

○ เมื่อพิจารณาตามประเภทสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2562 พบว่าสินเชื่อธุรกิจและสินเชื่ออุปโภคบริโภคขยายตัวชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 6) โดยสินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 52.1 ของสินเชื่อรวม ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 2.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 47.9 ของสินเชื่อรวม ขยายตัวทรงตัวที่ร้อยละ 6.5 จากช่วงเดียวกันปีก่อน

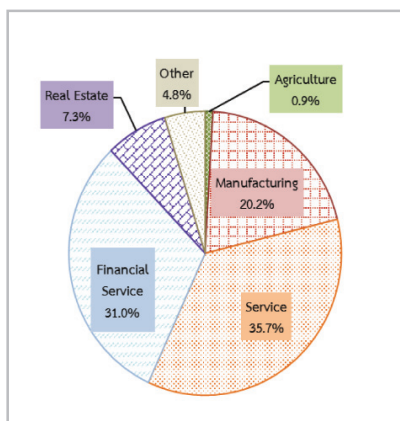
ภาพที่ 6 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินเชื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

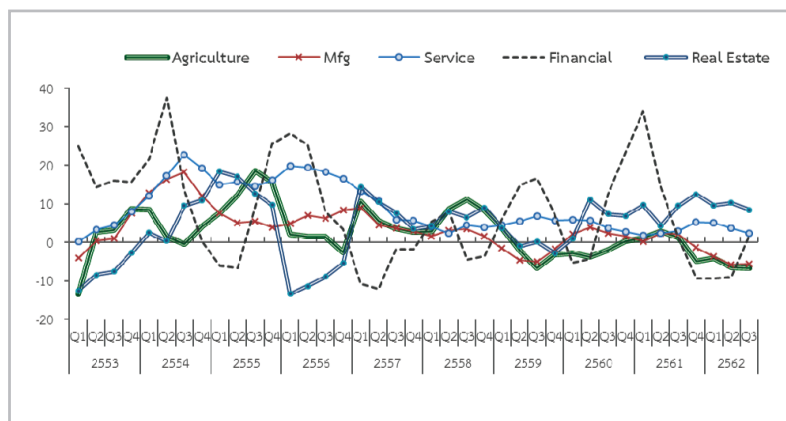
○ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 ยอดคงค้างสินเชื่อธุรกิจในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเร่งขึ้น จากการเร่งขึ้นของสินเชื่อภาคสถาบันการเงิน และสินเชื่อภาคอื่นๆ (ภาพที่ 7 และภาพที่ 8) โดยยอดคงค้างสินเชื่อภาคสถาบันการเงินที่มีสัดส่วนร้อยละ 31.0 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวร้อยละ 1.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ยอดคงค้างสินเชื่อภาคการผลิต ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 20.2 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวร้อยละ -5.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อน นอกจากนี้ ยอดคงค้างสินเชื่อภาคเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 0.9 ของสินเชื่อธุรกิจ หดตัวร้อยละ -6.7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ยอดคงค้างสินเชื่อภาคบริการซึ่งมีสัดส่วนถึงร้อยละ 35.7 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวชะลอลงที่ร้อยละ 2.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน ยอดคงค้างสินเชื่อภาคอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 7.3 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวชะลอลงร้อยละ 8.4 จากช่วงเดียวกันปีก่อน และยอดคงค้างสินเชื่อภาคอื่นๆ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 4.8 ของสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวที่ร้อยละ 6.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน เร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า

ภาพที่ 7 สินเชื่อแยกตามภาคส่วนธุรกิจ

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

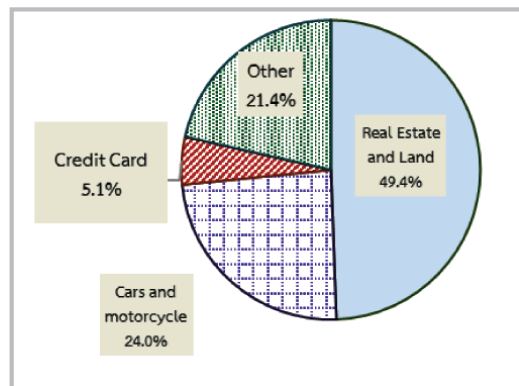
ภาพที่ 8 การขยายตัวของสินเชื่อธุรกิจ

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

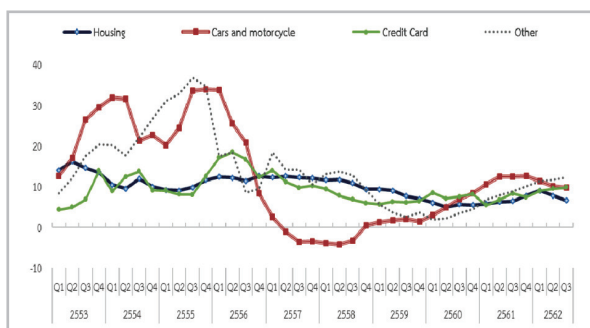
○ ในไตรมาส 3 ปี 2562 ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคในธนาคารพาณิชย์ขยายตัวทรงตัวจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 9 และภาพที่ 10) โดยสินเชื่อเพื่อซื้อรถหรือเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.0 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวร้อยละ 9.7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า และยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.4 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวร้อยละ 6.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ชะลอลงจากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่ยอดคงค้างสินเชื่อบัตรเครดิต ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.1 ของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ขยายตัวร้อยละ 9.8 จากช่วงเดียวกันปีก่อน เร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ตามปริมาณการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตที่เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ภาพที่ 11)

ภาพที่ 9 โครงสร้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค

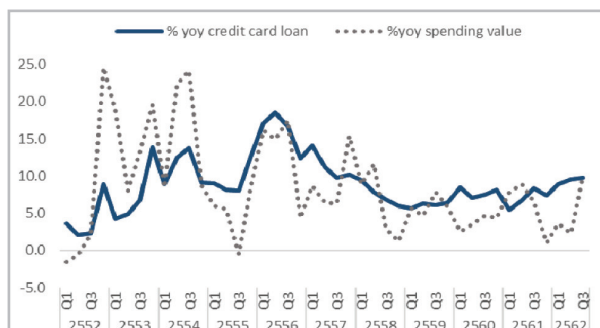
ที่มา: ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 10 การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 11 การใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต

ที่มา : ธปท. / ประมวลผลโดย สศค.

○ สำหรับหนี้ภาคครัวเรือน ณ ไตรมาส 2 ปี 2562 มียอดคงค้างอยู่ที่ 13.08 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 78.7 ของ GDP ทรงตัวจากไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ หากไม่รวมสินเชื่อที่ครัวเรือนกู้เพื่อไปใช้ในการประกอบธุรกิจ ยอดหนี้ครัวเรือนจะอยู่ที่ 10.96 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 65.9 ของ GDP (ภาพที่ 12)

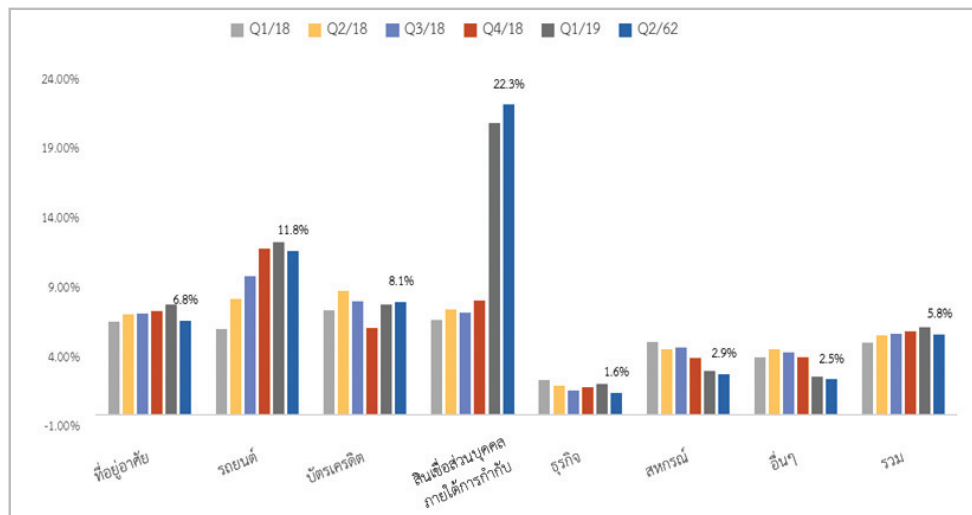
ภาพที่ 12 ระดับหนี้ภาคครัวเรือนและอัตราส่วนต่อ GDP

ที่มา ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

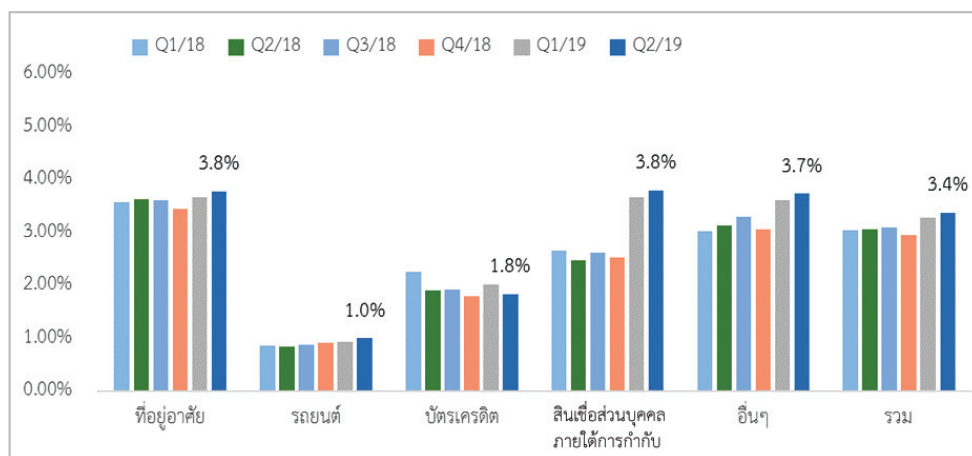
○ การขยายตัวของหนี้ครัวเรือนในภาพรวมมีแนวโน้มชะลอตัวลงจากไตรมาสก่อนหน้า โดยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อรถยนต์และจักรยานยนต์ และสินเชื่อธุรกิจ ขยายตัวชะลอตัวที่ร้อยละ 6.8 11.8 และ 1.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ ขณะที่สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับขยายตัวในอัตราเร่งขึ้น จากการที่สถาบันการเงินผ่อนคลายความเข้มงวดในการให้สินเชื่อ (ภาพที่ 13) ด้านคุณภาพสินเชื่อพบว่าภาพรวมสินเชื่อยังมีคุณภาพดี โดยอัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของหนี้ภาคครัวเรือนรวมอยู่ที่ร้อยละ 3.4 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าเล็กน้อย (ภาพที่ 14)

ภาพที่ 13 อัตราการเติบโตของหนี้ภาคครัวเรือนแต่ละประเภท

ที่มา ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

ภาพที่ 14 อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของหนี้ภาคครัวเรือนแต่ละประเภท

ที่มา ธปท. ประมวลผลโดย สศค.

○ กล่าวโดยสรุป ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2562 สินเชื่อมีแนวโน้มขยายตัวชะลอตัวลง ขณะที่เงินฝากมีแนวโน้มขยายตัวเร่งขึ้น โดยที่สินเชื่อธุรกิจและสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคมีอัตราการขยายตัวที่ชะลอตัวลงจากไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับเครื่องชี้เศรษฐกิจด้านการลงทุนและการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวชะลอตัว ทั้งนี้ คาดว่าอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ที่อยู่ในระดับต่ำ จะช่วยสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนและการบริโภค สำหรับความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันพบว่ายังคงมีความแข็งแกร่ง อีกทั้งธนาคารพาณิชย์มีสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ณ เดือนกันยายน 2562 ยังคงอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 19.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดสำหรับในปี 2562 ที่ร้อยละ 11.0

บทวิเคราะห์เศรษฐกิจ

Macroeconomic Analysis Briefings

บทวิเคราะห์

นโยบายแก้จนฉบับ “สี่จีนผิง” ... นำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้หรือไม่?

บทสรุปผู้บริหาร

○ ประเทศจีนมีระดับเส้นความยากจนอยู่ที่ 2,300 หยวนต่อคนต่อปี หรือประมาณ 9,890 บาทต่อคนต่อปี (ใช้อัตราแลกเปลี่ยน 1 หยวนต่อ 4.3 บาท) ซึ่งกลุ่มนี้ประเทศจีนเรียกว่า “กลุ่มที่จนสุดขีด” โดยนโยบายของประเทศจีนจะมุ่งแก้ไขเฉพาะคนจนสุดขีดก่อน

○ ประเทศจีนสร้างข้อมูลจาก Primary Data โดยการสำรวจเคาะติดในพื้นที่ มีข้อมูลรายบุคคลในครอบครัวที่ยากจนด้วย และมุ่งช่วยเหลือเฉพาะคนที่ต่ำกว่าเส้นยากจน หรือต่ำกว่า 2,300 หยวนต่อคนต่อปี เท่านั้น คือดูทั้งตัวคนและครอบครัว โดยให้ความสำคัญกับรายได้อย่างเดียว อย่างอื่นดูประกอบเท่านั้น เช่น GDP ของมณฑล สถานการณ์เศรษฐกิจ ราคาพืชผล ภัยพิบัติ เป็นต้น

○ เป้าหมายของประเทศจีนในการบรรเทาความยากจนประกอบด้วย เป้าหมายเชิงปริมาณ คือ ในปี 2020 คนจนต้องหมดไป ส่วนเป้าหมายเชิงคุณภาพ คือ 1) คนจนต้องมีอาหารกิน 2) คนจนต้องมีเครื่องนุ่งห่ม 3) คนจนต้องได้รับการศึกษาหรือช่วยเหลือการศึกษาของลูก 4) คนจนต้องมีสุขภาพดี และ 5) คนจนต้องมีที่อยู่อาศัย

○ ประเทศจีนใช้เจ้าหน้าที่ 540,000 คนจากภาครัฐและเอกชน จัดเป็นทีม 128,000 ทีม แบ่งเป็นทีมย่อยเฉลี่ยทีมละ 3 คน ลงไปฝังตัวในหมู่บ้านเป็นเวลา 2 - 3 ปี และมีอีก 188,000 คนเป็นเลขาหมู่บ้านร่วมอยู่ในทีมย่อยด้วย เพื่อดูว่าใครจนจริงจนปลอม แล้วให้คนที่จนจริงมาลงทะเบียน

○ จากปี 2013 ถึง 2017 รัฐบาลประเทศจีนตั้งกองทุนแก้จน โดยใช้วิธี Earmarked จาก 39.4 พันล้านหยวน (ประมาณ 169.4 พันล้านบาท) เพิ่มขึ้นเป็น 86.1 พันล้านหยวน (ประมาณ 370.2 พันล้านบาท) และเงินที่ได้นำไปใช้จ่ายโดยรัฐบาลท้องถิ่น แหล่งเงินอีกอย่างที่น่าสนใจ คือ มีการออกพันธบัตรเพื่อนำเงินมาให้ ADBC ใช้ดำเนินนโยบายในการแก้ปัญหาความยากจน

○ ประเทศจีนสามารถแยกสาเหตุของความยากจนได้เป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ 1) ขาดแหล่งเงินทุน 30.4% 2) ป่วย/เป็นโรค/สุขภาพไม่ดี 27.8% 3) ขาดแคลนแรงงาน 8.3% 4) ขาดแคลนเทคโนโลยี 7.7% 5) ภัยพิบัติ 6.6% 6) พิกัด 5.9% 7) การระการศึกษาของลูก 3.8% 8) ปัจจัยอื่น ๆ อีก 9.6%

ผมมีโอกาสที่ดีมาก ๆ ในการไปดูงานการแก้ปัญหาความยากจนที่ประเทศจีน ระหว่างวันที่ 4 - 8 พ.ย. ที่ Agriculture Development Bank of China หรือ ADBC และ International Poverty Reduction Center of China หรือ IPRCC ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินนโยบายในการบรรเทาความยากจน (Poverty Alleviation) โดยเฉพาะ นอกจากนี้ยังได้เจ้าหน้าที่ของ ADBC นำลงไปดูงานในพื้นที่ต่าง ๆ ถึง 3 วัน ตั้งแต่ปักกิ่ง หนานจิง หนานทง ชูโจว หังโจว และเซี่ยงไฮ้

¹ ผู้เขียน นายพงศ์นคร โภชากรณ์ ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค

ทั้งนี้ ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

หลังจากเปิดประเทศเมื่อ 70 ปีก่อน จำนวนคนจนเริ่มลดลงอย่างรวดเร็ว ในปี 1978 ประเทศจีนมีจำนวนคนจนกว่า 770 ล้านคน ในปี 2015 มีคนจนเหลือเพียง 60 ล้านคน ปี 2018 เหลือเพียง 16 – 17 ล้านคนเท่านั้น และหากเอาเป้าหมายของสีจิ้นผิงที่ประกาศไว้เมื่อปี 2015 ว่า “ในปี 2020 คนจนจะหมดไปจากประเทศจีน” เป็นตัวตั้ง นับถอยหลังมาถึงวันนี้ ก็เหลือระยะเวลาอีก 416 วันเท่านั้น ที่ประเทศจีนจะลดจำนวนคนจนเป็น 0 ... นี่คือ ความมุ่งมั่นชัดเจนต่อเป้าหมายและมี Timeline ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเหมาะสม คือ ให้เวลาประมาณ 5 ปีในการร่วมด้วยช่วยกันของทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหาความยากจน ลองมาดูกันครับว่า ประเทศจีนทำได้อย่างไร ? มีอะไรที่แตกต่างจากประเทศไทย ? และประเทศไทยสามารถนำอะไรมาประยุกต์ใช้ได้บ้าง ?

1. นิยามคนยากจน :: ของประเทศจีนก็เหมือนกับประเทศไทยคือคำนวณจากเส้นความยากจน หรือ Poverty Line ประเทศไทยอยู่ที่ 30,000 บาทต่อคนต่อปี ของประเทศจีนอยู่ที่ 2,300 หยวนต่อคนต่อปี หรือประมาณ 9,890 บาทต่อคนต่อปี (ใช้อัตราแลกเปลี่ยน 1 หยวนต่อ 4.3 บาท) ซึ่งกลุ่มนี้ประเทศจีนเรียกว่า “กลุ่มที่จนสุดขีด” ประเทศจีนมุ่งแก้ไขเฉพาะคนจนสุดขีดก่อน เมื่อแก้ได้แล้วในระยะต่อไปคือหลังปี 2020 ประเทศจีนก็จะไล่แก้ปัญหาความยากจนขึ้นไปจนถึง 6,000 หยวนต่อคนต่อปี ซึ่งเป็นระดับที่ประเทศจีนตั้งเป้าเอาไว้ หรือประมาณ 25,800 บาทต่อคนต่อปี นอกจากนั้น ทาง IPCCC ลองนำนิยามเส้นความยากจนของธนาคารโลก ซึ่งอยู่ที่ 1.9 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อวัน มาคำนวณ พบว่า จะมีคนจนตามนิยามนี้ 850 ล้านคน ในจำนวนนี้ 88% เข้าข่ายยากจนสุดขีด และในปัจจุบันลดลงมาเหลือเพียง 0.7% เท่านั้น ถ้าใช้ 1.9 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อคนต่อวัน คนจนของประเทศไทยน่าจะมีจำนวนประมาณ 8 ล้านคน ... ในประเด็นนี้ ประเทศไทยน่าจะแบ่งระดับความเร่งด่วนในการช่วยเหลือโดยยี่สิบรายได้เป็นตัวตั้งแบบประเทศจีนได้ เช่น ช่วยคนที่ไม่มียาได้เลยหรือคนที่มียาได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี ก่อน เป็นต้น

2. กลุ่มคนที่ต้องการช่วยเหลือ :: สิ่งที่ประเทศไทยและประเทศจีนคล้าย ๆ กัน คือ การมีข้อมูลระดับบุคคลเพื่อเป็นตัวชี้เป้าคนจน ที่ต่างคือ ประเทศจีนสร้างข้อมูลจาก Primary Data โดยการสำรวจเกาะติดในพื้นที่ มีข้อมูลรายบุคคลในครอบครัวที่ยากจนด้วย และมุ่งช่วยเหลือเฉพาะคนที่ต่ำกว่าเส้นยากจน หรือต่ำกว่า 2,300 หยวนต่อคนต่อปี เท่านั้น คือดูทั้งตัวคนและครอบครัว โดยให้ความสำคัญกับรายได้อย่างเดียว อย่างอื่นดูประกอบเท่านั้น เช่น GDP ของมณฑล สถานการณ์เศรษฐกิจ ราคาพืชผล ภัยพิบัติ เป็นต้น ข้อสังเกต คือ ประเทศจีนเน้นคนจนที่เป็นเกษตรกรเท่านั้น ไม่ได้พูดถึงอาชีพอื่นเลย ในขณะที่บ้านประเทศไทยขยับเพดานรายได้ขึ้นไปถึง 100,000 บาทต่อคนต่อปี แล้วเรียกว่า ผู้มีรายได้น้อย และมีการกำหนดคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติม เช่น เงินฝาก ที่อยู่อาศัย ที่ดิน เป็นต้น ซึ่งถือเป็น Secondary Data และเมื่อได้จำนวนคนมาแล้วก็จะช่วยเหลือคนที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งมีหลากหลายอาชีพ ส่วนการได้มาซึ่งรายชื่อคนจนประเทศจีนและประเทศไทยมีกระบวนการคล้าย ๆ กัน คือ เปิดให้มีการลงทะเบียนในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ผ่านเจ้าหน้าที่รัฐบาลท้องถิ่นขึ้นมาที่ส่วนกลาง ... ในประเด็นนี้ ประเทศไทยดีกว่าประเทศจีนตรงที่ Secondary Data เพราะเกณฑ์ประเทศไทยน่าจะกรองคนจนได้ดีกว่า ลด Inclusion error ได้ดีกว่า แต่สิ่งที่ประเทศไทยควรเพิ่มเข้ามาคือเพิ่ม Primary Data จากพื้นที่เข้ามา เช่น ข้อมูลระดับครอบครัว ลักษณะความเป็นอยู่ สภาพบ้านเรือน จนจริงจนปลอม เป็นต้น

3. เป้าหมายในการบรรเทาปัญหาความยากจน :: ของประเทศไทยดูเหมือนจะไม่มีเป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ชัดเจนเท่ากับของประเทศจีน เพียงแต่บอกกว้าง ๆ ว่าผู้มีรายได้น้อยต้องลดลง มีรายได้มากขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่เป้าหมายของประเทศจีนชัดเจนมาก เป้าหมายเชิงปริมาณ คือ ในปี 2020 คนจนต้องหมดไป ส่วนเป้าหมายเชิงคุณภาพ คือ 1) คนจนต้องมีอาหารกิน 2) คนจนต้องมีเครื่องนุ่งห่ม 3) คนจนต้องได้รับการศึกษาหรือช่วยเหลือการศึกษาของลูก 4) คนจนต้องมีสุขภาพดี และ 5) คนจนต้องมี

ที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ สัจฉินผิง เน้นย้ำว่า เจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือร่วมใจช่วยเหลือคนจน เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในพื้นที่ต้องดูแลและให้ความรู้แก่คนจนควบคู่ไปด้วย ... ในประเด็นนี้ รัฐบาลน่าจะประกาศยุทธศาสตร์ให้ชัดเจนต่อสาธารณะว่าอีก 3 ปี 5 ปี จะเห็นอะไร ประเด็นนี้ประเทศไทยยังทำได้ไม่เต็มที่ ทำให้เกิดปัญหาต่างคนต่างทำ ทำงานซ้ำซ้อน ขาดการร่วมมือแต่ไม่ร่วมใจในการทำงาน และหากประเทศไทยใช้ AO เป็นฟันเฟืองหลักในพื้นที่ Key Success Factors หรือ Key Fail Factors ของนโยบายแก้จนคงอยู่ที่ AO นี้แหละ เพราะทั้ง ADBC และ IPRCC เน้นเรื่อง “ทีม” อยู่หลายครั้งก็คือปัจจัยสำคัญในการทำงาน ที่สำคัญประเทศจีนระบุไว้ว่า การวิเคราะห์ปัญหายิ่งลึกเท่าไร ยิ่งเป็นการเปิด “Black Box” ได้มากเท่านั้น ทำให้เข้าใจปัญหาได้มากขึ้น

4. กระบวนการทำงาน การชี้เป้า และการวิเคราะห์ปัญหา :: ประเทศจีนใช้เจ้าหน้าที่ 540,000 คนจากภาครัฐและเอกชน จัดเป็นทีม 128,000 ทีม แบ่งเป็นทีมย่อยเฉลี่ยทีมละ 3 คน ลงไปฝังตัวในหมู่บ้านเป็นเวลา 2 - 3 ปี และมีอีก 188,000 คนเป็นเลขาหมู่บ้านร่วมอยู่ในทีมย่อยด้วย เพื่อดูว่าใครจนจริงจนปลอม แล้วให้คนที่จนจริงมาลงทะเบียน จะเห็นว่าประเทศจีนทุ่มสรรพกำลังเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่จำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ทำให้คัดกรองคนที่จนจริงได้ดี แฉมลด Exclusion error ลงได้เกือบหมด ในขณะที่บ้านประเทศไทยใช้วิธีตรวจสอบการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติ เช่น กรมสรรพากร กรมที่ดิน ธนาคาร เป็นต้น ซึ่งเป็นการนำ Secondary Data มาช่วยคัดกรองคุณสมบัติ ... ในประเด็นนี้ ประเทศไทยคงไม่มีงบประมาณและเจ้าหน้าที่มากพอที่จะทำแบบประเทศจีน แต่สิ่งที่ประเทศไทยต้องทำคือ ต้องสร้างหน่วยงาน Poverty Alleviation Unit หรือทีม Local Staff หรือ Account Officer (AO) ที่ต้องดูแลและให้คำปรึกษาแก่คนจนในแต่ละหมู่บ้าน และให้มีหน้าที่ที่ชัดเจน มี KPI มีรายได้ประจำ มีจิตสาธารณะมาก ๆ มาเป็นฟันเฟืองในพื้นที่ และต้องมีเจ้าหน้าที่ส่วนกลางลงไปประเมินทีมต่าง ๆ ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศอย่างสม่ำเสมอ

5. นโยบายแก้จน :: ประเทศไทยมี 2 ปีกในการพุงคนจน คือ ปีกซ้าย บัณฑิตสวัสดิการแห่งรัฐ เพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพ ปีกขวา พัฒนาอาชีพ เพื่อให้ประเทศจีนมีงานทำมีรายได้ เป็นนโยบายตัดเสื้อใส่เดียวเกือบ 100% แต่ของประเทศจีนมีการ clustering ก่อนทำนโยบาย โดยเจ้าหน้าที่ที่ส่งลงไป ต้องทำหน้าที่วิเคราะห์ปัญหาของพื้นที่ ดูความต้องการของชาวบ้าน และประสานความร่วมมือมายังส่วนกลาง นโยบายจากส่วนกลางที่ลงไปจะปรับเปลี่ยนไปตามพื้นที่ที่มีปัญหาต่างกัน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่จะทราบว่ามีปัญหาอะไร ซึ่งจะทำให้การแก้ปัญหาตรงจุด เช่น หากขาดแคลนเงินทุน รัฐจะให้ 30,000 หยวน ไปทำมาหากิน 2 - 3 ปีก็สามารถใช้คืนได้ หากต้องส่งเสียลูกเรียน รัฐจะช่วยส่งเสียลูกเรียนจนจบมัธยมปลาย และถ้าเรียนมหาวิทยาลัยจะหางานให้ทำระหว่างเรียนด้วย เป็นต้น นอกจากนี้ สิ่งที่รัฐลงมือทำในแต่ละพื้นที่ คือ การสร้าง Rural Infrastructure และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้เลี้ยงชุมชนในอนาคต ตัวอย่างเช่น สหกรณ์การเกษตร ไร่ถั่ว งา จีหลง จังหวัดเจิ้นเจียง มณฑลเจียงซู ออกบัตรเกษตรกร (คล้าย ๆ บัณฑิตสวัสดิการแห่งรัฐบ้านประเทศไทย) ไว้เชื่อมต่อเข้ากับฐานข้อมูลทางการเงินและปริมาณผลผลิตที่ผลิตได้ในแต่ละปีที่บ้านทักไว้ ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถวิเคราะห์รายได้ครัวเรือนและปัญหาทางการเงินที่เกิดขึ้นได้ และเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวและซื้อของ อีกตัวอย่างที่ที่น่าสนใจมาก คือ การเอา China Post มาเป็นตัวเชื่อมระหว่างคนจนและตลาด โดยมี Ule ช่วยวางระบบ platform การขายของผ่านเว็บไซต์ โดยมีร้านค้าในเครือข่ายกว่า 600,000 ร้านค้าเกษตรกรสามารถแจ้งว่าตัวเองมีผลผลิตเท่าไร Ule เอาขึ้นเว็บไซต์ เมื่อมีคนมาซื้อ China Post ที่มีอยู่กว่า 40,000 สาขาครอบคลุมทุกมณฑลจะเป็นคนส่งสินค้าไปยังผู้ซื้อ ซึ่งมีลูกค้าสมาชิกกว่า 500 ล้านคน ประเทศจีนบอกว่ายอดขายต่อวันต่อสาขาประมาณ 300,000 หยวน หรือประมาณ 1.3 ล้านบาท ... ในประเด็นนี้

ประเทศไทยสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้โดยใช้ Big Data เข้ามาช่วยจัด Clustering ก่อนออกแบบนโยบาย เช่น ขาดโครงสร้างพื้นฐาน ขาดโอกาสในการศึกษา เข้าไม่ถึงระบบสาธารณสุข เป็นต้น เสริมด้วยการลงพื้นที่ของ AO ในขณะที่ประเทศจีนเน้นการลงพื้นที่สำรวจและฝังตัวเพื่อวิเคราะห์ปัญหาเป็นหลัก ด้านการลำเลียงผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายสำหรับ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอาจจะหันมาใช้บริการและร่วมมือกับไปรษณีย์ไทยให้มากขึ้น

6. แหล่งงบประมาณที่ใช้ :: จากปี 2013 ถึง 2017 รัฐบาลประเทศจีนตั้งกองทุนแถม โดยวิธี Earmarked จาก 39.4 พันล้านหยวน (ประมาณ 169.4 พันล้านบาท) เพิ่มขึ้นเป็น 86.1 พันล้านหยวน (ประมาณ 370.2 พันล้านบาท) และเงินที่ได้นำไปใช้จ่ายโดยรัฐบาลท้องถิ่น แหล่งเงินอีกอย่างที่น่าสนใจ คือ มีการออกพันธบัตรเพื่อนำเงินมาให้ ADBC ใช้ดำเนินนโยบายในการแก้ปัญหาความยากจน ในส่วนของประเทศไทยนั้น หลัก ๆ คงมาจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีทีส่งลงในกองทุนประชารัฐเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ปีละประมาณ 40,000 – 50,000 ล้านบาท ไม่นับรวมงบประมาณประจำปีตามภารกิจของกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการสังคมอีกจำนวนหนึ่ง ... ในประเด็นนี้ พ.ร.บ. การจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม เปิดช่องให้มีการรับเงินบริจาคจากหน่วยงาน องค์กร ต่าง ๆ ได้ แต่ยังไม่มีการบริจาคอย่างใดก็ตาม การออกพันธบัตรและการ Earmarked จากภาษีแบบของประเทศจีน น่าจะได้รับการหยิบยกขึ้นมาวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้

7. การประเมินผล :: ประเทศไทยมีการติดตามการใช้บัตรสวัสดิการและการพัฒนาอาชีพ แต่ต้องเพิ่มการประเมินเชิงลึกที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในขณะที่ประเทศจีนสามารถแยกสาเหตุของความยากจนได้เป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ 1) ขาดแหล่งเงินทุน 30.4% 2) ป่วย/เป็นโรค/สุขภาพไม่ดี 27.8% 3) ขาดแคลนแรงงาน 8.3% 4) ขาดแคลนเทคโนโลยี 7.7% 5) ภัยพิบัติ 6.6% 6) พิกัด 5.9% 7) ภาวะการศึกษาของลูก 3.8% 8) ปัจจัยอื่น ๆ อีก 9.6% ในขณะที่ประเทศจีนมีการติดตามและประเมินผลโดยเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในพื้นที่ เช่น ในเชิงปริมาณ ประเทศจีนพบว่า ประเทศจีนเหลือคนจนที่ต้องช่วยอีกเพียง 16 -17 ล้านคน ภายใน 416 วัน และพบว่ารายได้คนจนในปี 2018 เพิ่มขึ้น 12% จากปี 2013 นอกจากนี้ ยังมีทีมที่ลงพื้นที่ไปเพื่อประเมินผลในแต่ละเรื่องโดยเฉพาะ และหากพบกรณีล้มเหลวจะเข้าไปแก้ไขทันที ยิ่งไปกว่านั้น หลังจาก 2020 ไปแล้ว ประเทศจีนยังจะเดินหน้ายกระดับรายได้คนจนให้หนีเส้นความยากจนขึ้นไปเรื่อย ๆ และให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อเนื่อง ... ในประเด็นนี้ ประเทศไทยสามารถออกแบบประเมินผลที่เป็นมาตรฐานและให้ AO ลงพื้นที่ติดตามผลและรายงานปัญหาเชิงลึกทันที ซึ่งอาจจะรายงานขึ้นมาเป็นรายจังหวัดต่อคณะกรรมการการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

โดยสรุป แม้การดำเนินการของประเทศจีนจะมีความเด็ดขาดแบบสั่งปุ๊บได้ปั๊บ มีงบประมาณมหาศาล มีเจ้าหน้าที่มากมาย แต่ไม่ใช่ว่าประเทศไทยจะเอามาปรับใช้ไม่ได้ ... ประเทศไทยคงจุดแข็งเอาไว้ คือ การใช้ Secondary Data ในการวิเคราะห์ และเสริมด้วย Primary Data โดยการลงไปทำงานในพื้นที่แบบเกาะติดวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ และความต้องการในพื้นที่ให้มากขึ้น เพื่อลด Inclusion error และ Exclusion error และต้องมีการบูรณาการความร่วมมือแบบ “ทีมเวิร์ค” กับหน่วยงานต่าง ๆ ให้มากขึ้น ส่วนในด้านนโยบายต้องเน้นการ “สร้าง” มากกว่าการ “สงเคราะห์” โดยเน้นการสร้าง Rural Infrastructure เช่น ที่อยู่อาศัย เส้นทางคมนาคม โกดังสินค้า ห้องเย็น เป็นต้น และใช้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจกระจายสินค้าที่ผลิตจากผู้มีรายได้น้อยไปยังตลาดและผู้บริโภค และให้ภาคเอกชนช่วยในเรื่องของการสร้างงานและจ้างงานให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในพื้นที่ สุดท้ายคือต้องตั้ง “ผู้รับผิดชอบ + เป้าหมาย + KPI” ให้ชัดเจน และมีช่องทางการรายงานปัญหาและอุปสรรคจากพื้นที่ขึ้นมามาอย่างสม่ำเสมอ

บทวิเคราะห์

เรื่อง นักท่องเที่ยวจีน : “ซิล ซิม แซร์”

บทสรุปผู้บริหาร

○ ภาคการท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมที่เติบโตได้ดี และสร้างรายได้มูลค่ามหาศาลในแต่ละปีให้กับเศรษฐกิจไทยมาโดยตลอด และยังเป็นกลไกหนึ่งที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจในแต่ละภูมิภาค สร้างอาชีพ และก่อให้เกิดการกระจายได้ไปสู่ท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามในระยะหลังอัตราการเติบโตต่อปีของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้าเยือนประเทศไทยขยายตัวในอัตราที่ค่อนข้างต่ำ สาเหตุหนึ่งมาจากเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัว

○ การที่นักท่องเที่ยวจีนที่เป็นเครื่องจักรสำคัญของการท่องเที่ยวไทยขยายตัวลดลงนั้น เกิดจากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นสงครามการค้าระหว่างสหรัฐกับจีน การแข็งตัวของค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินของจีน อย่างเงินหยวน ปัญหามลภาวะทางอากาศ และปัญหาในเรื่องของคุณภาพของการให้บริการนักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แต่ทั้งนี้ยังมีอีกสาเหตุหนึ่งที่เป็นตัวแปรสำคัญเช่นเดียวกันนั้นคือ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เปลี่ยนแปลงไป

○ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปนั้น มีทั้งในเรื่องของวิธีการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป โดยนักท่องเที่ยวจีนเริ่มนิยมเดินทางด้วยตัวเอง มากกว่าการเดินทางแบบกรุ๊ปทัวร์กลุ่มใหญ่ นอกจากนั้นยังมีเรื่องของพฤติกรรมทางสังคม วิธีการใช้จ่ายที่เปลี่ยนแปลงไปอีกด้วย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลต่อภาคการท่องเที่ยวของไทย ดังนั้นจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กจะต้องปรับตัวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจีน

1. บทนำ

นับตั้งแต่ปี 1978 เป็นต้นมา ภายหลังความล้มเหลวของ นโยบายแบบก้าวกระโดด และ การปฏิรูปวัฒนธรรม ของประธานาธิบดี เหมา เจ๋อตง ประเทศจีนมีการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัด จนจีนได้กลายมาเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอันดับที่ 2 ของโลกรองจากสหรัฐฯ ในอีกไม่กี่ปีต่อมา โดยเศรษฐกิจจีนมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด มีมูลค่าเศรษฐกิจถึง 13 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2561 ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP per capita) เพิ่มขึ้นด้วย หรือกล่าวได้ว่าคนจีนรายขึ้นโดยเฉลี่ย เนื่องจากจีนมี GDP per capita ในปี 2561 สูงถึง 9770 ดอลลาร์สหรัฐ¹ หรือประมาณ 300,916 บาท จึงทำให้ความสามารถในการบริโภคของคนจีนเพิ่มขึ้นซึ่งรวมถึงการบริโภคผ่านการท่องเที่ยวด้วย จึงกล่าวได้ว่า เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น โอกาสในการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศก็เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น ไม่ว่าจะยุโรป อเมริกา เอเชีย หรือแม้แต่แอฟริกา ก็ต่างมีนักท่องเที่ยวชาวจีนไปเยือน

เนื่องจากจีนมีประชากรประมาณ 1,400 ล้านคน ในปี 2559 นับเป็นประเทศที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 1 ของโลก และเมื่อรายได้ต่อหัวของคนจีนเพิ่มขึ้น จำนวนคนที่อยากจะเปิดประสบการณ์ท่องเที่ยวใน

¹ ผู้เขียน:นางสาวพิมพ์พารณ์ สุทธหลวง เศรษฐกรปฏิบัติการ ส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค สำนักงานนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ขอขอบคุณ นายพงศ์นคร โภชากรณ์ และนายพิสิทธิ์ พัวพันธ์ สำหรับข้อเสนอแนะ และบทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียนบทความ ไม่ได้สะท้อนความเห็นของหน่วยงาน

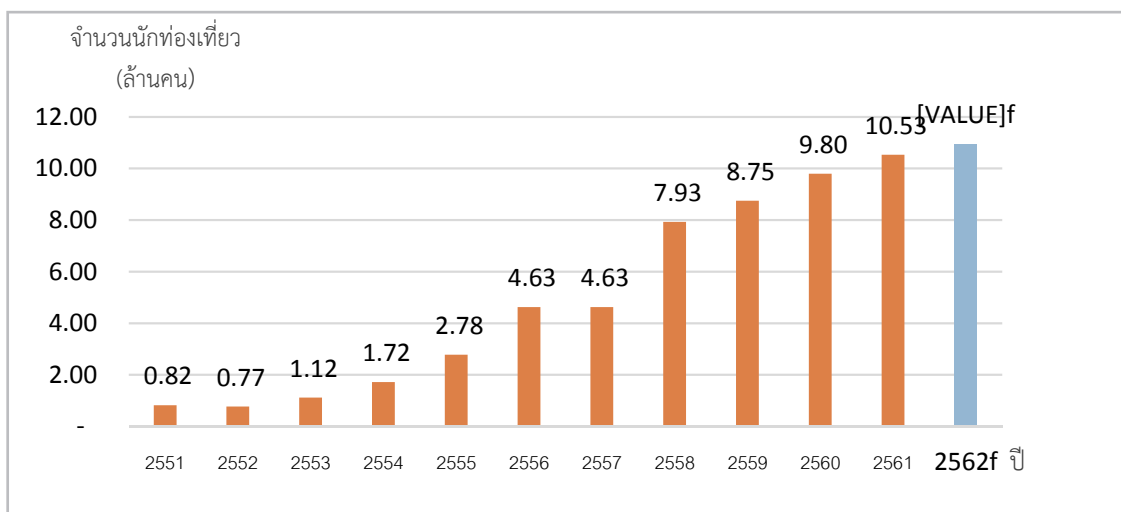
ต่างแดนก็เพิ่มขึ้น โดยมีการคาดการณ์ว่าในปี 2562 จะมีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางไปเที่ยวต่างประเทศมากถึง 166 ล้านคน โดยเพิ่มขึ้นจากปี 2561 ถึงร้อยละ 11 ต่อปี แต่ประเด็นสำคัญคือ นักท่องเที่ยวชาวจีนจำนวน 166 ล้านคนนี้จะเดินทางไปที่ไหน และจะอย่างไรไทยจึงจะดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวจีนจำนวนนี้ให้เข้ามาเที่ยวไทยได้มากที่สุด

2. สถานการณ์นักท่องเที่ยวชาวจีน ในไทย 2561 และ 2562

ประเทศไทยเริ่มกลายเป็นประเทศเป้าหมายของนักเดินทางจากทั่วทุกมุมโลก โดยในปี 2561 United Nations World Tourism Organization (UNWTO) รายงานว่าประเทศไทยเป็นอันดับ 9 ของประเทศที่มีนักท่องเที่ยวมาจากทั่วโลก ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยถึง 38.2 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว 35.6 ล้านคน คิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 7.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สร้างรายได้ถึง 1.88 ล้านบาท ถือเป็นประเทศที่อยู่ในอันดับ 4 ในการจัดอันดับเชิงรายได้จากการท่องเที่ยวเมื่อเทียบกับทุกประเทศทั่วโลก

ในจำนวนนักท่องเที่ยวเหล่านี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวจีนถึง 10.5 ล้านคน ขยายตัวจากปี 2560 ร้อยละ 7.4 ต่อปี ซึ่งคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดของนักท่องเที่ยวทั้งหมดถึงร้อยละ 27.5 สร้างรายได้ให้ประเทศไทยถึง 518,948 ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวจากทุกประเทศที่เดินทางมาเที่ยวไทย ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อดูจากอดีตจนถึงปัจจุบันแล้ว ก็เห็นว่านักท่องเที่ยวจีนมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี โดยในปี 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวจีน เดินทางเข้ามาเที่ยวไทยเพิ่มขึ้นจากปี 2561 โดยคาดว่าจะเดินทางเข้ามาถึง 10.95 ล้านคน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นักท่องเที่ยวจีนมีความสำคัญต่อภาคการท่องเที่ยวของไทยเป็นอย่างมาก (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2551-2562

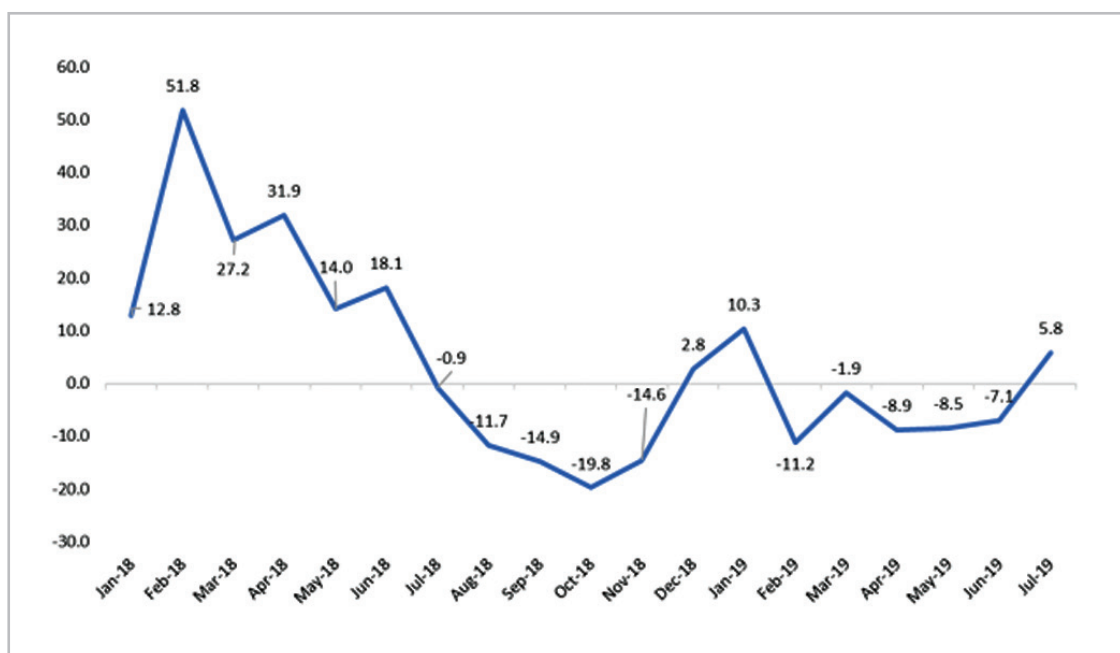
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

อย่างไรก็ตามในปี 2561 มีเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมายเกิดขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวของไทย โดยเฉพาะในเรื่องของการบริการ และในเรื่องความปลอดภัย ต่อมา มีการนำภาพหรือคลิปวิดีโอไปแชร์ต่อในโซเชียลมีเดียของจีน ส่งผลให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวจีนแย่ลง โดยสะท้อนได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2562

โดยลดลงต่อเนื่องติดต่อกัน 4 เดือน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง มิถุนายน และกลับมาขยายตัวอีกครั้งในเดือนกรกฎาคมเนื่องจากมีปัจจัยฐานเข้ามาเกี่ยวข้อง (ภาพที่ 2)

ดังนั้นจึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าเหตุการณ์ที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีน แต่เหตุการณ์เหล่านี้ส่งผลกระทบจนถึงปี 2562 หรือไม่นั้นไม่มีตัวชี้วัดหรือข้อสรุปที่ชัดเจน เพราะไม่ได้มีเพียงปัจจัยภายในดังกล่าวเท่านั้นที่ส่งผลกระทบ แต่ยังมีปัจจัยภายนอกที่เข้ามาเกี่ยวข้องอีกด้วย โดยเฉพาะเรื่องของเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจทั้งของไทยและของจีนเอง และยังมีอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญไม่แพ้กัน คือ พฤติกรรมหรือรสนิยมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนซึ่งจะสังเกตได้ว่า “นักท่องเที่ยวจีนเปลี่ยนไป”

**ภาพที่ 2 : อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามา
เกี่ยวในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2562**

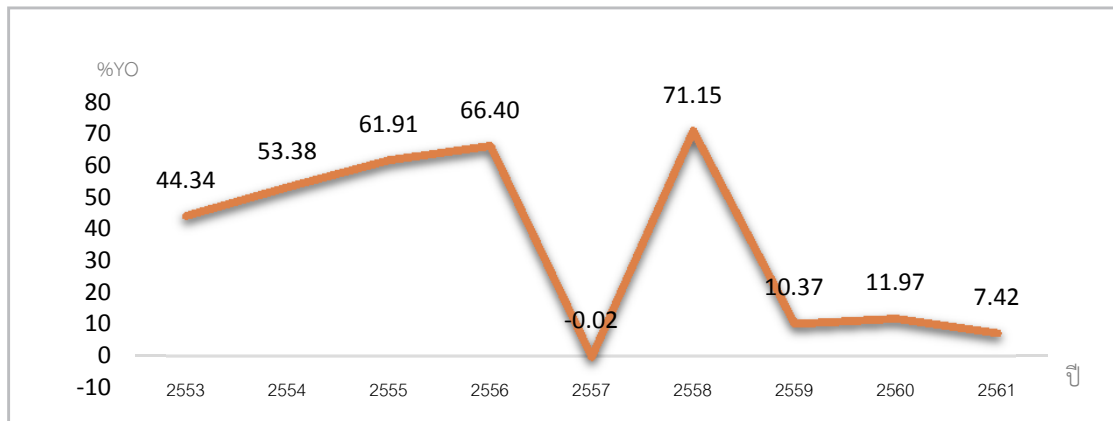
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

3. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวจีนเปลี่ยนไป

3.1 นักท่องเที่ยวชาวจีนนิยมเดินทางแบบกลุ่มทัวร์น้อยลง แต่นิยมเดินทางด้วยตนเองมากขึ้น

ย้อนไปเมื่อประมาณปี 2553 เป็นต้นมา เกิดปรากฏการณ์นักท่องเที่ยวจีนหลังไหลเดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งมีอัตราการขยายตัวมากกว่าร้อยละ 44 ต่อปี ติดต่อกันถึง 4 ปี ยิ่งไปกว่านั้นในปี 2558 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยขยายตัวถึงร้อยละ 71.15 ต่อปี หรือเรียกได้ว่าสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ (ภาพที่ 1) โดยปัจจัยที่ทำให้ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจีนเดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยก็มีมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายและแปลกใหม่ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวตามรอยภาพยนตร์จีนที่ใช้ชื่อเรื่องว่า Lost in Thailand ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องการผจญภัยไปในที่ต่าง ๆ ในประเทศไทยของตัวละครในเรื่อง โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งโด่งดังเป็นอย่างมากในประเทศจีนในช่วงเวลานั้น นอกจากนั้นยังมีเรื่องวัฒนธรรม อาหาร ความเป็นมิตรของคนไทย และอื่น ๆ ที่เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนอีกด้วย

ภาพที่ 3 แสดงอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาเที่ยวประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2561

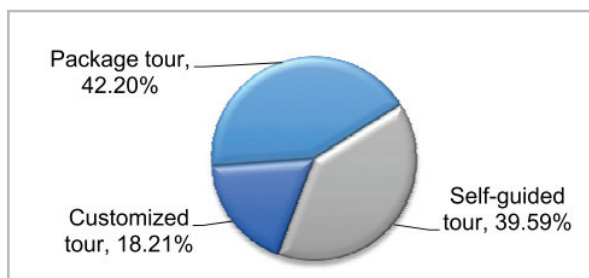
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เมื่อพิจารณาแล้วในช่วงเวลานั้นนักท่องเที่ยวจีนนิยมเดินทางท่องเที่ยวแบบ GIT (Group Individual Travelers) กลุ่มหรือกรุ๊ปทัวร์ เนื่องจากส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวไทยเป็นครั้งแรก และส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยววัยกลางคนจนถึงวัยสูงอายุ จึงค่อนข้างมีความกังวลโดยเฉพาะในเรื่องของภาษา การเดินทางแบบกลุ่มจึงเป็นเรื่องที่สะดวก ง่าย และอุ่นใจกว่า ซึ่งผู้เดินทางไม่จำเป็นต้องวางแผนการเดินทางเอง กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาเที่ยวไทยในช่วงเวลานั้นมีจำนวนมาก จนทำให้เป็นมาของธุรกิจทัวร์รูปแบบใหม่หรือที่เรียกกันว่า “ทัวร์ศูนย์เหรียญ” หรือ Zero-Dollar Tour

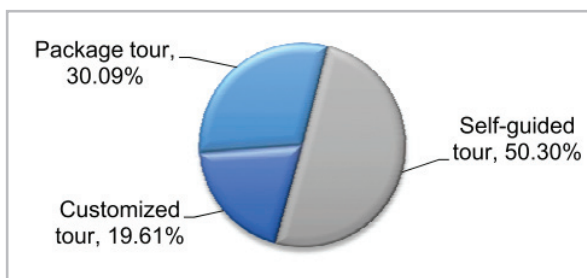
จนกระทั่งปี 2559 ที่จำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางเข้ามาประเทศไทยเริ่มขยายตัวในอัตราชะลออย่างเห็นได้ชัดเจน แม้จะมีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ส่วนหนึ่งเป็นเพราะพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เปลี่ยนไปด้วย โดยจากการสำรวจของ WTCF (World Tourism Cities Federation) ใน Market Research Report on Chinese Outbound Tourist (City) Consumption ในปี 2561 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มที่จะนิยมเที่ยวแบบ FIT* หรือ Free individual traveler มากขึ้นในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งที่ 2 และยังพบอีกว่า จากเดิมร้อยละ 42.20 ของนักท่องเที่ยวเลือกเที่ยวแบบแพ็คเกจทัวร์ แต่ในการเดินทางครั้งที่สองหรือครั้งถัด ๆ ไปจะเลือกเป็นการเดินทางท่องเที่ยวแบบ FIT มากกว่า โดยร้อยละ 50.30 ของนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่จะเลือกเที่ยวแบบวางแผนการท่องเที่ยวและหาข้อมูลท่องเที่ยวเองหรือ Self-guided แทนการเที่ยวแบบกรุ๊ปทัวร์ (ภาพที่ 4-5) เนื่องจากรู้จักสถานที่ วัฒนธรรม และประเทศนั้น ๆ บ้างแล้ว หรือการเที่ยวแบบ Customized-tour ที่เป็นกรุ๊ปทัวร์ที่นักท่องเที่ยวสามารถออกแบบได้เอง เพื่อให้มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น ทัวร์เที่ยววัด ทัวร์ชิมผลไม้ เป็นต้น

* FIT หรือ Free individual traveler หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เดินทางร่วมกันไม่เกิน 10 คน โดยไม่ผ่านบริษัทนำเที่ยว อาทิ กลุ่มนักท่องเที่ยวครอบครัว กลุ่มเพื่อน เป็นต้น

ภาพที่ 4 แสดงรูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนในครั้งก่อนหน้า

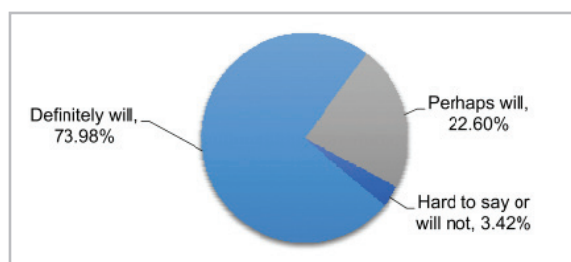
ภาพที่ 5 แสดงรูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวจีนต้องการเลือกเมื่อเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศอีกครั้ง

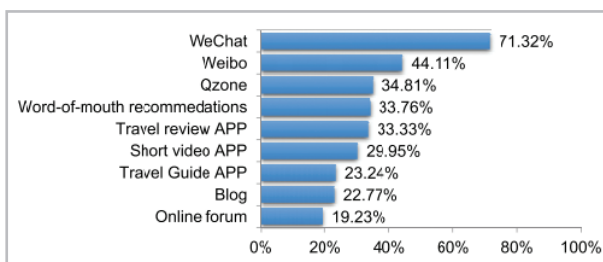
ที่มา : WTCF - Market Research Report on Chinese Outbound Tourist (City) Consumption 2018

ยิ่งไปกว่านั้นการเที่ยวแบบ FIT ยังทำให้นักท่องเที่ยวสามารถวางแผนการเดินทางได้อย่างอิสระ หรือมีความยืดหยุ่นสูง นักท่องเที่ยวที่กลับมาเยือนประเทศไทยซ้ำมีแนวโน้มความต้องการที่จะไปเยือนสถานที่แปลกใหม่ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีนรุ่นใหม่ที่มีแนวโน้มที่จะแสวงหาสถานที่และสิ่งใหม่ ๆ ในการเดินทาง โดยส่วนหนึ่งเป็นเพราะได้รับอิทธิพลจาก Social Media และจากการสำรวจของ WTCF พบว่า นักท่องเที่ยวถึงร้อยละ 73.98 จะแบ่งปันประสบการณ์การท่องเที่ยวของพวกเขา โดยช่องทางการแบ่งปันประสบการณ์การท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมที่สุดนั่นก็คือ Social Media ไม่ว่าจะเป็น WeChat Weibo Qzone หรืออื่น ๆ (ภาพที่ 6-7) ขึ้นอยู่กับความนิยม ดังนั้น สื่อเหล่านี้จึงเป็นจึงเป็นแกนหลักที่จะสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใช้อย่างอื่น ๆ ที่ยังไม่เคยมาเที่ยวไทย หรือเคยมาเที่ยวแล้วแต่ยังไม่เคยออกสำรวจในสถานที่อื่น ๆ ที่น่าสนใจและแปลกใหม่ในประเทศไทยให้เดินทางมาเที่ยวไทย

ภาพที่ 6 แสดงความเป็นไปได้ของการแบ่งปันประสบการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน

ภาพที่ 7 แสดงช่องทางการแบ่งปันประสบการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน

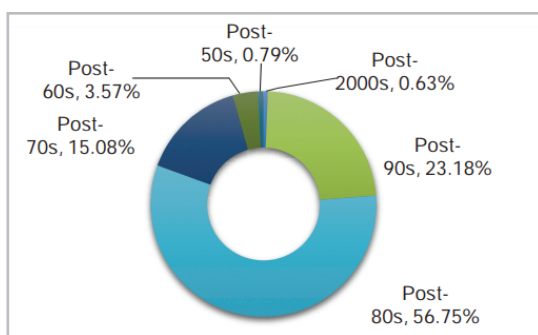
ที่มา : WTCF - Market Research Report on Chinese Outbound Tourist (City) Consumption 2018

3.2 นักท่องเที่ยวชาวจีนมีพฤติกรรมทางสังคมที่เปลี่ยนไป

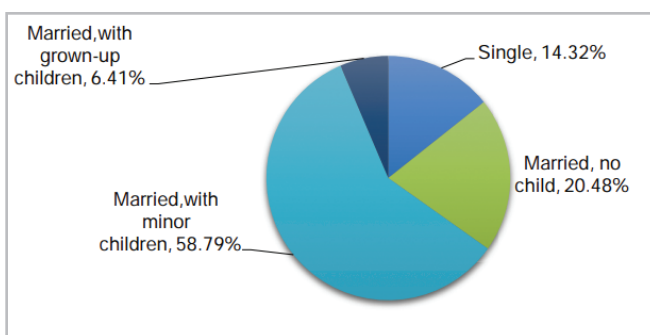
ในส่วนของคุณลักษณะเชิงคุณภาพของนักท่องเที่ยวชาวจีนก็มีความเปลี่ยนแปลงเช่นกัน ปฏิเสธไม่ได้ว่าเมื่อหลายปีก่อนหน้าต่างชาติรวมทั้งชาวไทยเองมองนักท่องเที่ยวชาวจีนในเชิงลบ โดยเฉพาะในเรื่องของพฤติกรรมหรือมารยาทในที่สาธารณะ แต่อย่างไรก็ตามในช่วงในระยะหลังมานี้ จะสังเกตได้ว่าไม่ค่อยหรือแทบจะไม่มีข่าวเสียหายเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวจีนเลย ส่วนนี้อาจเป็นเพราะการได้รับคำแนะนำจากรัฐบาลจีนเอง หรือการปรับตัวของนักท่องเที่ยวจีนเอง อย่างไรก็ตามมีการทำสำรวจจากหลาย ๆ บริษัทและองค์กร

ยกตัวอย่างเช่น WTCF ซึ่งพบว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางออกท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 35 ปี และส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนรุ่นหนุ่มสาวหรือวัยกลางคนที่เกิดยุค 80s และ 90s รวมกันแล้วคิดเป็นร้อยละ 93 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด (ภาพที่ 8) ซึ่งส่วนใหญ่แต่งงานและมีลูกแล้วถึงร้อยละ 58.79 แต่งงานแต่ยังไม่มีลูกร้อยละ 20.48 (ภาพที่ 9) ซึ่งสองกลุ่มนี้จะมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ที่ 26,000 หยวน หรือประมาณ 111,000 บาทต่อเดือน ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือผู้ที่ยังไม่มีครอบครัวซึ่งมีแค่ร้อยละ 14.32 โดยกลุ่มนี้จะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ 16,000 หยวน หรือประมาณ 68,000 บาท นอกจากนี้ยังมีการสำรวจในเรื่องของระดับการศึกษาพบว่า มีเพียงร้อยละ 3.35 ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่านั้น (ภาพที่ 10)

ภาพที่ 8 แสดงรูปช่วงวัยของนักท่องเที่ยวชาวจีน

ภาพที่ 9 แสดงสถานภาพครอบครัวของนักท่องเที่ยวชาวจีน

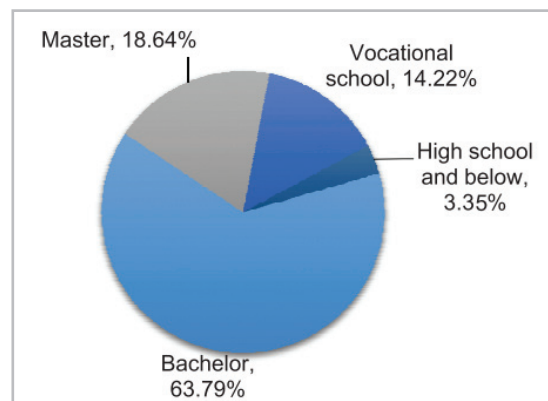
ที่มา : WTCF - Market Research Report on Chinese Outbound Tourist (City) Consumption 2018

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนในปัจจุบันไม่ใช่อาทามาแบบเมื่อก่อนแล้ว ส่วนใหญ่จะเป็นคนหนุ่มสาวหรือวัยกลางคนที่มีความพร้อมหรือมีลูก ซึ่งจะเห็นได้ว่าคนจีนที่เดินทางมาเที่ยวไทย จะมาเป็นครอบครัวหรือมาพร้อมกับเพื่อน ซึ่งน้อยนักที่จะเห็นนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินอยู่บนถนนลำพังแบบชาวตะวันตก นอกจากนั้นยังกล่าวได้อีกว่านักท่องเที่ยวชาวจีนยุคนี้มีฐานะทางการเงินที่ดี มีการศึกษา และมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นอีกด้วย

3.3 การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวจีนมีการเปลี่ยนแปลงไป

นักท่องเที่ยวชาวจีนถือว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพในแง่ของการใช้จ่าย ถึงแม้ว่าเมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากอเมริกาหรือยุโรปอาจจะไม่มากเท่า แต่ค่าใช้จ่ายต่อทริปของนักท่องเที่ยวชาวจีนนั้นมีแนวโน้มเติบโตหรือมีการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในแต่ละปี (ภาพที่ 11) ซึ่งถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปของนักท่องเที่ยวชาวจีนในแต่ละปีที่ผ่านมาจะลดลง จาก 53,038 บาท เป็น 49,424 บาท ในปี 2561 ก็ยังถือว่าอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา

ภาพที่ 10 แสดงระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวจีน

ที่มา : WTCF - Market Research Report on Chinese Outbound Tourist (City) Consumption 2018

ภาพที่ 11 แสดงการรายจ่ายต่อคนต่อทริปเฉลี่ยต่อปีของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาเที่ยวประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 – 2561

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่านักท่องเที่ยวชาวจีนจะใช้จ่ายมากขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่านักท่องเที่ยวชาวจีนจะใช้เงินไปกับการช้อปปิ้งหรือซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย โดยจากการสำรวจของบริษัท Oliver Wyman Analysis โดยการสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวจีนจำนวน 2,000 คน เป็นระยะเวลา 3 ปี ในคำถามเดียวกันว่า “3 จุดประสงค์แรกที่คุณใช้จ่ายในทริปล่าสุด” พบว่านักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนใหญ่ยังคงใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสำรวจเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ แต่การใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงและช้อปปิ้งมีแนวโน้มลดลง สาเหตุเนื่องจากนักท่องเที่ยวแบบ FIT ซึ่งเป็นคนหนุ่มสาวและวัยกลางคนนิยมท่องเที่ยวเพื่อเปิดประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับชีวิต และนิยมถ่ายรูปสวยหรือบอกเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ประสบพบเจอลงในสังคมออนไลน์ ทำให้แทนที่จะเป็นการแชร์ภาพของใช้แบรนด์เนม หรือสินค้าเพื่อความฟุ่มเฟือย ไม่ได้อยู่ในกระแสนิยมอีกต่อไป แต่นักท่องเที่ยวชาวจีนกลับให้ความสนใจกับการแชร์ภาพอาหารท้องถิ่น หรือสถานที่ โดยเฉพาะสถานที่ใหม่ ๆ แทน

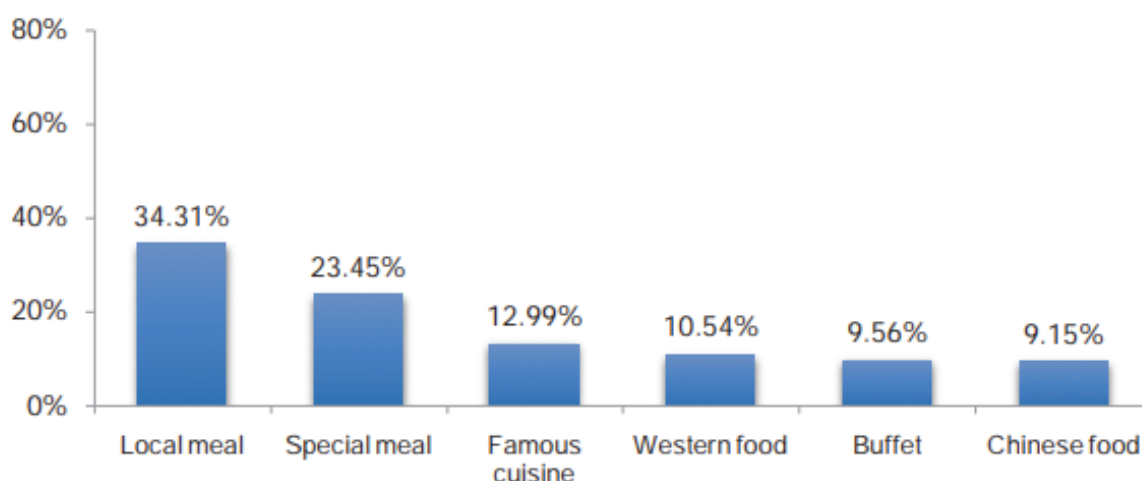
ภาพที่ 12 แสดงการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ

ที่มา : Oliver Wyman Analysis – Chinese Traveler Survey 2018

นักท่องเที่ยวชาวจีนในปัจจุบันนี้มีทัศนคติที่เปิดกว้าง มีความต้องการที่จะเปิดประสบการณ์ใหม่ รวมถึงเรื่องของการกินก็เช่นเดียวกัน โดยจากการศึกษาพบว่า แทนที่นักท่องเที่ยวชาวจีนรับประทานอาหารจีนในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศหรือบูฟเฟ่ต์ ตามที่เคยมีข่าวความแน่นอนของนักท่องเที่ยวชาวจีนตามบูฟเฟ่ต์ในโรงแรม กลับพบว่านักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มที่เปิดใจให้กับอาหารท้องถิ่น อาหารขึ้นชื่อ หรือเลือกทานอาหารพิเศษสักมื้อเพื่อเพิ่มประสบการณ์ดี ๆ ให้กับการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละครั้งมากกว่า (ภาพที่ 13) โดยอีกเหตุผลหนึ่งก็น่าจะมากระแสการนิยมแบ่งปันประสบการณ์บนโซเชียลมีเดีย เช่นการแบ่งปันรูปภาพอาหารดี ๆ สักมือลง WeChat เช่นเดียวกัน น่าจะไม่มีคนไทยคนไหนอยากโพสรูปแกงเขียวหวานขณะเดินทางท่องเที่ยวฝรั่งเศสลง Instagram

ภาพที่ 13 แสดงประเภทอาหารที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวจีน

ที่มา : WTCF - Market Research Report on Chinese Outbound Tourist (City) Consumption 2018

ในขณะที่กระแส Cashless กำลังเป็นที่แพร่หลายในหลายๆประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนา ในประเทศจีนก็เช่นเดียวกัน คนรุ่นใหม่ที่ชอบความสะดวกและรวดเร็ว ไม่ชอบอะไรที่ยุ่งยาก การชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ หรือ แอปพลิเคชัน Mobile Banking บนโทรศัพท์มือถือค่อนข้างเป็นที่นิยมอย่างมากในประเทศจีน ทำให้คนจีนคุ้นเคยกับการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ และเมื่อออกเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ จากแบบสำรวจ คาดว่าคนจีนก็ยังนิยมชำระเงินผ่านโทรศัพท์ โดยเฉพาะการจ่ายเงินค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าช้อปปิ้ง หรือค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ในเรื่องของค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทาง นักท่องเที่ยวชาวจีนยังคงต้องการที่จะชำระเงินด้วยเงินสด สาเหตุอาจเป็นเพราะระบบการชำระเงินของขนส่งมวลชนยังไม่เอื้อต่อการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ เช่นในกรณีของรถเมล์ นอกจากนี้ยังพบได้อีกด้วยว่า การชำระเงินผ่าน UnionPay card ยังได้รับความนิยมมากกว่าการชำระเงินผ่านบัตร Visa หรือ Master card

ภาพที่ 14 แสดงวิธีการชำระเงินในแบบต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวชาวจีนต้องการระหว่างเดินทางในต่างประเทศ

Payment Method	Dining	Accommodation	Transportation	Touring	Shopping	Entertainment
Mobile payment	70.21%	51.66%	51.09%	53.77%	54.31%	57.23%
UnionPay card	52.72%	49.37%	40.22%	40.57%	54.21%	44.26%
Visa or Master card	37.45%	43.20%	42.93%	33.73%	42.52%	38.26%
Cash	36.69%	37.94%	61.05%	46.11%	39.71%	42.67%

ที่มา : WTCF - Market Research Report on Chinese Outbound Tourist (City) Consumption 2018

4. วิเคราะห์สถานการณ์อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวจีน โดยใช้ SWOT Analysis

4.1 จุดแข็ง (Strength)

- ประเทศไทยเป็นประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่คุ้มค่าสำหรับการท่องเที่ยว ทำให้เป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในเมืองรองที่มีค่าใช้จ่ายสำหรับที่พักและอาหารค่อนข้างถูก
- มาตรการ VOA (Visa On Arrival) สำหรับนักท่องเที่ยวจาก 18 ประเทศและอีก 1 เขตเศรษฐกิจพิเศษได้หวั่น ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถที่จะขอได้ ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง สร้างความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยวและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ไม่น้อย
- ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดดเด่น และแตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศ นอกจากนั้นยังมีจุดเด่นในแง่ของวัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาหารการกิน จึงทำให้มีจุดหมายปลายทางที่หลากหลายสำหรับนักท่องเที่ยว และสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนประเทศไทยเป็นอย่างมาก (ภาพ 15)
- คนไทยมีอัธยาศัยดี มีน้ำใจ ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจ

4.2 จุดอ่อน (Weakness)

- ไทยกำลังเผชิญกับปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมในระยะยาว โดยจากผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของปี 2562 ไทยแม้ว่าขีดความสามารถของไทยจะเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม อันดับขีดความสามารถด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมของไทยกลับลดลง โดยได้รับอันดับ 130 จากทั้งหมด 140 อันดับ
- ประเทศไทยยังมีโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณูปโภคที่ไม่ดีเท่าที่ควร โดยเมื่ออ้างอิงจากรายงาน Thailand Tourism Confidence Index พบว่านักท่องเที่ยวต่างชาติให้คะแนนความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการ สาธารณูปโภคคมนาคม และการบริการคมนาคม ต่ำกว่าระดับปกติ (ภาพที่ 15)

4.3 โอกาส (Opportunity)

- ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก เป็นที่นิยมของชาวต่างชาติ ดังนั้นเมื่อนักท่องเที่ยวจีนนิยมเดินทางแบบ FIT ทำให้แผนเดินทางยืดหยุ่น ประเทศไทย

ควรใช้โอกาสนี้ในนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองรอง ให้กับนักท่องเที่ยวชาวจีนที่นิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเอง เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เป็นคนหนุ่มสาวมีแนวโน้มเดินทางเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ สถานที่แปลกตา รับประทานอาหารท้องถิ่น และแชร์ประสบการณ์ใหม่ลงในโซเชียลมีเดีย

- การที่นักท่องเที่ยวเดินทางแบบ FIT จะช่วยเพิ่มโอกาสในการกระจายรายได้ไปสู่ผู้ประกอบการรายย่อยและท้องถิ่นมากขึ้น

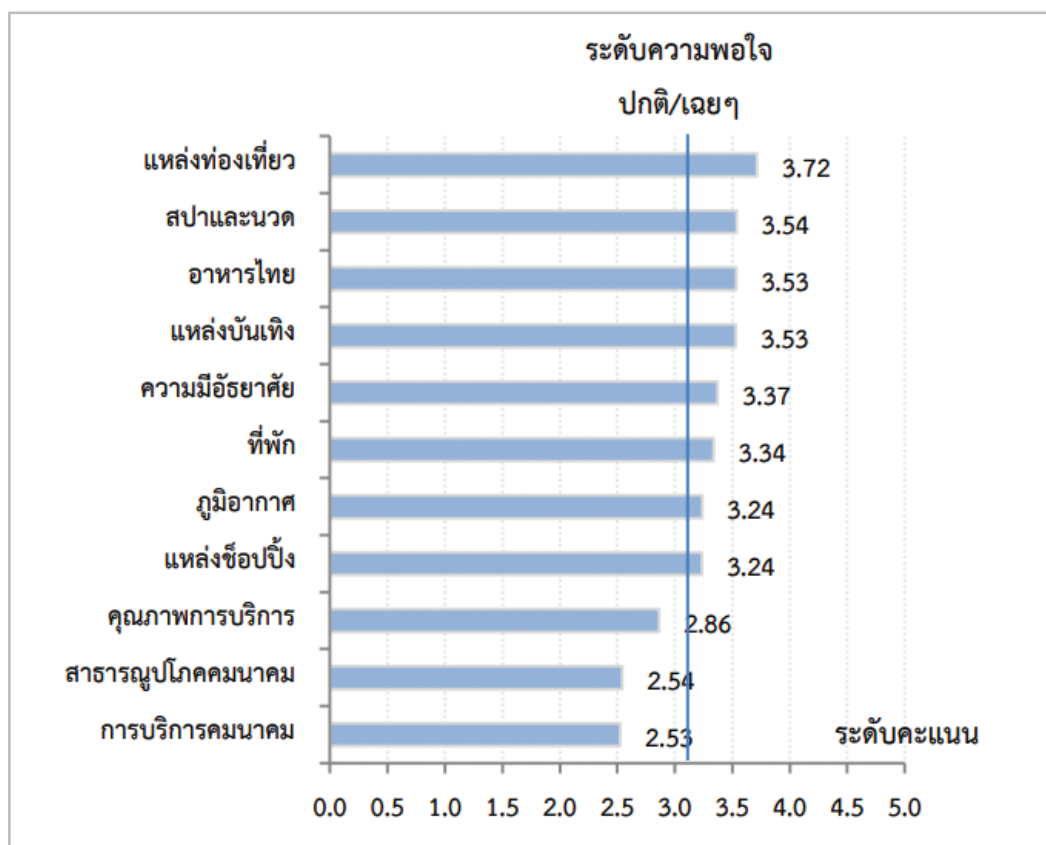
4.4 อุปสรรค (Threat)

- นักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางแบบ FIT อาจทำให้ภาพรวมนักท่องเที่ยวลดลง

- ตลาดด้านการท่องเที่ยวมีการแข่งขันที่ทวีความรุนแรง หลายประเทศต่างมีมาตรการหลากหลายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนที่เป็นตลาดที่ใหญ่เป็นอันดับ 1 ของโลกและมีกำลังซื้อค่อนข้างสูง โดยเฉพาะคู่แข่งใน Asian เช่น เวียดนาม เมียนมา อินโดนีเซีย ซึ่งถือเป็นประเทศที่จัดเป็นประเทศท่องเที่ยวที่คุ้มค่า (Value destination) โดยเฉพาะในแง่ของมูลค่าทางการเงิน (Monetary value) นอกจากนี้ยังมีในส่วนของการเปิดประเทศสำหรับการท่องเที่ยวของประเทศซาอุดีอาระเบีย ซึ่งคาดว่าจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ได้เป็นจำนวนมาก

- ปัญหาค่าเงินบาทที่มีผลกระทบต่อนักท่องเที่ยวที่มีความอ่อนไหวในเรื่องของรายได้ โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวประเทศไทย ส่วนใหญ่มักจะเป็นนักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ ปัญหาความขัดแย้งทางการค้า ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสงครามการค้าระหว่างสหรัฐกับจีน ญี่ปุ่นกับเกาหลีใต้ หรือประเทศอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้พลเมืองในประเทศนั้นรู้สึกขาดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และอาจจะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ

ภาพที่ 15 แสดงคะแนนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ไตรมาส 2/2562

ที่มา : Thailand Tourism Confidence Index โดยความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.) และคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. กลยุทธ์มัดใจนักท่องเที่ยวชาวจีนโดยอาศัย TOWS Matrix

SO กลยุทธ์เชิงรุก	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองผ่านการโฆษณาในสังคมออนไลน์ที่มีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก - ผู้ประกอบการที่ประกอบธุรกิจในเมืองรองต้องเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะในเรื่องของภาษา การบริการ และการให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว - ขยายระยะเวลา VOA ซึ่งเป็นมาตรการที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวไทย	- รัฐบาลเร่งพัฒนาระบบคมนาคม เพื่อสร้างความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว (ซึ่งมีการดำเนินการอยู่แล้วในปัจจุบัน) อย่างไรก็ตามในพื้นที่เมืองรอง การคมนาคมค่อนข้างเข้าถึงได้ยากโดยเฉพาะสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ดังนั้นอาจจะต้องมีการกระจายระบบรางเบาในพื้นที่เมืองหลักที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เช่น เชียงใหม่ ภูเก็ต เป็นต้น หรือปลดล็อกข้อกฎหมายสำหรับผู้ให้บริการรถโดยสารทางเลือกในเมืองรอง เนื่องจากการเดินทางไปยังเมืองรองยังถือเป็นเรื่องค่อนข้างยากสำหรับนักท่องเที่ยว และเมื่อไปถึงแล้วก็ไม่รู้วิธีเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว เนื่องจากหลายจังหวัดไม่มีรถ Taxi หรือ รถโดยสารประจำทาง หรือมีแต่ไม่ทั่วถึง - ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เช่น การจัดกิจกรรมเพิ่มพื้นที่ป่า และในส่วนของผู้ประกอบการ อาจมีการเสนอแพ็คเกจทัวร์ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น
ST กลยุทธ์ป้องกัน	WT กลยุทธ์เชิงรับ
- เนื่องจากประเทศไทยถือเป็นประเทศที่จัดเป็นประเทศปลายทางที่คุ้มค่าสำหรับการท่องเที่ยว ดังนั้นการดูแลในเรื่องของราคาสินค้า ไม่ให้มีการขายสินค้าในราคาที่สูงเกินจริง รวมถึงการดูแลในเรื่องค่าบริการรถโดยสารโดยเฉพาะ Taxi จึงเป็นเรื่องสำคัญ นอกจากนี้ในส่วนในระดับมหภาคจะต้องมีการดูแลเสถียรภาพของค่าเงินบาทไม่ให้สูงเกินไป	- เน้นการให้บริการที่ดีในส่วนของระบบคมนาคม เช่น จัดอบรมภาษาจีนเบื้องต้นสำหรับผู้ให้บริการรถ Taxi หรือ อนุญาตให้มีการขนส่งทางเลือกที่ตอบโจทย์นักท่องเที่ยวมากกว่า - อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อไม่ให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลง และเพื่อให้อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมของไทยดีขึ้น

5. บทส่งท้าย

นักท่องเที่ยวชาวจีน ถือเป็นตลาดหลักในเรื่องภาคการท่องเที่ยวของไทย หรือเรียกได้ว่าภาคการท่องเที่ยวต่างชาติของไทยมีนักท่องเที่ยวจีนเป็นที่พึ่ง ทั้งนี้จากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เปลี่ยนไป โดยนิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองจะทำให้ ในระยะสั้นจำนวนนักท่องเที่ยวอาจจะดูบางตาลงบ้าง เนื่องจากการกระจุกตัวของทัวร์จีนตามเมืองที่เป็นที่นิยมต่าง ๆ เริ่มลดลง เพราะนักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางมาเที่ยวไทยเป็นเป็นครั้งที่ 2 จะเลือกวิธีเที่ยวแบบ FIT หรือการเดินทางด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตาม ผลจากการที่นักท่องเที่ยวชาวจีนนิยมเดินทางท่องเที่ยวด้วยตัวเองจะทำให้โอกาสการกระจายรายได้สู่เมืองรอง ชุมชนท้องถิ่นมีมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ ผู้ประกอบการเองจะต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ การตลาดออนไลน์ ซึ่งหากสามารถเข้าถึงสังคมออนไลน์ที่ชาวจีนนิยมใช้ เช่น WeChat TikTok หรือ Youku ได้ จะทำให้สามารถเข้าถึงตลาดนักท่องเที่ยวจีนได้ดีขึ้น หรือในเรื่องของวิธีการรองรับการจ่ายเงินที่สะดวกรวดเร็วตามความนิยมของนักท่องเที่ยวจีน ซึ่งก็คือการจ่ายเงินผ่านมือถือ หรือการจัดห้องพักในรูปแบบครอบครัว เป็นต้น ซึ่งการปรับตัวของผู้ประกอบการนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ซึ่งสามารถถอดบทเรียนได้จากในกรณีของ Thomas Cook ที่เป็นบริษัทที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยว ขนาดใหญ่ และประกอบธุรกิจมาแล้วถึง 178 ปี แต่ก็ต้องประสบกับภาวะของการล้มละลายได้รับผลกระทบจากปัญหา Brexit แต่อีกหนึ่งสาเหตุที่สำคัญคือการไม่ปรับตัวไปตามการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ในส่วนของภาครัฐ จำเป็นต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และควบคุมมาตรฐานด้านการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ ความปลอดภัย การบริการ การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ หรือสถานที่สำคัญต่าง ๆ รวมไปถึงการดูแลราคาสินค้าตามแหล่งท่องเที่ยวไม่ให้สูงเกินจริง เพื่อให้อำนวยความสะดวก ความประทับใจให้นักท่องเที่ยว และทำให้นักท่องเที่ยวอยากกลับมาเที่ยวอีกครั้งที่สอง

เนื่องจากนักท่องเที่ยวจีนนิยมแบ่งปันประสบการณ์การท่องเที่ยวบนสังคมออนไลน์ หากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวประเทศไทยแล้วประทับใจ ก็จะมีการนำไปบอกต่อ ซึ่งเป็นการโฆษณาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ในทางตรงกันข้าม โลกออนไลน์ก็เปรียบเสมือนดาบสองคม นอกจากการแบ่งปันประสบการณ์ที่ดีแล้ว นักท่องเที่ยวก็อาจจะนำประสบการณ์ในการท่องเที่ยวที่ไม่ประทับใจไปเล่าต่อได้ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนที่ค่อนข้างอ่อนไหวกับข่าวในโลกออนไลน์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวไทยได้เช่นกัน สุดท้ายหากจะนิยามพฤติกรรมนักท่องเที่ยวจีนที่เปลี่ยนไป เพื่อให้เกิดความเข้าใจง่าย ก็คงจะเป็น “ซิล ซิม แซร์”

การวิเคราะห์โครงสร้างเศรษฐกิจภูมิภาค¹

บทสรุปผู้บริหาร

○ การดำเนินนโยบายการคลังโดยมีกลุ่มเป้าหมายจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินนโยบายให้เพิ่มสูงขึ้นได้ ในบทความฉบับนี้จะเสนอแนะถึงการจัดทำข้อมูลเพื่อการกำหนดกลุ่มเป้าหมายการดำเนินนโยบายการคลังในเชิงพื้นที่เพื่อให้การดำเนินนโยบายการคลังมีความเหมาะสมกับลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและปัญหาของแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันโดยอาศัยการวิเคราะห์ความแตกต่างของโครงสร้างเศรษฐกิจภูมิภาคใน 2 มิติ ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพการผลิต และ 2) ความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

○ การวัดประสิทธิภาพการผลิต ใช้วิธี Data Envelopment Analysis (DEA) ในการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการผลิตเป็นรายจังหวัดทั้งในภาพรวมและในสาขาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ โดยคำนวณจากข้อมูลผลิตภัณฑ์จังหวัด จำนวนผู้มีงานทำ และที่ดินที่ใช้ประโยชน์ในสาขาการผลิตต่าง ๆ โดยจากผลการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่พื้นที่ใดมีประสิทธิภาพในการผลิตสูงก็จะมีประสิทธิภาพสูงในทุกสาขาการผลิต ขณะที่พื้นที่ที่มีประสิทธิภาพรองลงมาก็คจะเป็นรองในทุกสาขาการผลิต

○ ความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ จัดทำขึ้นจากการพัฒนา Composite Index จากเครื่องชี้ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ 6 กลุ่มได้แก่ กำลังซื้อ สุขภาพ การศึกษา โครงสร้างพื้นฐาน ความท้าทายทางทรัพยากรมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ทำให้เห็นว่าแต่ละจังหวัดมีจุดแข็งและจุดอ่อนด้านปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในเรื่องใด

○ เมื่อประมวลผลการวิเคราะห์ทั้ง 2 เรื่องเข้าด้วยกันจะสามารถแบ่งกลุ่มจังหวัดที่ต้องการจัดทำนโยบายการคลังเชิงพื้นที่เป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มขับเคลื่อนเศรษฐกิจจะมีทั้งประสิทธิภาพการผลิตที่สูงและมีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มีความพร้อม กลุ่มการพัฒนาที่ไม่สมดุลหรือกลุ่มที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงแต่ยังไม่พร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจซึ่งอาจส่งผลให้การพัฒนาทางเศรษฐกิจไม่ยั่งยืน กลุ่ม Quick Win เป็นกลุ่มที่มีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจแต่จำเป็นต้องหาจุดแข็งเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น และกลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลือคือกลุ่มที่ยังไม่พร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและมีประสิทธิภาพการผลิตต่ำ ดังนั้น การจัดทำนโยบายการคลังเชิงพื้นที่ไม่จำเป็นที่จะเป็นการจัดสรรงบประมาณหรือการพัฒนาในด้านอื่นๆ ก็ควรที่จะคำนึงความแตกต่างทางพื้นที่ดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินนโยบายมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน

บทนำ

บทความฉบับนี้เป็นสรุปสาระสำคัญส่วนหนึ่งจากการนำเสนอผลงานในการสัมมนาวิชาการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ครั้งที่ 16 ภายใต้หัวข้อหลัก คลังคิด เศรษฐกิจเชิงพื้นที่ ซึ่งจัดขึ้นที่โรงแรมสยามเคมปินสกี กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2562 โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการคลังในอนาคตว่าควรมีทิศทางหรือนโยบายที่มีกลุ่มเป้าหมายชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อให้การดำเนินนโยบายการคลังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง ตรงตัว และสอดคล้องกับการส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนทางการคลัง

¹ ผู้เขียน นายณรพัชร อัครวัลลภ ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และสถาบันสัมพันธ นายรอม อรุณวิสุทธิ เศรษฐกรชำนาญการ นางสาวธัญลักษณ์ โกษาเสวียง เศรษฐกร ขอขอบคุณนายพิสิทธิ์ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค สำหรับคำแนะนำ

การออกแบบนโยบายการคลังที่มีกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเจาะจงนั้นสามารถที่จะกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้ในหลากหลายมิติ ในงานศึกษานี้จะนำเสนออีกทางเลือกหนึ่งของการกำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยเสนอให้พิจารณาเป้าหมายในเชิงพื้นที่ซึ่งค่อนข้างจะมีลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดและส่งผลกระทบต่อประชาชนทุกสาขาอาชีพในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งเห็นได้จากในการที่ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันอยู่มากมาย บางพื้นที่เป็นพื้นที่ที่ห่างไกลเต็มไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แม้จะมีประชาชนที่ประกอบอาชีพอยู่ในภาคอุตสาหกรรมและบริการแต่การผลิตส่วนใหญ่ยังคงใช้เทคโนโลยีแบบดั้งเดิม ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เฉลี่ยที่ค่อนข้างต่ำ ในขณะที่บางพื้นที่ที่มีความเป็นเมืองสูง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรมและบริการซึ่งอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัย สาธารณูปโภคครบครัน ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เฉลี่ยสูง แต่ก็อาจมีปัญหาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมตามมาด้วย

ความแตกต่างดังกล่าวส่งผลในเชิงเศรษฐกิจทำให้คุณลักษณะทางเศรษฐกิจของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันตามไปด้วย ซึ่งอาจอธิบายในเชิงเศรษฐศาสตร์ได้หลายกรณี อาทิ พื้นที่ที่แตกต่างกันนั้น เกิดจากปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นปัจจัยในเชิงโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี และทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น หรือความเป็นเมือง (Urbanization) ที่ไม่เท่ากันก็ส่งผลให้เกิดผลกระทบภายนอกเชิงบวก (Positive Externality) ที่แตกต่างกันเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นเมืองที่สูงโดยทั่วไปมักก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกเชิงบวกจากการที่แต่ละภาคส่วนของเศรษฐกิจเกี่ยวพันกันตลอดจนเกิดการประหยัดต่อขนาดจากการรวมกลุ่มของประชากรส่งผลต่อประสิทธิภาพการผลิตและการเติบโตทางเศรษฐกิจของหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ในพื้นที่

ดังนั้น การพัฒนาพื้นที่จึงเป็นอีกมิติหนึ่งที่ผู้ออกแบบนโยบายสาธารณะควรให้ความสำคัญ โดยควรพิจารณาลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่เพื่อค้นหาเครื่องจักรทางเศรษฐกิจหรือรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่นั้น ซึ่งการนำนโยบายเชิงพื้นที่มาประยุกต์ใช้มิได้ลดความสำคัญของการดำเนินนโยบายในรูปแบบเดิม แต่เป็นการเสริมให้การดำเนินนโยบายสาธารณะมีประสิทธิภาพและสามารถดูแลประชาชนได้อย่างครอบคลุมทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์พื้นที่ที่ประกอบด้วย 2 มิติ ได้แก่

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการผลิตรายจังหวัด

โดยทั่วไป การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตรายจังหวัดมักพิจารณาจากผลิตภาพแรงงานหรือ Labor Productivity ซึ่งคำนวณมาจากข้อมูลผลผลิตจังหวัดหรือ GPP และข้อมูลผู้มีงานทำ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การคำนวณมีความครอบคลุมปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น งานศึกษานี้จึงได้นำข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินมาร่วมวิเคราะห์ด้วยโดยใช้เครื่องมือ Data Envelopment Analysis (DEA) ในการวิเคราะห์ซึ่งมีวิธีในการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} & \text{Min}_{\theta, \lambda} \theta \\ & \text{ภายใต้ข้อจำกัด} \quad -y_i + Y\lambda \geq 0 \\ & \quad \quad \quad \theta x_i - X\lambda \geq 0 \end{aligned}$$

$$\lambda \geq 0$$

โดยแทน

y_i = ระดับผลผลิตของจังหวัด i

Y = เมทริกซ์ของผลผลิตของจังหวัดต่างๆ

x_i = ระดับปัจจัยการผลิตของจังหวัด i

X = เมทริกซ์ของปัจจัยการผลิตของจังหวัดต่างๆ

λ = ค่าถ่วงน้ำหนักของจังหวัด

θ = คะแนนประสิทธิภาพ (Technical Efficiency)

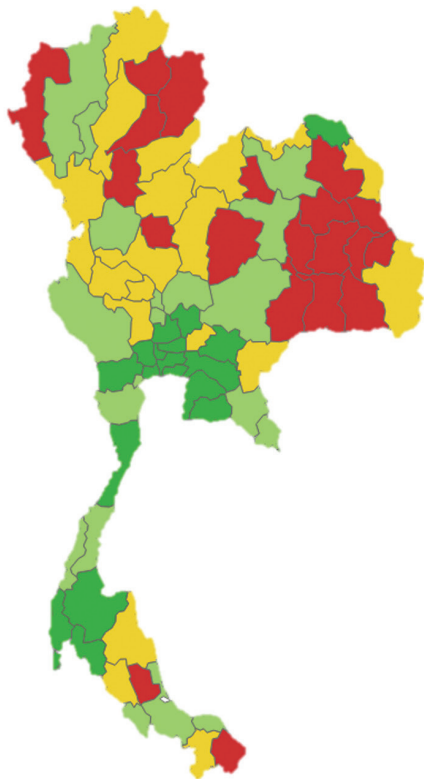
ผลการศึกษาแสดงดังภาพที่ 1 โดยเรียงลำดับจากจังหวัดที่ได้คะแนนประสิทธิภาพทางเทคนิคจากมากไปน้อย จังหวัดที่มีคะแนนสูงเป็นลำดับที่ 1-19 แสดงด้วยสีเขียวเข้มแสดงว่าเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ จังหวัดที่มีคะแนนสูงเป็นลำดับที่ 20-38 แสดงด้วยสีเขียวอ่อนแสดงถึงควมมีประสิทธิภาพรองลงมา จังหวัดที่มีคะแนนเป็นลำดับที่ 39-57 แสดงด้วยสีส้มแสดงถึงควมมีประสิทธิภาพน้อย และจังหวัดที่มีคะแนนเป็นลำดับที่ 58-77 แสดงด้วยสีแดงแสดงถึงกลุ่มจังหวัดที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุดโดยเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ทั้งนี้ ผลการคำนวณแบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ ภาพที่ 1ก แสดงการเปรียบเทียบอันดับควมมีประสิทธิภาพทางเทคนิคในภาพรวมของการผลิตทั้งจังหวัด ภาพที่ 1ข แสดงการเปรียบเทียบอันดับควมมีประสิทธิภาพทางเทคนิคของภาคการเกษตรของจังหวัด ภาพที่ 1ค แสดงการเปรียบเทียบอันดับควมมีประสิทธิภาพทางเทคนิคของภาคอุตสาหกรรมของจังหวัด และภาพที่ 1ง แสดงการเปรียบเทียบอันดับควมมีประสิทธิภาพทางเทคนิคของภาคบริการของจังหวัด อนึ่ง การเปรียบเทียบระหว่างจังหวัดสามารถเปรียบเทียบภายในภาพเดียวกันเท่านั้น เช่น จังหวัดที่มีสีเขียวในภาพที่ 1ก มีประสิทธิภาพทางเทคนิคสูงกว่าจังหวัดที่มีสีแดงในภาพที่ 1ก เป็นต้น แต่ไม่สามารถเปรียบเทียบข้ามระหว่าง 2 ภาพที่แตกต่างกันได้ เนื่องจากคะแนนของการคำนวณในแต่ละภาพเกิดจากการเปรียบเทียบกับเส้นขอบเขตของการผลิตที่ดีที่สุดจากการคำนวณของภาพนั้นๆ

ทั้งนี้ จะเห็นว่าจังหวัดที่มีประสิทธิภาพสูงนั้นจะอยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นจังหวัดหัวเมืองกระจายอยู่ในภาคต่างๆ ส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิภาพรองลงมามักกระจายตัวอยู่ในภาคอีสานและภาคเหนือโดยจังหวัดที่มีประสิทธิภาพในภาพรวมสูงสุด 10 อันดับแรก ได้แก่ กรุงเทพฯ นครปฐม ระยอง พระนครศรีอยุธยา ชลบุรี ภูเก็ต สมุทรปราการ ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และสมุทรสาคร และจังหวัดที่มีประสิทธิภาพในภาพรวมต่ำที่สุด 10 อันดับสุดท้าย ได้แก่ ชัยภูมิ พิจิตร มหาสารคาม น่าน ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ สุโขทัย หนองบัวลำภู แม่ฮ่องสอน และยโสธร

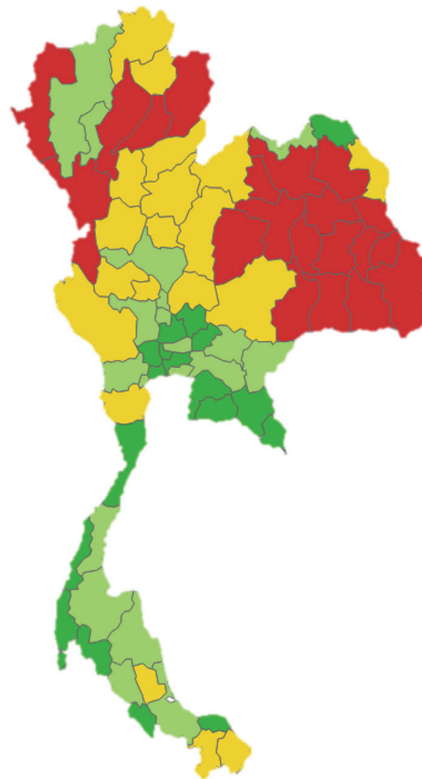
ระดับประสิทธิภาพที่แตกต่างกันของแต่ละจังหวัดอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาควมเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศได้อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนผู้มีงานทำประมาณครึ่งหนึ่งของผู้มีงานทำในภาคเหนือและภาคอีสานทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมซึ่งคิดเป็นประมาณสองในสามของเกษตรกรทั้งประเทศ แต่จากภาพที่ 1ข จะพบว่าเกษตรกรในภาคเหนือและอีสานกลับมีประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตรที่ดีกว่าภูมิภาคอื่นๆ ก่อนข้างชัดเจน สอดคล้องกับโสมรัตน์ จันทรัตน์ และคณะ (2561) ซึ่งกล่าวว่า ภาคเหนือและภาคอีสานแม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาจะมีการใช้เครื่องจักรกลเพิ่มขึ้นในภาคเกษตรกรรมแต่ส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักรกลแบบดั้งเดิมแตกต่างจากภูมิภาคอื่นซึ่งใช้เครื่องจักรกลสมัยใหม่ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตค่อนข้างต่ำกว่าโดยเปรียบเทียบ

ภาพที่ 1 ผลการคำนวณเปรียบเทียบประสิทธิภาพทางเทคนิค (Technical Efficiency) รายจังหวัด

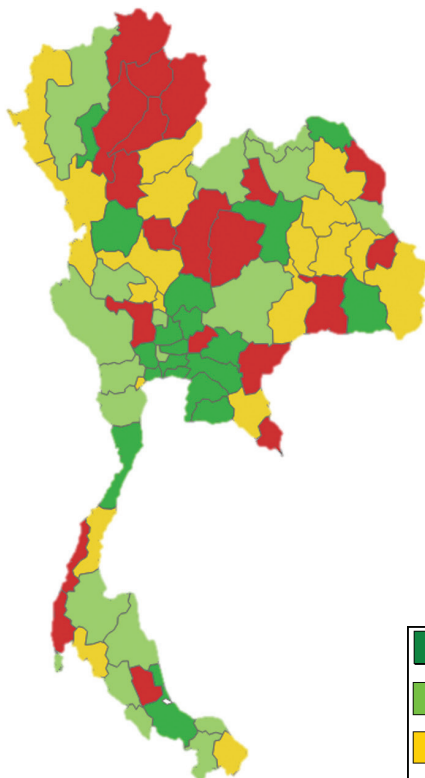
ก. ประสิทธิภาพทางเทคนิคในภาพรวม

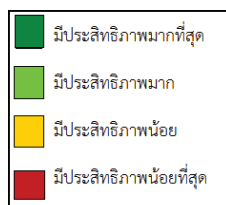
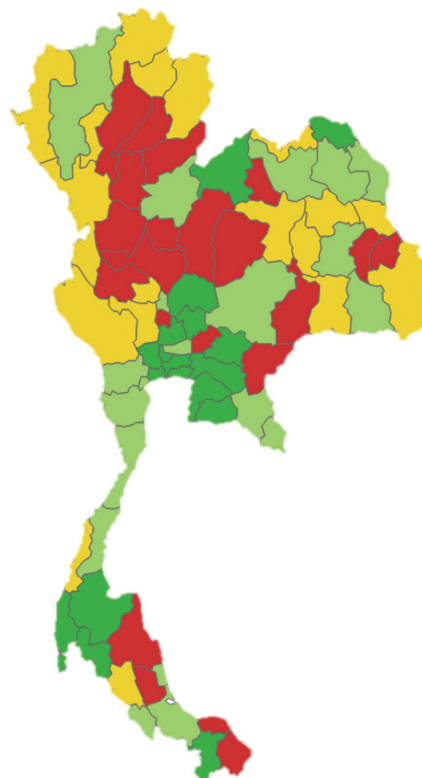
ข. ประสิทธิภาพทางเทคนิคภาคการเกษตร

ค. ประสิทธิภาพทางเทคนิคภาคอุตสาหกรรม

ง. ประสิทธิภาพทางเทคนิคภาคบริการ

ที่มา ผู้วิจัย

2. การจัดทำดัชนีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจรายจังหวัด

ดัชนีชี้วัดความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้วัดความแตกต่างระหว่างความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของแต่ละจังหวัดในประเทศไทยซึ่งช่วยอธิบายถึงปัญหาและสาเหตุของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

1) ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจกลุ่มต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการสร้างดัชนีรวบรวมจากข้อมูลล่าสุดที่จำแนกเป็นรายจังหวัด ดังนี้

1.1) กลุ่มกำลังซื้อ สะท้อนจากผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per Capita)² แสดงถึงกำลังซื้อโดยเฉลี่ยของประชาชนในแต่ละจังหวัดซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานหนึ่งที่ช่วยดึงดูดการค้าและการลงทุนซึ่งนำไปสู่ความเป็นเมือง (Urbanization) และผลกระทบภายนอกเชิงบวก (Positive Spillover) ที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดให้เติบโตขึ้น นอกจากนี้ ในอีกมุมมองหนึ่ง ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวยังสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพการผลิตต่อบุคคลอย่างคร่าวๆ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งได้อีกด้วย

1.2) กลุ่มสุขภาพ³ สะท้อนจากดัชนีย่อยจำนวนเตียงในสถานพยาบาลต่อประชากร และดัชนีย่อยจำนวนแพทย์ต่อประชากรในจังหวัด แสดงถึงความสามารถของระบบการสาธารณสุขในการรองรับและให้บริการสาธารณสุขซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพแรงงานในการผลิตของแต่ละจังหวัด

1.3) กลุ่มการศึกษา⁴ สะท้อนจากดัชนีย่อยระดับ IQ และ ดัชนีย่อยคะแนน O-net (ผลรวมของคะแนนทดสอบ 5 วิชาของระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6) โดยเฉลี่ยของผู้เข้าสอบ แสดงถึงระดับการพัฒนาทุนมนุษย์ในพื้นที่ (ในกรณีที่ไม่มีกรย้ายถิ่นฐาน) ได้ในระดับหนึ่ง

1.4) กลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน⁵ สะท้อนจากดัชนีย่อยจำนวนคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากร และดัชนีย่อยจำนวนเลขหมายโทรศัพท์มือถือต่อประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการส่งเสริมเพื่อนำไปสู่สังคมเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งแสดงถึงการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศอันจะช่วยให้ความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น

1.5) ความท้าทายทางทรัพยากรมนุษย์ สะท้อนจากดัชนีย่อยจำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์และจักรยานยนต์ต่อประชากร ดัชนีย่อยจำนวนแรงงานผู้ประสบอันตรายจากการทำงานต่อจำนวนลูกจ้าง ดัชนีย่อยจำนวนประชากรผู้ประสบภัยพิบัติ (ได้แก่ วาตภัย อุทกภัย และภัยแล้ง) ต่อประชากรรวมในจังหวัด แสดงถึงปัจจัยที่บั่นทอนความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการสูญเสียปัจจัยการผลิตในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านชีวิตและทรัพย์สิน⁶ และ ดัชนีย่อยจำนวนผู้มีรายได้น้อยต่อประชากรจำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ต่อประชากร และดัชนีย่อยจำนวนผู้พิการต่อประชากร แสดงถึงภาคส่วนในสังคมที่อาจยังต้องการความช่วยเหลือและอาจเป็นเครื่องชี้ของความไม่พร้อมในเชิงปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในระยะสั้นหรือระยะถัดไปได้ อย่างไรก็ตาม กลุ่มคนดังกล่าวยังเป็นกลุ่มคนที่มีศักยภาพ ดังนั้น หากมีการช่วยเหลือที่เหมาะสมก็จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจได้ เช่น การส่งเสริมทักษะฝีมือให้ผู้มีรายได้น้อยเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและหลุดพ้นจากความยากจน⁷ เป็นต้น

² สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2559

³ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 2560

⁴ สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ 2560 และ กรมสุขภาพจิตและสถาบันราชานุกูล 2559

⁵ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 2560

⁶ กระทรวงการคลัง 2561 กระทรวงมหาดไทย 2560 และกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการ 2560

⁷ กระทรวงพลังงาน 2560 และกรมควบคุมมลพิษ 2559

1.6) สิ่งแวดล้อม⁸ สะท้อนจากดัชนีย่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนไดออกไซด์) ต่อขนาดพื้นที่จังหวัด และดัชนีย่อยคะแนนการจัดลำดับจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน แสดงถึงความบกพร่องของการบริหารจัดการทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจอันจะนำมาสู่ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

2) การคำนวณดัชนี

2.1) การปรับข้อมูลเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากเครื่องชี้วัดมีหน่วยที่แตกต่างกันจึงไม่สามารถนำมารวมคำนวณโดยตรงได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องนำเครื่องชี้แต่ละตัวมาปรับช่วงใหม่ให้มีค่าอยู่ในช่วงที่กำหนดโดยการหาค่าสูงสุดและต่ำสุดของแต่ละเครื่องชี้แล้วนำมาแปลงใหม่ให้ชุดข้อมูลมีค่าอยู่ในช่วง 0-10 ดังนี้

$$I_{ij} = \frac{x_{ij} - x_{imin}}{x_{imax} - x_{imin}} \cdot 10$$

$i = 1, 2, \dots, 28$ ตามเครื่องชี้ในข้อ 3.1

$j =$ จังหวัดในประเทศไทย $1 - 77$

$I =$ เครื่องชี้ที่ปรับค่าใหม่ให้อยู่ในช่วง $0 - 10$

$x =$ มูลค่าของเครื่องชี้ (ข้อมูลดิบ)

2.2) การถ่วงน้ำหนัก เนื่องจากลักษณะของข้อมูลแต่ละด้านมีการกระจายตัวที่ต่างกัน การนำค่าสูงสุดและต่ำสุดมาเป็นเกณฑ์ในการปรับข้อมูลให้อยู่ในช่วง 1-10 ข้างต้นอาจทำให้ค่าหลังการปรับช่วงสื่อความหมายคลาดเคลื่อนในกรณีที่การกระจายตัวของช่วงค่าสูงสุดและต่ำสุดของแต่ละเครื่องชี้มีความกว้างแคบแตกต่างกัน เช่น ในกรณีที่ค่าสูงสุดและต่ำสุดมีค่าใกล้เคียงกันแสดงว่าแต่ละจังหวัดมีระดับความพร้อมที่คล้ายคลึงใกล้เคียงกัน แต่ด้วยการปรับให้คะแนนมีช่วง 0-10 จึงอาจทำให้จังหวัดที่มีคะแนนต่ำ (ค่าใกล้ 0) และสูง (ค่าใกล้ 10) เสมือนมีระดับความพร้อมที่แตกต่างกันมาก ดังนั้น จึงควรถ่วงน้ำหนักให้เครื่องชี้ในลักษณะดังกล่าวมีน้ำหนักน้อยกว่าเครื่องชี้ที่มีการกระจายตัวของข้อมูลมาก ทั้งนี้ การคำนวณหาน้ำหนักสามารถใช้การคำนวณ Gini Coefficient เพื่อบ่งชี้การกระจายข้อมูลที่แตกต่างกันสำหรับแต่ละเครื่องชี้ได้ โดยเครื่องชี้ที่มีการกระจายของข้อมูลน้อยจะมีค่า Gini Coefficient ต่ำกว่าเครื่องชี้ที่มีการกระจายตัวสูง

การคำนวณ Gini Coefficient ยกตัวอย่างกรณีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อประชากร เริ่มจากการจัดเรียงจังหวัดจากจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อประชากรน้อยที่สุดไปยังจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อประชากรสูงสุด จากนั้นสร้างกราฟตามภาพที่ 2 โดยให้แกนตั้งเป็นการสะสมมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดแต่ละจังหวัดในขณะที่แกนนอนเป็นการสะสมจำนวนประชากรของแต่ละจังหวัด จากนั้นจะสามารถลากเส้น Lorenz Curve ขึ้นมาได้ดังภาพ และสามารถคำนวณ Gini Coefficient ได้โดยการนำพื้นที่ A มาหารด้วยพื้นที่ A + B และทำการคำนวณ Gini Coefficient สำหรับทุกเครื่องชี้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดน้ำหนัก อย่างไรก็ตาม ค่า Gini Coefficient ของแต่ละเครื่องชี้อาจมีความแตกต่างกันอย่างมากจนทำให้เครื่องชี้บางรายการแทบจะไม่มีนัยสำคัญในการคำนวณ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงแปลงค่า Gini Coefficient ของแต่ละเครื่องชี้ใหม่ดังนี้

⁸ ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน 2560 กรมป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัย 2559 และสำนักงานประกันสังคม 2559

$$AG_i = \min + (\max - \min) \frac{G_i - G_{imin}}{G_{imax} - G_{imin}}$$

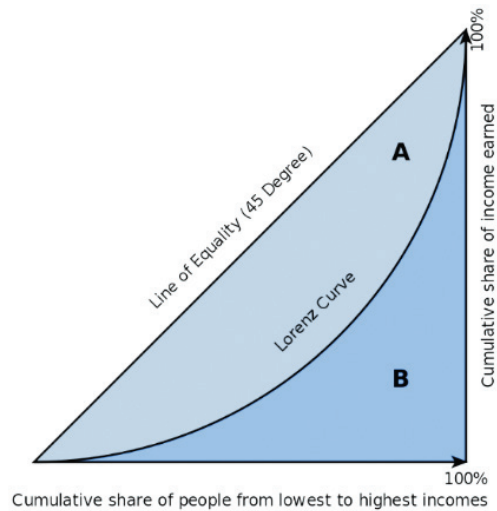
$i = 1, 2, \dots, 28$ ตามเครื่องชี้ข้อ 3.1

$AG =$ ค่า *Gini Coefficient* ที่ถูกปรับให้อยู่ระหว่าง $\min - \max$

$G =$ *Gini Coefficient* ของแต่ละเครื่องชี้

(ในที่นี้ กำหนดให้ค่า $\min = 1$ และค่า $\max = 2$)

ภาพที่ 2 การสร้าง Lorenz Curve เพื่อคำนวณ Gini Coefficient

3) การคำนวณดัชนีถ่วงน้ำหนัก เริ่มจากการนำเครื่องชี้ในกลุ่มปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเดียวกันมาหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักโดยใช้ Gini Coefficient ที่แปลงค่าแล้วตามขั้นตอนที่ 2 มาใช้เป็นน้ำหนัก

$$GG_k = \frac{\sum_{l=1}^n AG_l}{N}$$

$l =$ เครื่องชี้ในแต่ละกลุ่ม โดย $N = 1, 2, 3, 4, 5, 6$

$k =$ กลุ่ม $1, 2, 3, 4, 5, 6$

$GG =$ ค่า *Gini Coefficient* ของกลุ่ม k

$AG =$ ค่า *Gini Coefficient* ที่ถูกปรับให้อยู่ระหว่าง $1 - 2$

ทั้งนี้ การจัดกลุ่มเครื่องชี้ถูกกำหนดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การกำหนดกลุ่มเครื่องใช้

ลำดับดัชนีย่อย (i)	ลำดับกลุ่ม (k)	ลำดับที่ในกลุ่ม (l)
1	1 (กำลังซื้อ)	1
2		2
3		3
4	2 (สุขภาพ)	1
5		2
6		3
7	3 (การศึกษา)	1
8		2
9		3
10		4
11		5
12		6
13	4 (โครงสร้างพื้นฐาน)	1
14		2
15		3
16		4
17	5 (ความท้าทายทางทรัพยากรมนุษย์)	1
18		2
19		3
20		4
21		5
22		6
23	6 (สิ่งแวดล้อม)	1
24		2
25		3
26		4
27		5
28		6

จากนั้นนำ Gini Coefficient ที่แปลงค่าแล้วของแต่ละเครื่องใช้ภายในกลุ่มเดียวกันมาหาค่าเฉลี่ยอย่างง่ายเพื่อใช้เป็นน้ำหนักของกลุ่มเพื่อใช้ในการหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักระหว่างกลุ่มปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจทั้ง 7 กลุ่มต่อไป ก็จะได้ผลลัพธ์เป็นคะแนนปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจของจังหวัดซึ่งมีค่าอยู่ในช่วง 0-10 หากจังหวัดใดมีคะแนนสูงกว่าย่อมสื่อถึงความพร้อมทางปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มากกว่านั่นเอง

$$\text{ดัชนีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ}_j = \sum_{k=1}^7 \sum_{l=1}^N \frac{I_{jlk} \cdot \frac{GG_k(AG_{lk})}{\sum_{l=1}^N AG_{lk}}}{\sum_{k=1}^7 GG_k}$$

j = จังหวัดในประเทศไทย 1 – 77

k = กลุ่ม 1,2,3,4,5,6

l = จำนวนเครื่องชี้ในกลุ่ม = 1,2,3,4,5,6

I = เครื่องชี้ที่มีมูลค่า 1 – 10

AG_i = ค่า *Gini Coefficient* ของเครื่องชี้ที่อยู่ระหว่าง 1 – 2

GG_k = ค่า *Gini Coefficient* ของกลุ่ม k

3) ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 2 แสดงผลการจัดอันดับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจทั้ง 6 กลุ่มจากจังหวัดที่มีความพร้อมในแต่ละกลุ่มสูงสุดไปยังจังหวัดที่มีความพร้อมน้อยที่สุด ซึ่งจะพบว่าจังหวัดที่เป็นเมืองใหญ่ ย่านธุรกิจ การค้าอุตสาหกรรมมักจะมีรายได้ การสาธารณสุข การศึกษา และสาธาณูปโภคดีกว่าจังหวัดอื่นๆ อย่างไรก็ตาม กลุ่มจังหวัดเหล่านี้มักประสบปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมและความสูญเสียที่ค่อนข้างสูง แสดงถึงการบั่นทอนความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสพบว่า ผู้สูงอายุจะมีจำนวนมากในภาคเหนือ ส่วนผู้มีรายได้น้อยมีจำนวนมากในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น

ตารางที่ 2 ผลการจัดอันดับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและดัชนีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

อันดับ	กำลังซื้อ	สุขภาพ	การศึกษา	โครงสร้างพื้นฐาน	ความท้าทายทางทรัพยากรมนุษย์	สิ่งแวดล้อม	ดัชนีความพร้อมปัจจัยพื้นฐาน	
							ไม่ถ่วงน้ำหนัก	Gini Coefficient
1	ระยอง	ภูเก็ต	กรุงเทพมหานคร	กรุงเทพมหานคร	นราธิวาส	ลำปาง	กรุงเทพมหานคร	ภูเก็ต
2	ฉะเชิงเทรา	กรุงเทพมหานคร	นนทบุรี	สมุทรสาคร	กรุงเทพมหานคร	ภูเก็ต	ภูเก็ต	นนทบุรี
3	นครปฐม	สมุทรสาคร	ภูเก็ต	ภูเก็ต	ระนอง	อำนาจเจริญ	นนทบุรี	ระยอง
4	กรุงเทพมหานคร	ขอนแก่น	นครปฐม	นนทบุรี	กระบี่	พังงา	สมุทรสาคร	นครปฐม
5	จันทบุรี	ปทุมธานี	สงขลา	ปทุมธานี	ตาก	นนทบุรี	ระยอง	กรุงเทพฯ
6	ราชบุรี	ชลบุรี	ระยอง	สมุทรปราการ	นนทบุรี	นราธิวาส	นครปฐม	สมุทรสาคร
7	สมุทรสาคร	นนทบุรี	ปทุมธานี	ระนอง	ปราจีนบุรี	อ่างทอง	ปทุมธานี	ชลบุรี
8	ภูเก็ต	สงขลา	สมุทรปราการ	แพร่	ภูเก็ต	หนองบัวลำภู	ชลบุรี	ปทุมธานี
9	ชัยนาท	ระนอง	ชลบุรี	สิงห์บุรี	ประจวบคีรีขันธ์	ชัยนาท	สงขลา	สงขลา
10	สระบุรี	พังงา	พระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา	สระแก้ว	นครปฐม	สมุทรปราการ	พังงา
11	ปราจีนบุรี	หนองคาย	สิงห์บุรี	พัทลุง	นครพนม	แพร่	สระบุรี	สิงห์บุรี
12	สมุทรปราการ	เชียงใหม่	ลำปาง	สุโขทัย	ชุมพร	อุดรธานี	ระนอง	ลำปาง
13	สิงห์บุรี	สุราษฎร์ธานี	ชุมพร	ลำปาง	สระบุรี	สงขลา	สิงห์บุรี	พระนครศรีอยุธยา
14	พระนครศรีอยุธยา	ตราด	พะเยา	พังงา	กาญจนบุรี	อุดรดิตถ์	ปราจีนบุรี	สระบุรี
15	ชลบุรี	พิจิตร	สมุทรสงคราม	สงขลา	มหาสารคาม	หนองคาย	พังงา	ระนอง
16	นนทบุรี	พิษณุโลก	นครศรีธรรมราช	สมุทรสงคราม	ระยอง	สุโขทัย	พระนครศรีอยุธยา	ปราจีนบุรี
17	ลำปาง	นครปฐม	แพร่	ชลบุรี	นครศรีธรรมราช	สิงห์บุรี	ราชบุรี	สมุทรปราการ
18	ปทุมธานี	นครนายก	ตรัง	ระยอง	ตราด	กระบี่	ลำปาง	จันทบุรี

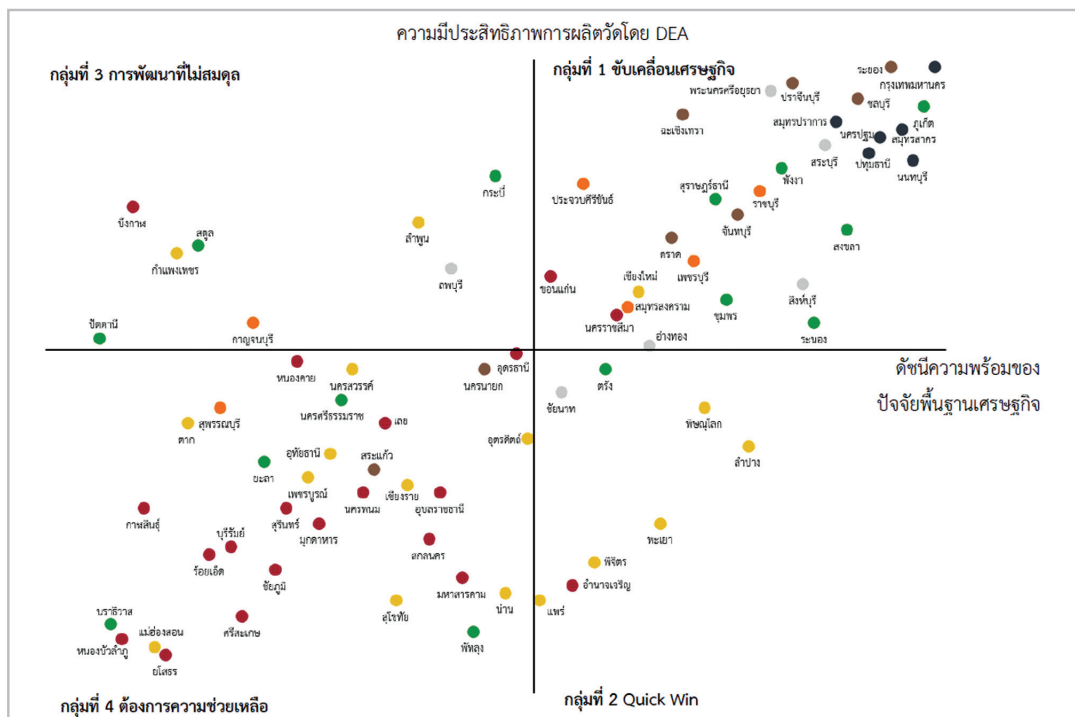
อันดับ	กำลังซื้อ	สุขภาพ	การศึกษา	โครงสร้างพื้นฐาน	ความท้าทายทาง ทรัพยากรมนุษย์	สิ่งแวดล้อม	ดัชนีความพร้อมปัจจัยพื้นฐาน	
							ไม่ถ่วงน้ำหนัก	Gini Coefficient
19	พะเยา	แม่ฮ่องสอน	เชียงใหม่	นครปฐม	สมุทรสาคร	ลำพูน	จันทบุรี	ชุมพร
20	นครราชสีมา	ประจวบคีรีขันธ์	ราชบุรี	อุดรดิตถ์	อำนาจเจริญ	เชียงราย	ชุมพร	ราชบุรี
21	อำนาจเจริญ	สมุทรปราการ	สระบุรี	น่าน	สุราษฎร์ธานี	ระยอง	สุราษฎร์ธานี	สุราษฎร์ธานี
22	สมุทรสงคราม	สิงห์บุรี	สมุทรสาคร	ตรัง	ชลบุรี	อุบลราชธานี	พิษณุโลก	พิษณุโลก
23	สกลนคร	นครราชสีมา	ปราจีนบุรี	พิษณุโลก	เพชรบุรี	สระบุรี	เพชรบุรี	เพชรบุรี
24	ชัยภูมิ	อุดรดิตถ์	เพชรบุรี	ชัยนาท	ตรัง	อุทัยธานี	ฉะเชิงเทรา	อ่างทอง
25	นครพนม	ปราจีนบุรี	อุดรดิตถ์	ตราด	สุรินทร์	ประจวบคีรีขันธ์	ตราด	ฉะเชิงเทรา
26	ระนอง	ลพบุรี	ฉะเชิงเทรา	เพชรบุรี	นครปฐม	มุกดาหาร	พะเยา	อำนาจเจริญ
27	ชุมพร	สระบุรี	สุราษฎร์ธานี	พิจิตร	หนองบัวลำภู	สตูล	อ่างทอง	แพร่
28	บุรีรัมย์	อุบลราชธานี	ลำพูน	อ่างทอง	ยโสธร	บึงกาฬ	เชียงใหม่	ชัยนาท
29	น่าน	ราชบุรี	พิษณุโลก	พะเยา	ปทุมธานี	จันทบุรี	สมุทรสงคราม	เชียงใหม่
30	นครสวรรค์	ยะลา	พัทลุง	ลำพูน	อุดรธานี	นครพนม	นครราชสีมา	พะเยา
31	พิษณุโลก	ระยอง	นครนายก	สระบุรี	นครราชสีมา	ศรีสะเกษ	ตรัง	สมุทรสงคราม
32	ศรีสะเกษ	ตาก	ตราด	สุราษฎร์ธานี	แม่ฮ่องสอน	พระนครศรีอยุธยา	พิจิตร	ประจวบคีรีขันธ์
33	อ่างทอง	จันทบุรี	พิจิตร	เลย	ศรีสะเกษ	พิจิตร	ประจวบคีรีขันธ์	พิจิตร
34	เลย	ชุมพร	ประจวบคีรีขันธ์	จันทบุรี	สกลนคร	เชียงใหม่	อำนาจเจริญ	อุดรดิตถ์
35	สงขลา	อุดรธานี	จันทบุรี	นครนายก	บุรีรัมย์	ชุมพร	ชัยนาท	ตรัง
36	เพชรบุรี	สุรินทร์	อ่างทอง	เชียงใหม่	ชัยภูมิ	ราชบุรี	ขอนแก่น	นครราชสีมา
37	ร้อยเอ็ด	เพชรบุรี	น่าน	อุทัยธานี	อุบลราชธานี	เลย	แพร่	อุดรธานี
38	พังงา	สกลนคร	พังงา	สระแก้ว	ปัตตานี	ปราจีนบุรี	อุดรดิตถ์	กระบี่
39	เพชรบูรณ์	ฉะเชิงเทรา	ลพบุรี	ชุมพร	มุกดาหาร	ระนอง	อุดรธานี	ตราด
40	อุทัยธานี	สมุทรสงคราม	สตูล	กำแพงเพชร	สงขลา	บุรีรัมย์	น่าน	ขอนแก่น
41	พัทลุง	ตรัง	มหาสารคาม	สุพรรณบุรี	เชียงราย	สุราษฎร์ธานี	กระบี่	ลพบุรี
42	กาญจนบุรี	นครสวรรค์	ขอนแก่น	มหาสารคาม	อ่างทอง	เพชรบุรี	นครนายก	ลำพูน
43	สุราษฎร์ธานี	กระบี่	นครราชสีมา	หนองบัวลำภู	ขอนแก่น	เพชรบูรณ์	พัทลุง	น่าน
44	กาฬสินธุ์	สุพรรณบุรี	กาญจนบุรี	มุกดาหาร	ฉะเชิงเทรา	สกลนคร	มหาสารคาม	อุบลราชธานี
45	แพร่	เชียงราย	กระบี่	อำนาจเจริญ	หนองคาย	กำแพงเพชร	ลพบุรี	มหาสารคาม
46	ขอนแก่น	ลำปาง	นครสวรรค์	ปราจีนบุรี	บึงกาฬ	น่าน	อุบลราชธานี	เลย
47	ลำพูน	สระแก้ว	สุพรรณบุรี	เพชรบูรณ์	เลย	มหาสารคาม	สกลนคร	สุโขทัย
48	พิจิตร	น่าน	สุโขทัย	นครศรีธรรมราช	พังงา	สุรินทร์	ลำพูน	เชียงราย
49	มหาสารคาม	อ่างทอง	ชัยนาท	เชียงราย	พระนครศรีอยุธยา	นครสวรรค์	เชียงราย	นครพนม
50	อุบลราชธานี	อุทัยธานี	เชียงราย	ฉะเชิงเทรา	ร้อยเอ็ด	พะเยา	สุโขทัย	สระแก้ว
51	ยะลา	นครศรีธรรมราช	ยะลา	ขอนแก่น	ลพบุรี	พิษณุโลก	เลย	นครนายก
52	อุดรธานี	ศรีสะเกษ	อุทัยธานี	ราชบุรี	เพชรบูรณ์	สระแก้ว	สระแก้ว	นครศรีธรรมราช
53	เชียงใหม่	พะเยา	เพชรบูรณ์	ร้อยเอ็ด	สตูล	ยโสธร	นครพนม	หนองคาย
54	ลพบุรี	พระนครศรีอยุธยา	ระนอง	นครสวรรค์	ราชบุรี	แม่ฮ่องสอน	นครสวรรค์	สกลนคร
55	สุรินทร์	ชัยภูมิ	ร้อยเอ็ด	ยโสธร	สมุทรปราการ	ตรัง	นครศรีธรรมราช	อุทัยธานี
56	ยโสธร	บุรีรัมย์	อุดรธานี	ยะลา	จันทบุรี	นครราชสีมา	อุทัยธานี	พัทลุง
57	เชียงราย	มุกดาหาร	มุกดาหาร	อุบลราชธานี	พิษณุโลก	ปัตตานี	มุกดาหาร	เพชรบูรณ์
58	ตรัง	กาญจนบุรี	เลย	ลพบุรี	ยะลา	ลพบุรี	เพชรบูรณ์	นครสวรรค์
59	สระแก้ว	กาฬสินธุ์	หนองคาย	ประจวบคีรีขันธ์	พัทลุง	สุพรรณบุรี	หนองคาย	ศรีสะเกษ
60	มุกดาหาร	เลย	สระแก้ว	อุดรธานี	สุโขทัย	ชลบุรี	สุรินทร์	มุกดาหาร
61	สุโขทัย	ลำพูน	ชัยภูมิ	นครพนม	พะเยา	สมุทรปราการ	ชัยภูมิ	ชัยภูมิ
62	ตราด	เพชรบูรณ์	กำแพงเพชร	สตูล	กำแพงเพชร	ชัยภูมิ	ยะลา	สุรินทร์

อันดับ	กำลังซื้อ	สุขภาพ	การศึกษา	โครงสร้างพื้นฐาน	ความท้าทายทางทรัพยากรมนุษย์	สิ่งแวดล้อม	ดัชนีความพร้อมปัจจัยพื้นฐาน	
							ไม่ถ่วงน้ำหนัก	Gini Coefficient
63	สุพรรณบุรี	มหาสารคาม	อำนาจเจริญ	ปัตตานี	นครนายก	สมุทรสงคราม	กาญจนบุรี	บุรีรัมย์
64	นครนายก	อำนาจเจริญ	ตาก	นครราชสีมา	กาฬสินธุ์	ปทุมธานี	ศรีสะเกษ	ยะลา
65	อุดรธานี	พัทลุง	นครพนม	กระบี่	นครสวรรค์	ร้อยเอ็ด	บุรีรัมย์	กาญจนบุรี
66	กำแพงเพชร	สุโขทัย	กาฬสินธุ์	บึงกาฬ	อุทัยธานี	กาฬสินธุ์	สุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี
67	ประจวบคีรีขันธ์	สตูล	ยโสธร	กาฬสินธุ์	พิจิตร	ตราด	ร้อยเอ็ด	สตูล
68	กระบี่	ชัยนาท	สกลนคร	สุรินทร์	สุพรรณบุรี	สมุทรสาคร	สตูล	ร้อยเอ็ด
69	บึงกาฬ	นครพนม	สุรินทร์	บุรีรัมย์	เชียงใหม่	พัทลุง	ตาก	หนองบัวลำภู
70	ตาก	ร้อยเอ็ด	อุบลราชธานี	ศรีสะเกษ	สมุทรสงคราม	นครนายก	กำแพงเพชร	นราธิวาส
71	นครศรีธรรมราช	กำแพงเพชร	แม่ฮ่องสอน	ชัยภูมิ	สิงห์บุรี	ยะลา	ยโสธร	กำแพงเพชร
72	หนองบัวลำภู	แพร่	บึงกาฬ	สกลนคร	แพร่	กาญจนบุรี	แม่ฮ่องสอน	บึงกาฬ
73	สตูล	บึงกาฬ	ปัตตานี	กาญจนบุรี	ชัยนาท	ขอนแก่น	กาฬสินธุ์	ยโสธร
74	แม่ฮ่องสอน	นราธิวาส	ศรีสะเกษ	หนองคาย	น่าน	ตาก	บึงกาฬ	กาฬสินธุ์
75	ปัตตานี	ปัตตานี	หนองบัวลำภู	ตาก	ลำพูน	นครศรีธรรมราช	หนองบัวลำภู	ตาก
76	หนองคาย	ยโสธร	บุรีรัมย์	นราธิวาส	ลำปาง	ฉะเชิงเทรา	นราธิวาส	แม่ฮ่องสอน
77	นราธิวาส	หนองบัวลำภู	นราธิวาส	แม่ฮ่องสอน	อุดรธานี	กรุงเทพมหานคร	ปัตตานี	ปัตตานี

ที่มา: ผู้วิจัย

อย่างไรก็ตาม จะเห็นว่าผลการศึกษาคำนวณดัชนีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจกรณีไม่ถ่วงน้ำหนักและกรณีถ่วงน้ำหนักด้วย Gini Coefficient มีผลที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้น หากนำผลลัพธ์จากดัชนีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (กรณีไม่ถ่วงน้ำหนัก) และประสิทธิภาพการผลิตในแต่ละจังหวัดจากการวัดด้วย DEA มาแสดงรวมกันดังปรากฏตามภาพที่ 3 ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มจังหวัดต่างๆ ออกเป็น 4 Quadrant ดังนี้

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานเศรษฐกิจและประสิทธิภาพการผลิต

ที่มา: ผู้วิจัย

กลุ่มที่ 1 จังหวัดที่มีความสามารถในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เนื่องจากมีทั้งความพร้อมในเชิงปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและมีประสิทธิภาพการผลิตสูงซึ่งสามารถเรียงลำดับตามความพร้อมจากมากที่น้อยที่สุดได้ดังนี้ กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต นนทบุรี สมุทรสาคร ระยอง นครปฐม ปทุมธานี ชลบุรี สงขลา สมุทรปราการ สระบุรี ระนอง สิงห์บุรี ปราจีนบุรี พังงา พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี เพชรบุรี ฉะเชิงเทรา ตรารด อ่างทอง นครราชสีมา ประจวบคีรีขันธ์ ขอนแก่น

กลุ่มที่ 2 Quick win เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ค่อนข้างมีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจอยู่แล้ว แต่ยังไม่สามารถแปลงมาเป็นประสิทธิภาพการผลิตที่สูงขึ้นได้ ดังนั้นหากภาครัฐสามารถให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตจะทำให้กลุ่มจังหวัดดังกล่าวนี้ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตขึ้นได้ ทั้งนี้ หากเรียงตามความพร้อมจากมากที่น้อยที่สุด ได้แก่ ลำปาง พะเยา พะเยา ตรารด พะเยา ตรัง พิจิตร อำนาจเจริญ แพร่

กลุ่มที่ 3 จังหวัดที่เสี่ยงต่อการพัฒนาที่ไม่สมดุล เนื่องจากเป็นกลุ่มจังหวัดที่แม้จะมีประสิทธิภาพการผลิตสูงแต่ยังไม่มีความพร้อมในเชิงปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ความไม่พร้อมดังกล่าวอาจนำมาซึ่งประสิทธิภาพและการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ถดถอยลงในระยะยาวได้ โดยหากเรียงจังหวัดตามความพร้อมจากมากที่น้อยที่สุดได้ดังนี้ ได้แก่ กระบี่ ลพบุรี ลำพูน กาญจนบุรี สตูล กำแพงเพชร บึงกาฬ ปัตตานี

กลุ่มที่ 4 จังหวัดที่ต้องการความช่วยเหลือ เนื่องจากเป็นกลุ่มจังหวัดที่ยังมีความเป็นรองทั้งในด้านความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและประสิทธิภาพการผลิต โดยเรียงจากจังหวัดที่มีความพร้อมมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้ดังนี้ อุตรดิตถ์ อุตรธานี น่าน นครนายก พัทลุง มหาสารคาม อุบลราชธานี สกลนคร เชียงราย สุโขทัย เลย สระแก้ว นครพนม นครสวรรค์ นครศรีธรรมราช อุทัยธานี มุกดาหาร เพชรบูรณ์ หนองคาย สุรินทร์ ชัยภูมิ ยะลา ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ สุพรรณบุรี ร้อยเอ็ด ตาก ยโสธร แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี หนองบัวลำภู นราธิวาส

ระดับประสิทธิภาพและความพร้อมทางปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ยังมีความสัมพันธ์กับรายได้ต่อหัวต่อปี โดยกลุ่มที่มีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและประสิทธิภาพการผลิตต่ำ หรือกลุ่มที่ 4 จะมีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยต่อปีต่ำที่สุดเพียง 78,369 บาท ขณะที่กลุ่มที่มีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและประสิทธิภาพการผลิตสูง หรือกลุ่มที่ 1 มีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยต่อปีสูงที่สุดถึง 360,259 บาท แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของประสิทธิภาพการผลิตและความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนได้เป็นอย่างดี ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อหัวต่อปีเฉลี่ยของกลุ่มกับประสิทธิภาพการผลิตและความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

3. บทสรุปและการพัฒนาในอนาคต

การวัดประสิทธิภาพการผลิตของประเทศโดยทั่วไปมักมีข้อจำกัดหลายประการทำให้ไม่สามารถคำนวณหาประสิทธิภาพการผลิตเป็นรายจังหวัดและคำนึงถึงปัจจัยการผลิตมากกว่าหนึ่งชนิดได้โดยง่ายแต่การศึกษานี้ได้นำเสนอวิธีการศึกษาทางเลือกหรือ Data Envelopment Analysis (DEA) ซึ่งมีลักษณะเป็น Nonparametric Approach ซึ่งไม่จำเป็นต้องกำหนดฟังก์ชันการผลิตล่วงหน้า โดยใช้ผลผลิตมวลรวมของจังหวัดเป็นข้อมูลผลผลิต และใช้ข้อมูลจำนวนผู้มีงานทำและจำนวนที่ดินที่ใช้ประโยชน์ของแต่ละจังหวัดเป็นปัจจัยการผลิตในการคำนวณหาประสิทธิภาพทางเทคนิคของแต่ละจังหวัด โดยผลการศึกษา พบว่า จังหวัดที่มีประสิทธิภาพทางเทคนิคของการผลิตสูงอยู่ในกลุ่มกรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคกลาง และภาคใต้ ส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิภาพต่ำมักอยู่ในภาคอีสานและภาคเหนือ โดยพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพสูงมักมีประสิทธิภาพสูงในทุกสาขาการผลิตไม่ว่าจะเป็นภาพรวมการผลิตของจังหวัด การผลิตในภาคเกษตรกรรม การผลิตในภาคอุตสาหกรรม และการผลิตในภาคบริการ ส่วนพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพต่ำก็มักจะมีประสิทธิภาพต่ำในทุกด้านเช่นกัน

นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดที่มีความพร้อมทางปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจสูง ปรากฏในบริเวณกรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคตะวันออก และภาคกลาง ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และกลุ่มจังหวัดบริเวณชายแดนใต้จะประสบปัญหาทั้งความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สื่อให้เห็นว่าความพร้อม/ไม่พร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเป็นปัญหาเชิงพื้นที่เช่นเดียวกับประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งชี้ให้เห็นถึงลักษณะของโครงสร้างเศรษฐกิจของที่มีคุณลักษณะร่วมในเชิงพื้นที่ ดังนั้น การศึกษานี้จึงเป็นการวิเคราะห์เพื่อจัดทำชุดข้อมูลเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการจัดทำนโยบายการคลังเชิงพื้นที่ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงพื้นที่เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งในด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจและการลดความเหลื่อมล้ำไปพร้อมกัน

อนึ่ง การศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงต้นแบบในการสร้างและใช้ประโยชน์จากดัชนีความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจเท่านั้น ในอนาคตควรมีการพัฒนาดัชนีให้มีความครอบคลุมเพิ่มขึ้นโดยการเพิ่มเครื่องชี้ภายในแต่ละกลุ่มปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เช่น ในกลุ่มความสูญเสียอาจเพิ่มภัยพิบัติด้านอื่นๆ อาทิ อัคคีภัย ไฟป่าและหมอกควัน และภัยหนาว เป็นต้น หรือในกลุ่มสาธารณูปโภคพื้นฐานอาจเพิ่มปัจจัยความมีเสถียรภาพของไฟฟ้า และสภาพถนน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ข้อมูลรายจังหวัดในปัจจุบันยังมีค่อนข้างจำกัด นอกจากนี้ ยังอาจขยายกลุ่มปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้มีความครอบคลุมครบถ้วนสมบูรณ์เพิ่มขึ้นได้ ยกตัวอย่างเช่น ความพร้อมของปัจจัยการผลิตในพื้นที่ เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ และปัจจัยทุน เป็นต้น

บทวิเคราะห์

เรื่อง 2562 ปีแห่งวิกฤติของการปิดโรงงานอุตสาหกรรมจริงหรือ¹

บทสรุปผู้บริหาร

○ จากกรณีข่าวที่กำลังกระหน่ำอยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ในขณะนี้ เชื่อเหลือเกินว่าหนึ่งในข่าวที่สังคมกำลังจับตามองอย่างยิ่งในสภาวะเศรษฐกิจไทยที่กำลังชะลอตัวอยู่ในขณะนี้ คือข่าวที่เกี่ยวกับการทยอยปิดกิจการโรงงานในไทย² ส่งผลให้เกิดการเลิกจ้างงาน ทำให้แรงงานส่วนหนึ่งต้องตกงาน ซึ่งปัจจุบันสภาวะการรับรู้ข่าวที่มีความหลากหลายของช่องทางและมีความรวดเร็วของข้อมูล สร้างแรงกดดันให้แก่ตลาดแรงงาน กระทบกับความเชื่อมั่นของผู้ใช้แรงงานและผู้บริโภค ซึ่งอาจกำลังคิดว่าอาจจะถึงคราวของตนเองในอีกไม่นาน และกระทบต่อความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายของประชาชนทั่วไปอีก ซึ่งจะทำให้เป็นสถานการณ์ที่ยากลำบากของรัฐบาลในการฟื้นฟูความเชื่อมั่น และจะกระทบต่อทิศทางการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะอันใกล้

○ บทความนี้จะชี้ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงจากข้อมูลจริง โดยหากดูจากสถิติข้อมูลจากกระทรวงอุตสาหกรรมที่แสดงให้เห็นถึงจำนวนของการเปิดกิจการใหม่และการปิดกิจการ ซึ่งตัวเลขได้แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์การเลิกกิจการไม่ได้มีข้อน่ากังวลอย่างที่เผยแพร่อยู่ในขณะนี้ โดยตัวเลขของจำนวนโรงงานที่ยกเลิกกิจการในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 มีจำนวนน้อยกว่าเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนที่ร้อยละ 2.2 ต่อปี รวมถึงจำนวนแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการเลิกกิจการในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 ที่เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีที่แล้วเพียงร้อยละ 2.9 ต่อปี ขณะที่การเปิดกิจการใหม่และการขยายกิจการ รวมถึงเม็ดเงินลงทุนก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่เพิ่มขึ้น

○ จากสถานการณ์เศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน กำลังเผชิญกับปัจจัยลบทั้งเศรษฐกิจโลกที่กำลังชะลอตัว การส่งออกที่ชะงักจากสงครามการค้า และอีกหลายปัจจัยลบที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยโดยรวม รัฐบาลจึงต้องเร่งออกมาตรการเพื่อพยุงเศรษฐกิจของไทยให้กลับมาขยายตัวได้มากขึ้น โดยเฉพาะการสร้าง ความเข้มแข็งแก่ผู้ประกอบการทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดย่อม ทั้งการสนับสนุนด้านสินเชื่อ มาตรการสนับสนุนด้านภาษี การกำหนดเป้าหมายด้านการศึกษาเพื่อส่งออกแรงงานให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดทั้งในปัจจุบันและอนาคต การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย เพื่อสร้างความมั่นคงทางการงานและความมั่นคงด้านรายได้แก่แรงงานไทย ฟื้นฟูความเชื่อมั่นในการใช้จ่าย ตลอดจนทำให้เศรษฐกิจไทยสามารถเดินต่อไปได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตลอดไป

¹ ผู้เขียน: นายคิวัจน์ จีรกุลยาพัฒน์ เศรษฐกรปฏิบัติการ ส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ขอขอบคุณนายพงศ์นคร โภชากรณ์ ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค สำหรับข้อเสนอแนะ อนึ่ง บทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่ได้สะท้อนความเห็นของหน่วยงาน

² หมายเหตุ : สาเหตุของการปิดโรงงาน ได้แก่ (1) จำหน่ายทะเบียน (2) แจ้งเลิกประกอบกิจการ (3) รายงานการตรวจของสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 1-7 และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (4) ไม่เข้าข่ายการเป็นโรงงานตาม พ.ร.บ.โรงงาน ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2562 (5) โดยการสำรวจโรงงาน (6) ใบอนุญาตขาดอายุ

1. ความสำคัญของการลงทุนต่อเศรษฐกิจไทย

หนึ่งในกลไกสำคัญที่รัฐบาลชุดปัจจุบันได้พยายามขับเคลื่อนให้เกิดการเติบโตตามวิสัยทัศน์ประเทศ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” มาตลอด 5 ปีที่ผ่านมา หนึ่งในนั้นคือ “การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การ พัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้” ซึ่งถือเป็นหนึ่งในแผนยุทธศาสตร์ชาติที่จะเป็นตัวช่วยในการเสริม สร้างให้คนไทยมีรายได้สูงขึ้น พ้นจากการเป็นประเทศที่ติดอยู่ในกับดักรายได้ปานกลาง สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้แก่คนในสังคมและมีความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน การพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบ การไทย ให้สามารถแข่งขันกับต่างชาติได้ในยุคที่เทคโนโลยีกำลังก้าวเข้าสู่ยุคของปัญญาประดิษฐ์หรือ AI (Artificial Intelligence) อันจะทำให้การแข่งขันของกิจการต่างๆ ในอนาคตนั้น มีความท้าทายมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ดีในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการการลงทุนในประเทศอย่างมาก ทั้งการ ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เพื่อดึงดูดการลงทุนที่จะเข้ามาในประเทศ ตั้งแต่การจัดตั้งโครงการเขต พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC (Eastern Economic Corridor) หรือพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษที่รองรับ เหล่านักลงทุนจากทั่วโลกให้เข้ามาลงทุนในไทย แลกกับสิทธิประโยชน์ที่ไทยให้เป็นการแลกเปลี่ยนและยังมีอีก หลายมาตรการเพื่อสนับสนุนการลงทุนในประเทศทั้งมาตรการ Thailand Plus หรือการเร่งปล่อยสินเชื่อกแก่ อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน หรือ PPP (Public – Private Partnership) ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการเสริมขีดความสามารถทางการแข่งขัน ดึงดูดเม็ดเงินลงทุนจาก ต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้น สร้างอาชีพและรายได้ให้กับแรงงานไทยจำนวนมาก ส่งผลดีต่อสภาพ เศรษฐกิจและความเชื่อมั่นให้เกิดกับประเทศไทยในภาพรวมได้มากขึ้น

2. สาระสำคัญจากข่าวการปิดโรงงานอุตสาหกรรม

จากสถานการณ์เศรษฐกิจไทยที่กำลังชะลอตัวอยู่ในขณะนี้ ได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าและการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกเป็นสำคัญ สะท้อนได้จากยอดการส่งออกสินค้าที่หดตัวลง นำไปสู่ผลกระทบต่อ ภาคอุตสาหกรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รวมไปถึงผลกระทบต่อจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมบางส่วนที่ได้รับผล จากสงครามการค้า ทำให้ปิดกิจการลงหรือย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่นๆ เกี่ยวเนื่องต่อแรงงานที่มีความ เสี่ยงด้านการสูญเสียตำแหน่งงานและขาดรายได้ในที่สุด ทั้งนี้ คาดว่าเศรษฐกิจไทยที่ชะลอตัวอยู่ในขณะนี้ จะยังคงส่งผลไปจนถึงปี 2563 ที่กำลังใกล้เข้ามาดังจะเห็นได้จากการปรับลดประมาณการของหลายสำนัก เศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตาม ปฏิเสธไม่ได้ว่า ข่าวการปิดกิจการโรงงานที่ออกมาเป็นระยะได้สร้างความวิตกกังวล ให้เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างยิ่ง และสร้างความตื่นตระหนกเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศไทยที่กำลังเผชิญอยู่ ความกังวลว่าเศรษฐกิจไม่ดี โรงงานปิดกิจการมากขึ้นเรื่อยๆ หรือทยอยย้ายฐานการผลิตไปประเทศอื่นหรือ ประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกัน โดยเฉพาะโรงงานขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงหรือก่อตั้งกิจการมานานจะยิ่งสร้างความกังวลแก่ผู้รับข่าวสารอย่างมาก ความกังวลว่าคนตกงานจะเพิ่มขึ้น บัณฑิตใหม่ที่กำลังจะจบจะหางานยาก และตกงานเพิ่มขึ้น ซึ่งทั้งหมดนั้นจะเป็นเสียงสะท้อนและตั้งคำถามกลับไปยังรัฐบาลว่าเศรษฐกิจไทยกำลังแย่ อยู่หรือไม่ และรัฐบาลจะสามารถนำพาประเทศไทยรอดพ้นวิกฤติความเชื่อมั่นครั้งนี้ได้อย่างไร ซึ่งในขณะนี้ ที่กำลังได้รับผลกระทบอยู่นั้นอันจะเห็นได้จากดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่กำลังลดลงอย่างต่อเนื่อง ประชาชน ชะลอการใช้จ่ายเนื่องจากไม่มั่นใจในสภาพเศรษฐกิจและกลัวว่าวันหนึ่งตนเองจะถูกเลิกจ้าง ซึ่งนั่นจะไป กระทบกับเศรษฐกิจจริงที่กำลังชะลอตัวอยู่ ทำให้สถานการณ์ความกังวลในเรื่องดังกล่าวจะส่งผลกระทบมาก เกินจากความเป็นจริง

3. ข้อเท็จจริงจากกระทรวงอุตสาหกรรม

หากดูจากข้อมูลสถิติการเปิดกิจการใหม่ การขยายกิจการ และการเลิกกิจการของประเทศไทยของกระทรวงอุตสาหกรรมในช่วงปี 2560 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม ปี 2562 หรือในช่วงกว่า 3 ปีที่ผ่านมา พบว่าปี 2562 ไม่ได้มีความเสี่ยงในด้านการปิดกิจการของโรงงานมากไปกว่าปีที่ผ่านมา มาอย่างมีนัยสำคัญ แต่ยังพบประเด็นที่น่ากังวลเช่นกันในเรื่องของจำนวนการเปิดกิจการใหม่ที่มีแนวโน้มลดลง ซึ่งอาจเกิดจากหลายปัจจัย และยังพบการขยายตัวของกิจการที่ขยายกิจการในช่วง 2 เดือนล่าสุด หากดูจากภาพรวมจำนวนโรงงานที่เปิดกิจการใหม่ตั้งแต่ปี 2560-2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,172 และ 4,225 แห่งตามลำดับ ขณะที่ในรอบ 10 เดือน (ม.ค.-ต.ค.) ของปี 2562 มีจำนวนโรงงานที่เปิดกิจการใหม่ทั้งสิ้น 2,835 แห่ง ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 19 ต่อปี จำนวนโรงงานที่มีการขยายกิจการตั้งแต่ปี 2560-2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 967 และ 975 แห่งตามลำดับ ขณะที่ในรอบ 10 เดือน (ม.ค.-ต.ค.) ของปี 2562 มีจำนวนโรงงานที่ขยายกิจการทั้งสิ้น 888 แห่ง เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 7.1 ต่อปี และจำนวนโรงงานที่เลิกกิจการในปี 2560-2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,448 และ 1,638 แห่งตามลำดับ ขณะที่ในรอบ 10 เดือน (ม.ค.-ต.ค.) ของปี 2562 มีจำนวนโรงงานที่เลิกกิจการทั้งสิ้น 1,348 แห่ง ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 2.2 ต่อปี

**ตารางแสดงภาพรวมการเปิดกิจการใหม่ การขยายกิจการ และการเลิกกิจการ
ของผู้ประกอบการ แบ่งตามประเภทของจำนวนโรงงาน/จำนวนเงินทุนที่ใช้ และจำนวน
แรงงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยปี 2560-2562**

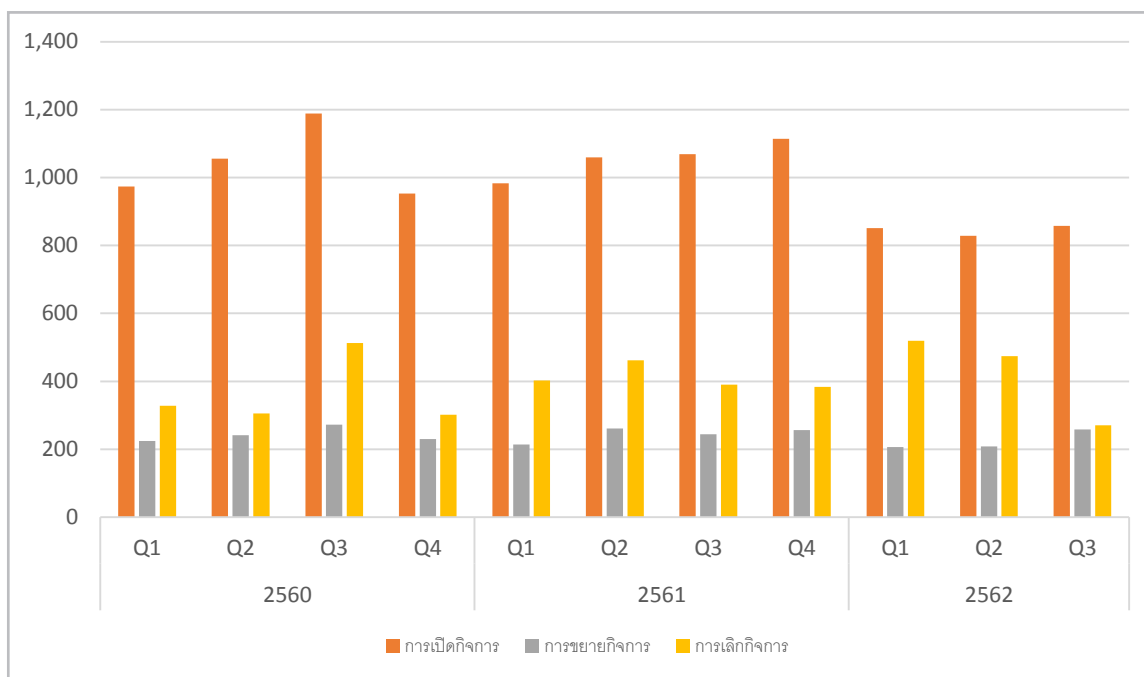
ประเภท		ทั้งปี 2560	ทั้งปี 2561	10 เดือนปี 2561 (ม.ค.-ต.ค.)	10 เดือนปี 2562 (ม.ค.-ต.ค.)	เปลี่ยนแปลง (%)
จำนวนโรงงาน (แห่ง)	การเปิดกิจการใหม่	4,172	4,225	3,502	2,835	-19.0
	การขยายกิจการ	967	975	829	888	7.1
	การเลิกกิจการ	1,448	1,638	1,379	1,348	-2.2
จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	การเปิดกิจการใหม่	323,890	231,089	190,779	271,746	42.4
	การขยายกิจการ	195,978	134,547	114,928	146,458	27.4
	การเลิกกิจการ	86,113	35,403	29,837	57,340	92.2
จำนวน แรงงาน (ราย)	การเปิดกิจการใหม่	112,665	108,288	87,647	80,338	-8.3
	การขยายกิจการ	99,777	96,171	79,691	81,275	2.0
	การเลิกกิจการ	41,106	40,580	34,043	35,033	2.9

ที่มา: กระทรวงอุตสาหกรรม

จากตัวเลขดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของคนในสังคมที่กล่าวว่าปี 2562 นี้มีจำนวนโรงงานที่เลิกกิจการมากขึ้นกว่าปีก่อนหน้า **ซึ่งไม่เป็นความจริง** แถมยังมีการเลิกกิจการน้อยกว่าปีที่แล้วเสียอีกเมื่อเทียบในช่วงเดียวกัน ขณะที่จำนวนแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการเลิกกิจการในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจากช่วงเดียวกันปีก่อนที่ร้อยละ 2.9 ต่อปี ที่จำนวน 35,033 ราย

อย่างไรก็ตาม ยังมีสถิติที่น่าสนใจคือการเติบโตของจำนวนเม็ดเงินลงทุนของโรงงานที่เปิดกิจการใหม่ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 นั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 271,746 ล้านบาท ขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนกว่าร้อยละ 42.4 ต่อปี ในขณะที่จำนวนเม็ดเงินลงทุนของโรงงานที่ขยายกิจการในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 นั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 146,458 ล้านบาท ขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนกว่าร้อยละ 27.4 ต่อปีเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นของนักลงทุนรายใหม่ที่เข้ามาลงทุนด้วยจำนวนเม็ดเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้น แม้จำนวนโรงงานที่เปิดใหม่จะน้อยลงก็ตาม แต่ในอีกแง่หนึ่ง การลดลงของผู้ประกอบการขนาดเล็กที่มีจำนวนเม็ดเงินในระดับไม่มากเข้ามาเปิดกิจการใหม่น้อยลงสะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งทุนหรือไม่ ซึ่งรัฐบาลกำลังเร่งออกมาตรการช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยให้เข้าถึงแหล่งทุนได้มากขึ้น

แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนโรงงานที่มีการเปิดกิจการใหม่/การขยายกิจการ/การเลิกกิจการของผู้ประกอบการในประเทศไทย รายไตรมาส ตั้งแต่ปี 2560-2562

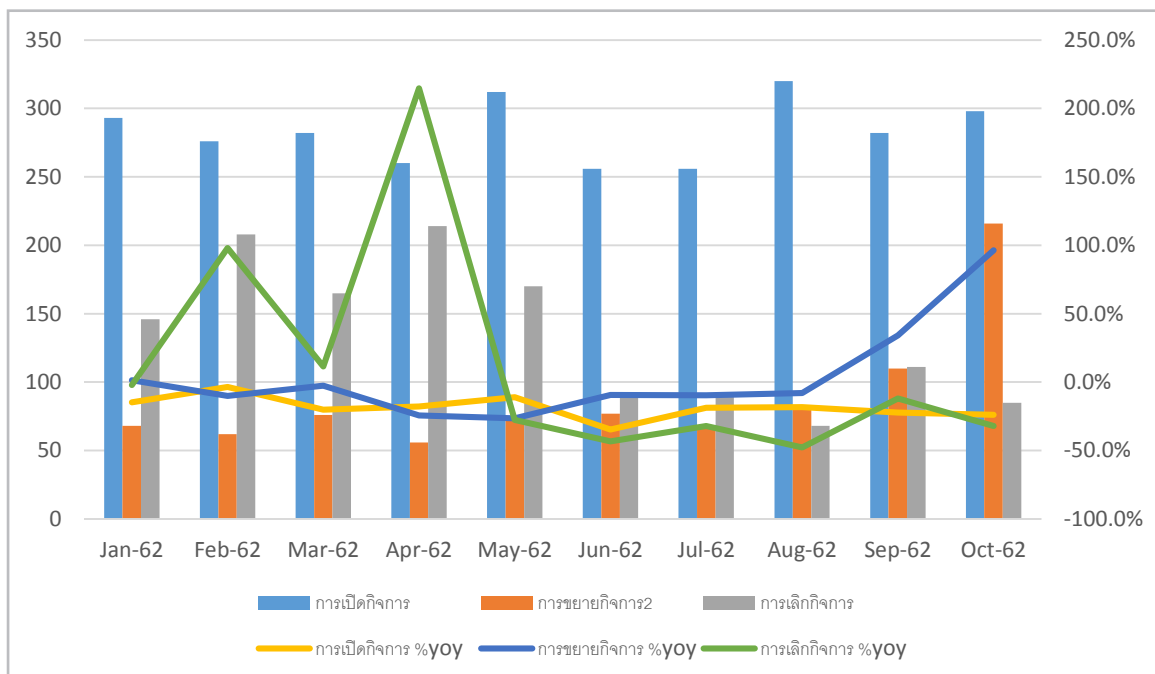

ที่มา: กระทรวงอุตสาหกรรม รวบรวมโดยผู้เขียน

หากมาดูที่แนวโน้มของการประกอบกิจการเป็นรายไตรมาส ช่วงปี 2560-2562 พบว่า จำนวนโรงงานที่ขอเปิดกิจการใหม่มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะตั้งแต่ในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2562 เป็นต้นมา และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนโรงงานที่ขยายกิจการ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการที่ต้นปี 2562 ได้มีการชะลอการลงทุนของนักลงทุนบางส่วน เนื่องจากนักลงทุนบางส่วนต้องการความชัดเจนจากการเลือกตั้งของรัฐบาลไทย เพื่อดูทิศทางและแนวโน้มการส่งเสริมด้านการลงทุนของแต่ละพรรคการเมืองว่ามีแนวทางอย่างไร

ซึ่งหลังจากมีการจัดตั้งรัฐบาลเรียบร้อยแล้วในช่วงเดือนมิถุนายน การชะลอการเข้าลงทุนของนักลงทุนจึงเข้าสู่สภาวะปกติและเริ่มเห็นสัญญาณการเข้ามาลงทุนเพิ่มเติม โดยเฉพาะโรงงานที่มีการขยายกิจการที่มีการขยายตัวในระดับสูงตั้งแต่เดือน ก.ย.-ต.ค. 2562 กว่าร้อยละ 34.1 และ 96.4 ต่อปีตามลำดับ สวนทางกับ อัตราการขยายตัวของจำนวนโรงงานที่ขอเลิกกิจการในช่วงต้นปีตั้งแต่เดือน ก.พ-เม.ย. 2562 ที่อยู่ในระดับสูงกว่าร้อยละ 98.1 11.5 และ 214.7 ต่อปีตามลำดับ มีแนวโน้มลดลงจนถึงปัจจุบัน

แผนภูมิแท่งและแผนภูมิเส้นแสดงจำนวนและอัตราการขยายตัว (%yoy) ของโรงงานที่มีการเปิดกิจการใหม่/การขยายกิจการ/การเลิกกิจการของผู้ประกอบการในประเทศไทย ปี 2562

ที่มา: กระทรวงอุตสาหกรรม รวบรวมโดยผู้เขียน

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาสัดส่วนการเปิดกิจการใหม่ต่อการปิดกิจการ พบว่า มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2562 ทำให้ในช่วง 10 เดือนแรก (ม.ค.-ต.ค.) ของปี 2562 สัดส่วนการเปิดกิจการใหม่ต่อการปิดกิจการอยู่ที่ 110% หรือยอดเปิดกิจการมากกว่าเลิกกิจการกว่า 2 เท่าตัว

Period	Q1	Q2	Q3	Q4
2560	197%	246%	132%	216%
2561	145%	129%	174%	190%
2562	64%	75%	218%	

— สัดส่วนการเปิดกิจการใหม่ต่อการปิดกิจการ

4. เจาะลึกรายจังหวัด

หากมาดูสถิติจำนวนการขอเปิดกิจการใหม่และการเลิกกิจการแยกรายจังหวัด ในปี 2560-2562 โดย 10 อันดับจังหวัดที่มีการเปิดกิจการใหม่มากที่สุดในช่วง 10 เดือนแรก (ม.ค.-ต.ค) ของปี 2562 ส่วนใหญ่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงในพื้นที่ EEC ที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ไทยใช้เป็นจุดขายเพื่อดึงนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกัน จังหวัดที่มีการขอเลิกกิจการมากที่สุดในช่วง 10 เดือนแรก (ม.ค.-ต.ค) ของปี 2562 จะสังเกตได้ว่าส่วนใหญ่ก็เป็นจังหวัดที่มีการเปิดกิจการใหม่จำนวนมากเช่นกัน

ลำดับ	จังหวัด	ทั้งปี 2560	ทั้งปี 2561	10 เดือนปี 2562 (ม.ค.-ต.ค.)
1	สมุทรสาคร	452	461	305
2	สมุทรปราการ	328	301	211
3	ชลบุรี	249	253	180
4	นครปฐม	138	175	165
5	ปทุมธานี	202	197	139
6	กรุงเทพมหานคร	214	198	131
7	ระยอง	121	139	94
8	ฉะเชิงเทรา	103	96	70
9	สงขลา	80	75	69
10	ราชบุรี	82	87	65
รวม 77 จังหวัด		4,172	4,225	2,835

ที่มา: กระทรวงอุตสาหกรรม รวบรวมโดยผู้เขียน

ตารางแสดง 10 จังหวัดที่มีจำนวนโรงงานที่เลิกกิจการของผู้ประกอบการ
ในประเทศไทยสูงที่สุดในรอบ 10 เดือน (ม.ค.-ต.ค) ปี 2562

ลำดับ	จังหวัด	ทั้งปี 2560	ทั้งปี 2561	10 เดือนปี 2562 (ม.ค.-ต.ค.)
1	กรุงเทพมหานคร	191	144	170
2	อุบลราชธานี	224	38	102
3	ชลบุรี	39	51	85
4	สมุทรปราการ	103	132	73
5	สุราษฎร์ธานี	27	58	60
6	ปทุมธานี	56	102	51
7	ระยอง	19	51	47
8	ราชบุรี	19	47	44
9	สมุทรสาคร	52	33	39
10	แพร่	28	83	35
รวม 77 จังหวัด		1,448	1,638	1,348

ที่มา: กระทรวงอุตสาหกรรม รวบรวมโดยผู้เขียน

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นถึงจังหวัดที่มีการขอเปิดกิจการใหม่และการเลิกกิจการใน 10 อันดับแรกของประเทศ ณ ช่วง 10 เดือนแรกของปี 2562 ทั้งนี้ หากนับรวมกันโดยตัดจังหวัดที่เข้าซ้อนกันออกแล้ว จะเหลือทั้งสิ้นจำนวน 13 จังหวัดด้วยกัน โดยจะขอแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 จังหวัดที่มีสัดส่วนการเปิดกิจการใหม่มากกว่าการเลิกกิจการ

ลำดับ	จังหวัด	การเปิดกิจการใหม่		การเลิกกิจการ		สัดส่วนการเปิดกิจการใหม่ต่อการเลิกกิจการ (%)
		10 เดือนปี 2561 (ม.ค-ต.ค.)	10 เดือนปี 2562 (ม.ค-ต.ค.)	10 เดือนปี 2561 (ม.ค-ต.ค.)	10 เดือนปี 2562 (ม.ค-ต.ค.)	
1	นครปฐม	144	165	45	7	2,357.1
2	สงขลา	69	69	30	8	862.5
3	สมุทรสาคร	382	305	26	39	782.1
4	ฉะเชิงเทรา	83	70	11	21	333.3
5	สมุทรปราการ	258	211	112	73	289.0
6	ปทุมธานี	154	139	92	51	272.6
7	ชลบุรี	191	180	38	85	211.8
8	ระยอง	116	94	45	47	200.0
9	แพร่	85	53	73	35	151.4
10	ราชบุรี	67	65	42	44	147.8
11	สุราษฎร์ธานี	87	65	52	60	108.3

มีจำนวนทั้งสิ้น 11 จังหวัด โดยส่วนใหญ่แล้วอยู่ในเขตปริมณฑล หรือพื้นที่ที่มีโรงงานจำนวนมาก รวมทั้งพื้นที่ EEC โดย จ.นครปฐมมีส่วนการเปิดกิจการใหม่ต่อการเลิกกิจการสูงที่สุดกว่า 2,357.1% หรือกว่า 23 เท่า ถือได้ว่าเป็นสัดส่วนที่อยู่ในระดับสูงมาก ขณะที่ในจังหวัดอื่นๆ ก็มีสัดส่วนการเปิดกิจการใหม่ต่อการเลิกกิจการค่อนข้างสูงเช่นกัน มีเพียงจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่มีสัดส่วนดังกล่าวใกล้เคียงกัน หรือจำนวนโรงงานที่เปิดใหม่ใกล้เคียงกับจำนวนเลิกกิจการ

กลุ่มที่ 2 จังหวัดที่มีสัดส่วนการเปิดกิจการใหม่น้อยกว่าการเลิกกิจการ

ลำดับ	จังหวัด	การเปิดกิจการใหม่		การเลิกกิจการ		สัดส่วนการเปิดกิจการใหม่ต่อการเลิกกิจการ (%)
		10 เดือนปี 2561 (ม.ค-ต.ค.)	10 เดือนปี 2562 (ม.ค-ต.ค.)	10 เดือนปี 2561 (ม.ค-ต.ค.)	10 เดือนปี 2562 (ม.ค-ต.ค.)	
1	อุบลราชธานี	36	36	32	102	35.3
2	กรุงเทพมหานคร	159	131	110	170	77.1

มีจำนวนทั้งสิ้น 2 จังหวัดด้วยกัน คือ จ.อุบลราชธานี และกรุงเทพฯ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยเฉพาะของแต่ละจังหวัดเอง โดยเฉพาะ จ.อุบลราชธานีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์น้ำท่วมช่วงไตรมาส 3 ของปี 2562 ซึ่งอาจจะยิ่งซ้ำเติมปัญหาการเลิกกิจการได้ ขณะที่กรุงเทพฯ นั้น ถึงแม้ว่าจะเห็นการเลิกกิจการที่มากกว่าการเปิดกิจการใหม่ก็ตาม แต่ก็ยังพบการขยายตัวของหลายจังหวัดในเขตปริมณฑลที่ขยายตัวทดแทนได้ดี

โดยสรุปแล้ว แม้ในหลายๆ จังหวัด จะมีการเลิกกิจการในปี 2562 จำนวนมาก แต่เมื่อเทียบกับสัดส่วนของการเปิดกิจการใหม่ก็พบว่ายังอยู่ในสัดส่วนที่น้อย จากจำนวนจังหวัดตัวอย่างที่ยกมาทั้งหมด 13 จังหวัด มี 11 จังหวัดที่ยังมีสัดส่วนการเปิดกิจการใหม่ต่อการเลิกกิจการสูงกว่า 100% หรือ 1 เท่า แสดงให้เห็นถึงการที่แม้ในจังหวัดที่มีการปิดกิจการจำนวนมาก แต่ในขณะเดียวกัน การเปิดกิจการใหม่ก็ยังมีสัดส่วนที่สูงกว่า ทำให้ในภาพรวมการปิดกิจการยังไม่แสดงให้เห็นถึงความน่าวิตกกังวลแต่อย่างใด จะมีเพียงบางจังหวัดที่ควรตั้งข้อสังเกต เช่น จ.กรุงเทพฯ แต่จะพบการขยายตัวไปลงทุนในเขตปริมณฑลมากกว่า ซึ่งหมายถึงการกระจายความเจริญไปสู่บริเวณปริมณฑลเพิ่มขึ้น และช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ในจังหวัดรอบนอกมากขึ้น ขณะที่จ.อุบลราชธานี ที่มีจำนวนการปิดกิจการเพิ่มขึ้นสวนทางกับการเปิดกิจการใหม่สูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่าง อาจมีปัจจัยเฉพาะของตัวจังหวัดเอง ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบถึงสาเหตุของการเลิกกิจการในสัดส่วนที่สูงกว่าการเปิดกิจการใหม่ และใช้นโยบายช่วยเหลือในระดับจังหวัดต่อไป

5. รัฐบาลมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

แม้ว่าในขณะนี้ สถานการณ์การปิดกิจการ หรือจ้างงานจะยังไม่มีข้อที่น่าวิตกกังวลเท่าใดนัก แต่อย่างไรก็ตาม รัฐบาลก็ไม่ได้นิ่งนอนใจกับสถานการณ์เศรษฐกิจที่กำลังชะลอตัว โดยหนึ่งในเครื่องจักรสำคัญของการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลคือการกระตุ้นด้านการลงทุน จะเห็นได้จากหลายๆ มาตรการที่เพิ่งจะประกาศใช้ส่วนหนึ่งคือการกระตุ้นการลงทุนที่กำลังชะลอตัวอยู่ ทั้งการกระตุ้นผ่าน Thailand Plus ที่มีหลายสิทธิประโยชน์สำหรับนักลงทุนเพื่อให้การลงทุนเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้น การช่วยเหลือผู้ประกอบการด้านภาษีสำหรับการนำเข้าเครื่องจักรเพื่อเร่งขีดความสามารถทางการแข่งขัน เพื่อที่จะเป็นส่วนช่วยให้สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่ง

ทางการค้าได้ หรือแม้กระทั่งการที่รัฐลงทุนไปในด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ซึ่งล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดแรงดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างชาติที่สนใจ ให้เข้ามาลงทุนภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น หรือเป็นตัวจุดประกายให้ผู้ประกอบการในไทยกล้าที่จะขยายกิจการ หรือเปิดการลงทุนในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อรองรับการแข่งขันและโอกาสที่มากขึ้น

5. บทส่งท้าย

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น บทความนี้เปรียบเสมือนการสร้างความเข้าใจใหม่และลบข้อมูลเดิมโดยได้รับการมองตามข้อเท็จจริงให้แก่ผู้ที่กำลังวิตกกังวลกับสภาพเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน หรือแรงงานที่กำลังอยู่ในระบบว่า ในขณะนี้ เศรษฐกิจไทยยังห่างไกลกับคำว่าวิกฤติ ขบวนการปิดกิจการรวมถึงสภาวะการจ้างงานก็ไม่น่าวิตกกังวลเหมือนกับข่าวที่ออกมา อย่างไรก็ตาม ปฏิเสธไม่ได้ว่าจากสภาวะเศรษฐกิจในภาพรวมที่กำลังชะลอตัวจากหลายปัจจัยทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ จึงไม่อาจที่จะวางใจได้ อันจะเห็นได้จากหลากหลายมาตรการที่รัฐบาลพยายามสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในช่วงที่ผ่านมา ช่วงที่เหลือของปี และในปีถัดไป

อย่างไรก็ดี ยังมีสิ่งที่ผู้เขียนอยากเห็นคือการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ยุค 4.0 ให้มากยิ่งขึ้น ขณะที่ควรสร้างความแข็งแกร่งของกิจการเปิดใหม่ขนาดเล็กและขนาดกลางให้มากขึ้น ซึ่งกิจการเหล่านั้นอาจจะยังขาดปัจจัยเกื้อหนุนอยู่บ้างบางประการ ทำให้กิจการใหม่ไม่สามารถที่จะยืนระยะต่อสู้อยู่ในสงครามการค้า หรือโอบมือลาในเวลาไม่นาน ซึ่งนั่นจะเป็นสิ่งที่ทำให้ไทยยังขาดแนวความคิดใหม่ หรือการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น และเสียโอกาสจากการที่กิจการที่แข็งแกร่งแล้วพร้อมที่จะขยายกิจการ จะมีการจ้างงานมากกว่าโรงงานที่ขอเปิดกิจการใหม่โดยเฉลี่ยกว่า 3.5 เท่าตัวด้วยกัน และในขณะเดียวกัน บริษัทที่มีการขยายกิจการจะนำเม็ดเงินลงทุนเข้าสู่ระบบมากกว่ากิจการเปิดใหม่โดยเฉลี่ยถึงกว่า 2.3 เท่าตัวเลยทีเดียว ผู้เขียนหวังว่าในระยะถัดไป ควรจะมีมาตรการวัดด้านความสำเร็จในการช่วยเหลือกิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก ให้ใหญ่พอที่จะสามารถขยายกิจการหรือพัฒนากลายเป็นกิจการขนาดใหญ่เพื่อเป็นอีกหนึ่งในตัวชี้วัดที่สำคัญ นอกจากการวัดแค่ด้านปริมาณจำนวนโรงงานที่ขอเปิดกิจการใหม่ การขยายกิจการ หรือการเลิกกิจการในแบบมิติเดียวดังเช่นในปัจจุบัน หากผู้ประกอบการขนาดกลางหรือขนาดเล็กอยู่ได้ จะทำให้เกิดตำแหน่งงานและการกระจายรายได้มากขึ้น ส่งผลต่อภาพรวมเศรษฐกิจทั้งในระดับฐานราก จนถึงภาพรวมในระดับประเทศต่อไป

Thailand's Key Economic Indicators

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

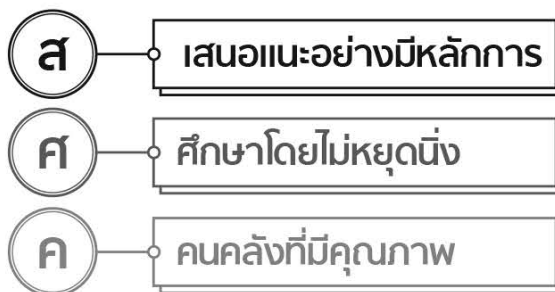
	2560	2561	ค.ค. 61	พ.ย. 61	ธ.ค. 61	ม.ค. 62	ก.พ. 62	มี.ค. 62	เม.ย. 62	พ.ค. 62	มิ.ย. 62	ก.ค. 62	ส.ค. 62	ก.ย. 62	YTD
ภาวะเศรษฐกิจภายนอก/7															
- ราคาน้ำมันดิบ Dubai (ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล)/7	53.2	69.4	79.4	65.6	57.4	59.1	64.6	66.9	70.9	69.5	61.8	63.2	59.1	61.1	64.0
- อัตราดอกเบี้ย Federal Fund (%)7	1.00-1.25	2.25-2.50	2.00-2.25	2.00-2.25	2.25-2.50	2.25-2.50	2.25-2.50	2.25-2.50	2.25-2.50	2.25-2.50	2.25-2.50	2.00-2.25	2.00-2.25	1.75-2.00	1.75-2.00
ภาคการคลัง (ปีงบประมาณ)/1															
- รายจ่ายรวม (พันล้านบาท)/1	2,890.5	3,007.2	468.3	226.3	269.2	304.9	200.2	225.1	262.7	171.8	227.0	230.9	168.1	288.7	3,043.2
(%YoY) /1	3.0%	4.0%	9.3%	-9.6%	-6.8%	24.7%	20.6%	2.3%	6.6%	-9.4%	-24.9%	8.4%	-6.1%	3.6%	1.2%
- รายจ่ายงบประมาณ (พันล้านบาท)/1	2,686.6	2,792.1	447.8	199.7	245.5	286.5	182.1	200.7	211.9	161.3	217.0	219.6	158.2	258.0	2,788.3
(%YoY) /1	4.2%	3.9%	8.2%	-9.7%	-6.5%	26.3%	23.8%	0.9%	-10.5%	-6.4%	-24.3%	8.4%	-5.3%	0.7%	-0.1%
- รายจ่ายประจำ (พันล้านบาท)/1	2,305.8	2,411.8	422.3	181.4	214.0	256.4	152.7	159.9	186.0	128.4	183.2	189.8	125.2	201.8	2,401.1
(%YoY) /1	4.1%	4.6%	10.6%	-10.2%	-5.6%	28.0%	28.3%	0.1%	-12.0%	-10.1%	-26.6%	7.2%	-6.6%	-2.6%	-0.4%
- รายจ่ายลงทุน (พันล้านบาท)/1	380.8	380.3	25.5	18.3	31.5	30.1	29.4	40.8	25.9	33.0	33.8	29.8	33.0	56.2	387.2
(%YoY) /1	4.4%	-0.1%	-20.7%	-4.7%	-12.2%	13.8%	4.7%	4.2%	2.3%	11.1%	-8.4%	16.7%	0.0%	14.6%	1.8%
- รายจ่ายเหลือปี (พันล้านบาท)/1	204.0	215.1	20.5	26.6	23.7	18.4	18.1	24.5	50.8	10.4	10.0	11.2	09.9	30.7	254.9
(%YoY) /1	40.5%	5.5%	41.9%	-8.3%	-9.8%	3.6%	-3.9%	14.8%	420.8%	-39.3%	-36.9%	8.5%	-17.4%	37.5%	18.5%
ด้านอุปทาน															
ภาคการเกษตร															
- ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร (%YoY) /6	6.3%	7.7%	2.8%	-0.3%	6.1%	2.4%	1.4%	-1.2%	-5.1%	-1.9%	0.3%	0.4%	1.4%	1.3%	-0.1%
- ดัชนีราคาสินค้าเกษตร (%YoY) /6	-2.8%	-5.7%	-0.1%	-1.8%	-1.6%	-0.4%	0.7%	-2.2%	-0.6%	0.6%	6.2%	1.8%	2.7%	2.6%	1.3%
- รายได้เกษตรกรที่แท้จริง (%YoY) /14	3.4%	1.2%	1.8%	-2.6%	4.6%	2.4%	1.7%	-4.4%	-6.9%	-2.8%	5.3%	0.8%	3.1%	3.0%	0.1%
- การจ้างงานภาคเกษตร (%YoY) /3	-0.1%	3.1%	3.7%	2.7%	1.3%	-5.5%	-6.1%	0.3%	-5.1%	-5.0%	-1.3%	-5.1%	-0.5%	0.9%	-2.9%
ภาคอุตสาหกรรม															
- ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (%YoY) /10	1.8%	3.6%	5.8%	0.8%	1.2%	0.6%	-1.3%	-2.7%	1.5%	-3.4%	-5.3%	-3.3%	-4.4%	-4.7%	-2.6%
- มูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /1	18.7%	9.7%	13.5%	3.0%	-21.0%	7.5%	-13.4%	-18.4%	1.5%	-5.1%	-5.2%	-2.5%	-27.7%	-5.4%	-8.4%
- ปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /1	14.1%	5.1%	11.4%	1.8%	-21.8%	7.3%	-3.0%	-18.1%	2.3%	-4.9%	-5.8%	-4.1%	-29.2%	N/A	-8.1%
- อัตราการใช้กำลังการผลิต (%) /10	68.3%	69.8%	70.0%	70.3%	67.6%	70.5%	69.1%	74.3%	63.6%	67.8%	65.3%	65.3%	65.8%	63.9%	67.3%
- การจ้างงานภาคอุตสาหกรรม (%YoY) /3	-4.1%	1.1%	5.1%	-0.1%	8.5%	4.1%	1.7%	1.6%	3.8%	-0.6%	-0.8%	-1.4%	1.4%	-6.5%	0.3%
- ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม (ระดับ) /9	86.3	91.6	92.6	93.9	93.2	93.8	95.6	96.3	95.0	95.9	94.5	93.5	92.8	92.1	94.4
ภาคบริการ															
- จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ล้านคน) /11	35.6	38.2	2.7	3.2	3.8	3.7	3.6	3.5	3.2	2.7	3.1	3.3	3.5	2.9	29.5
(%YoY) /14	9.4%	7.3%	-0.8%	4.3%	7.4%	5.3%	1.5%	-0.6%	3.2%	-0.4%	1.3%	4.7%	7.4%	10.1%	3.5%
- การจ้างงานภาคบริการ (%YoY) /3	0.8%	-0.2%	0.7%	1.3%	-1.1%	4.1%	4.2%	1.5%	1.5%	1.7%	1.6%	-1.4%	2.1%	-1.8%	1.5%
ด้านอุปสงค์															
การบริโภคภาคเอกชน															
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาปลีก (%YoY) /1	3.7%	5.6%	7.2%	9.6%	0.8%	3.1%	-0.5%	2.2%	1.6%	5.3%	-5.6%	-9.1%	-5.3%	-2.3%	-1.3%
- ปริมาณการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /1	4.7%	8.4%	18.6%	9.4%	-3.1%	3.9%	-7.3%	4.9%	6.3%	-2.3%	-8.2%	17.5%	-1.9%	N/A	1.4%
- ปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่ง (%YoY) /14	23.7%	15.4%	14.1%	12.8%	-2.7%	17.4%	9.2%	15.2%	16.9%	1.3%	-4.6%	0.8%	-3.3%	-2.4%	5.0%
- ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ (%YoY) /13	4.5%	-2.9%	1.9%	-6.1%	4.8%	-3.1%	0.4%	2.3%	0.1%	-3.8%	-15.3%	11.5%	-4.4%	-3.2%	-2.2%
- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคต่อเศรษฐกิจโดยรวม (ระดับ) /5	64.0	67.8	68.4	67.5	66.3	67.7	69.0	67.6	66.2	64.8	63.4	62.2	60.9	59.3	64.6
การลงทุนภาคเอกชน															
- ปริมาณการนำเข้าสินค้าทุนในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /1	6.3%	3.4%	0.3%	4.5%	-3.6%	-3.6%	-21.7%	-2.8%	1.6%	-6.9%	-12.6%	9.9%	-9.6%	N/A	-5.9%
- ปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ (%YoY) /14	7.5%	22.2%	36.0%	26.9%	16.6%	17.3%	9.0%	4.6%	3.7%	5.2%	-0.2%	-2.4%	-9.2%	-21.4%	0.2%
- ภาษีจากการที่ธุรกิจรวมอสังหาริมทรัพย์ (%YoY) /1	-0.9%	13.2%	16.1%	5.1%	12.6%	4.2%	9.5%	2.1%	-18.2%	-13.0%	-15.7%	-6.0%	-9.2%	8.5%	-4.7%
- ยอดขายปูนซีเมนต์ (%YoY) /14	1.3%	4.9%	13.8%	5.4%	-1.4%	5.5%	-3.0%	-10.3%	-5.4%	-3.1%	-3.4%	-4.5%	-12.9%	-10.0%	-5.3%
- ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (%YoY) /14	1.9%	2.6%	1.2%	1.3%	0.5%	-0.3%	-0.1%	0.3%	0.7%	0.3%	-0.8%	-2.0%	-2.3%	-2.8%	-0.8%
การค้าระหว่างประเทศ															
- มูลค่าการส่งออก (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ):ระบบดุลการ (%YoY) /4	236.6	252.9	21.7	21.2	19.4	19.0	21.6	21.4	18.6	21.0	21.4	21.2	21.9	20.5	186.6
(%YoY) /4	9.9%	6.9%	8.6%	-1.0%	-1.6%	-5.6%	5.4%	-5.3%	-2.8%	-6.2%	-2.1%	4.3%	-4.0%	-1.4%	-2.1%
- ราคาสินค้าส่งออก (%YoY) /4	3.6%	3.4%	2.5%	1.5%	0.7%	0.2%	0.4%	0.5%	0.3%	0.0%	0.2%	0.6%	0.3%	N/A	0.3%
- ปริมาณการส่งออก (%YoY) /14	6.0%	3.4%	5.9%	-2.5%	-2.3%	-6.1%	4.9%	-5.8%	-3.0%	-6.2%	-2.3%	3.7%	-4.3%	N/A	-2.5%
- มูลค่าการนำเข้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ):ระบบดุลการ (%YoY) /4	221.5	248.2	21.9	22.2	18.1	23.0	17.5	19.4	20.0	20.8	18.2	21.1	19.9	19.2	179.2
(%YoY) /4	14.1%	12.0%	10.6%	13.4%	-9.2%	14.0%	-10.1%	-7.6%	-0.7%	-0.7%	-9.4%	1.7%	-14.6%	-4.2%	-3.7%
- ราคาสินค้านำเข้า (%YoY) /4	5.5%	5.6%	5.5%	2.3%	0.4%	-0.4%	0.4%	0.4%	0.6%	-0.2%	-0.6%	0.4%	-0.3%	N/A	0.0%
- ปริมาณการนำเข้า (%YoY) /14	8.1%	6.1%	4.8%	10.8%	-9.6%	14.5%	-10.5%	-8.0%	-1.4%	-0.5%	-8.9%	1.2%	-14.3%	N/A	-3.6%
- ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ):ระบบดุลการ /4	15.1	4.7	-0.2	-0.9	1.3	-4.0	4.0	2.0	-1.5	0.2	3.2	0.1	2.1	1.3	7.4
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจต่างประเทศ															
- อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ) /2	33.8	32.3	33.3	32.9	32.4	31.2	31.5	31.8	31.9	31.8	30.7	30.8	30.6	30.6	31.2
- ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) /2	50.2	28.5	1.1	1.1	4.1	1.4	6.0	5.4	1.9	0.1	4.6	1.8	4.0	N/A	25.1
- ทุนสำรองทางการ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) /2	202.6	205.6	201.8	203.2	205.6	209.9	212.5	212.2	210.5	210.0	215.8	218.4	220.2	220.5	220.5
- ฐานะเงินตราต่างประเทศส่วนเกินสุทธิ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) /2	36.7	33.7	32.6	32.2	33.7	31.8	31.2	32.6	34.0	35.1	34.5	32.2	32.3	33.1	33.1
- ทุนสำรองทางการต่อหนึ่งหัวประชากรเฉลี่ย /2	3.3	3.3	3.2	3.2	3.3	3.4	3.4	3.4	3.5	3.4	3.5	3.5	3.5	N/A	3.5
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจในประเทศ															
- อัตราการว่างงาน (%) /3	1.2%	1.1%	1.0%	1.0%	0.9%	1.0%	0.8%	0.9%	1.0%	1.1%	0.9%	1.1%	1.0%	1.0%	1.0%
- ดัชนีราคาผู้ผลิต (%YoY) /4	0.7%	0.4%	1.7%	0.9%	-0.5%	-1.1%	-0.6%	0.4%	0.7%	0.0%	-1.1%	-1.2%	-1.7%	-1.9%	-0.7%
- อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (%YoY) /4	0.7%	1.1%	1.2%	0.9%	0.4%	0.3%	0.7%	1.2%	1.2%	1.1%	0.9%	1.0%	0.5%	0.3%	0.8%
- อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (%YoY) /4	0.6%	0.7%	0.7%	0.7%	0.7%	0.7%	0.6%	0.6%	0.6%	0.5%	0.5%	0.4%	0.5%	0.4%	0.5%
- หนี้สาธารณะต่อ GDP(%) /1	41.2%	41.9%	41.8%	41.9%	41.9%	41.7%	41.9%	41.8%	42.1%	42.0%	41.3%	41.5%	41.3%	N/A	41.3%

ตารางเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (Economic Indicators) รายไตรมาส

	2560	2561	2560		2561				2562			YTD
			Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	
ภาวะเศรษฐกิจภายนอก/7												
- ราคาน้ำมันดิบ Dubai (ดอลลาร์สหรัฐ/บาร์เรล) /7	53.2	69.4	50.5	59.3	63.9	72.1	74.2	67.5	63.5	67.4	61.2	64.0
- อัตราดอกเบี้ย Federal Fund (%)/7	1.00-1.25	2.25-2.50	1.00-1.25	1.00-1.25	1.50-1.75	1.75-2.00	2.00-2.25	2.25-2.50	2.25-2.50	2.25-2.50	1.75-2.00	1.75-2.00
ภาคการคลัง (ปีงบประมาณ)/1												
- รายจ่ายรวม (พันล้านบาท)/1	2,890.5	3,007.2	633.1	967.5	630.7	738.4	670.6	963.7	730.2	661.5	687.7	3,043.2
(%YoY) /1	3.0%	4.0%	13.3%	-0.2%	-0.9%	13.3%	5.9%	-0.4%	15.8%	-10.4%	2.5%	1.2%
- รายจ่ายงบประมาณ (พันล้านบาท)/1	2,686.6	2,792.1	609.1	897.8	572.8	695.6	625.9	893.0	669.2	590.2	635.9	2,788.3
(%YoY) /1	4.2%	3.9%	15.3%	2.5%	-0.7%	11.3%	2.8%	-0.5%	16.8%	-15.1%	1.6%	-0.1%
- รายจ่ายประจำ (พันล้านบาท)/1	2,305.8	2,411.8	502.8	810.6	479.2	603.7	518.3	817.7	569.0	497.5	516.8	2,401.1
(%YoY) /1	4.1%	4.6%	17.4%	3.4%	0.3%	11.5%	3.1%	0.9%	18.8%	-17.6%	-0.3%	-0.4%
- รายจ่ายลงทุน (พันล้านบาท)/1	380.8	380.3	106.3	87.2	93.6	91.9	107.6	75.2	100.2	92.7	119.0	387.2
(%YoY) /1	4.4%	-0.1%	6.1%	-5.4%	-5.2%	10.0%	1.3%	-13.7%	7.0%	0.8%	10.6%	1.8%
- รายจ่ายเหลือปี (พันล้านบาท)/1	204.0	215.1	24.0	69.7	57.9	42.8	44.7	70.8	61.0	71.3	51.8	254.9
(%YoY) /1	40.5%	5.5%	-21.1%	-25.1%	-3.3%	58.3%	86.0%	1.5%	5.3%	66.6%	16.0%	18.5%
ด้านอุปทาน												
ภาคการเกษตร												
- ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร (%YoY) /6	6.3%	7.7%	13.8%	-2.8%	9.4%	12.5%	11.0%	2.2%	0.8%	-2.4%	1.1%	-0.1%
- ดัชนีราคาสินค้าเกษตร (%YoY) /6	-2.8%	-5.7%	-13.0%	-6.1%	-12.0%	-5.6%	-3.0%	-1.2%	-0.6%	2.1%	2.4%	1.3%
- รายได้เกษตรกรที่แท้จริง (%YoY) /14	3.4%	1.2%	-0.4%	-9.1%	-4.2%	5.0%	6.2%	0.4%	-0.2%	-1.8%	2.4%	0.1%
- การจ้างงานภาคเกษตร (%YoY) /3	-0.1%	3.1%	-1.7%	-2.3%	5.6%	2.6%	1.8%	2.5%	-3.7%	-3.6%	-1.5%	-2.9%
ภาคอุตสาหกรรม												
- ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (%YoY) /10	1.8%	3.6%	2.0%	3.9%	5.2%	4.5%	2.3%	2.5%	-1.2%	-2.5%	-4.2%	-2.6%
- มูลค่าการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /1	18.7%	9.7%	18.5%	15.1%	16.2%	8.5%	16.9%	-2.1%	-8.5%	-3.0%	-13.2%	-8.4%
- ปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /1	14.1%	5.1%	15.9%	8.0%	6.4%	3.9%	13.7%	-3.4%	-5.2%	-2.9%	N/A	-8.1%
- อัตราการใช้กำลังการผลิต (%) /10	68.3%	69.8%	68.7%	68.8%	72.9%	68.2%	68.7%	69.3%	71.3%	65.6%	65.0%	67.3%
- การจ้างงานภาคอุตสาหกรรม (%YoY) /3	-4.1%	1.1%	-4.0%	-2.3%	-3.3%	1.1%	2.6%	4.4%	2.4%	0.8%	-2.2%	0.3%
- ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม (ระดับ) /9	86.3	91.6	85.2	87.3	90.5	90.3	92.4	93.2	95.2	95.1	92.8	94.4
ภาคบริการ												
- จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติรวม (ล้านคน) /11	35.6	38.2	8.9	9.3	10.6	8.8	9.0	9.7	10.8	9.0	9.7	29.5
(%YoY) /14	9.4%	7.3%	7.7%	20.2%	15.2%	8.1%	1.7%	4.0%	2.1%	1.4%	7.2%	3.5%
- การจ้างงานภาคบริการ (%YoY) /3	0.8%	-0.2%	-0.4%	1.6%	-2.4%	-0.2%	1.4%	0.3%	3.3%	1.6%	-0.4%	1.5%
ด้านอุปสงค์												
การบริโภคภาคเอกชน												
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ (%YoY) /1	3.7%	5.6%	5.9%	4.6%	4.1%	6.0%	6.6%	5.8%	1.7%	0.4%	-5.7%	-1.3%
- ปริมาณการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /1	4.7%	8.4%	5.3%	10.0%	7.6%	11.6%	6.1%	8.2%	0.7%	-1.5%	N/A	1.4%
- ปริมาณจำหน่ายรถยนต์นั่ง (%YoY) /14	23.7%	15.4%	11.2%	33.9%	12.1%	23.6%	21.2%	6.8%	13.9%	3.7%	-1.7%	5.0%
- ปริมาณรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ (%YoY) /13	4.5%	-2.9%	0.2%	6.5%	-1.7%	-5.8%	-3.7%	-0.2%	-0.1%	-7.1%	0.9%	-2.2%
- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคต่อเศรษฐกิจโดยรวม (ระดับ) /5	64.0	67.8	62.4	65.2	66.7	67.5	69.6	67.4	68.1	64.8	60.8	64.6
การลงทุนภาคเอกชน												
- ปริมาณการนำเข้าสินค้าทุนในรูปดอลลาร์สหรัฐ (%YoY) /1	6.3%	3.4%	8.4%	6.2%	9.1%	5.6%	-1.1%	0.5%	-9.5%	-6.1%	N/A	-5.9%
- ปริมาณจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ (%YoY) /14	7.5%	22.2%	12.8%	9.5%	13.0%	28.2%	22.8%	25.0%	9.5%	2.9%	-11.3%	0.2%
- ภาษีจากการทำธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์ (%YoY) /1	-0.9%	13.2%	12.3%	3.1%	14.8%	16.8%	10.8%	11.2%	4.9%	-15.6%	-2.3%	-4.7%
- ยอดขายปูนซีเมนต์ (%YoY) /14	1.3%	4.9%	3.5%	3.1%	1.6%	4.0%	8.8%	5.6%	-3.0%	-3.9%	-9.2%	-5.3%
- ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (%YoY) /14	1.9%	2.6%	3.0%	3.6%	2.8%	3.6%	3.2%	1.0%	0.0%	0.0%	-2.4%	-0.8%
การค้าระหว่างประเทศ												
- มูลค่าการส่งออก (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ);ระบบศุลกากร (%YoY) /4	236.6	252.9	62.1	61.2	63.2	63.4	63.9	62.4	62.0	61.0	63.6	186.6
- ราคาสินค้าส่งออก (%YoY) /4	9.9%	6.9%	12.3%	11.6%	12.1%	11.2%	3.0%	2.0%	-2.0%	-3.8%	-0.5%	-2.1%
- ราคาสินค้านำส่งออก (%YoY) /4	3.6%	3.4%	3.5%	4.3%	4.7%	4.5%	3.0%	1.6%	0.4%	0.2%	N/A	0.3%
- ปริมาณการส่งออก (%YoY) /14	6.0%	3.4%	8.5%	6.9%	7.1%	6.4%	0.0%	0.3%	-2.4%	-3.9%	N/A	-2.5%
- มูลค่าการนำเข้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ);ระบบศุลกากร (%YoY) /4	221.5	248.2	56.4	59.3	60.7	61.2	64.1	62.2	60.0	59.0	60.2	179.2
- ราคาสินค้านำเข้า (%YoY) /4	14.1%	12.0%	13.8%	14.1%	16.6%	13.9%	13.6%	4.8%	-1.2%	-3.6%	-6.1%	-3.7%
- ราคาสินค้านำเข้า (%YoY) /4	5.5%	5.6%	3.8%	5.8%	6.6%	7.2%	6.2%	2.7%	0.1%	-0.1%	N/A	0.0%
- ปริมาณการนำเข้า (%YoY) /14	8.1%	6.1%	9.6%	7.9%	9.4%	6.3%	7.0%	2.0%	-1.3%	-3.5%	N/A	-3.6%
- ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ);ระบบศุลกากร /4	15.1	4.7	5.7	1.9	2.5	2.1	-0.1	0.2	2.0	1.9	3.4	7.4
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจต่างประเทศ												
- อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ)/2	33.8	32.3	33.3	32.8	31.3	32.2	32.8	32.9	31.5	31.5	30.7	31.2
- ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)/2	50.2	28.5	14.9	12.4	14.2	4.2	3.8	6.3	12.7	6.7	N/A	25.1
- ทุนสำรองทางการ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)/2	202.6	205.6	199.3	202.6	215.6	206.8	204.5	205.6	212.2	215.8	220.5	220.5
- ฐานะเงินตราต่างประเทศส่วนสุทธิ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)/2	36.7	33.7	31.2	36.7	35.8	33.0	31.9	33.7	32.6	34.5	33.1	33.1
- ทุนสำรองทางการต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้น /2	3.3	3.3	3.1	2.9	3.2	3.1	3.1	3.3	3.4	3.5	N/A	3.5
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจในประเทศ												
- อัตราการว่างงาน (%) /3	1.2%	1.1%	1.2%	1.1%	1.2%	1.1%	1.0%	1.0%	0.9%	1.0%	1.0%	1.0%
- ดัชนีราคาผู้ผลิต (%YoY) /4	0.7%	0.4%	-0.5%	0.0%	-1.5%	0.6%	1.7%	0.7%	-0.4%	-0.1%	-1.6%	-0.7%
- อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (%YoY) /4	0.7%	1.1%	0.4%	0.9%	0.6%	1.3%	1.5%	0.8%	0.7%	1.1%	0.6%	0.8%
- อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (%YoY) /4	0.6%	0.7%	0.5%	0.6%	0.6%	0.8%	0.8%	0.7%	0.6%	0.5%	0.4%	0.5%
- หนี้สาธารณะต่อ GDP (%) /1	41.2%	41.9%	41.9%	41.2%	41.2%	41.0%	42.1%	41.9%	41.8%	41.3%	N/A	41.3%

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

FISCAL POLICY OFFICE

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

ดร.พิสิทธิ์ พัวพันธ์: pisitp@mof.go.th

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค

พงศันคร โขชากรณ์: p_pochakorn@hotmail.com

ผู้อำนวยการส่วนวิเทศและสถาบันสัมพันธ์

ดร.นรพ็ชร อัครวัลลภ: norabajra@mof.go.th

ผู้อำนวยการส่วนแบบจำลองและประมาณการเศรษฐกิจ

วิภารัตน์ ปั่นเปี่ยมรัชฎ์: wiparat@fpo.go.th

ผู้อำนวยการส่วนการวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจ

สมคิด บุญล้นเหลือ: dageyang@hotmail.com

ผู้รับผิดชอบรายการภาคเศรษฐกิจ

ภาคการคลัง

อิทธิพัฒน์ ประภาประเสริฐ: Ittipat.p@outlook.com
ณัฐธิดา จันทักดี: fongnutdee@hotmail.com

ภาคการค้าระหว่างประเทศ

ภัทรพร คุ่มสะอาด: phattraporn088@gmail.com

ตลาดน้ำมัน

ยุทธภูมิ จารุเสรี: iam5111@msn.com

เศรษฐกิจต่างประเทศ

ศิริพล ฤทธิประศาสน์: sirapol@jhu.edu
ทิตา ปทุมเทวาภิบาล: thita.psed10@gmail.com

ภาคการเงิน

อริสา แก้วสลับศรี: arisaka@outlook.co.th

อัตราแลกเปลี่ยน

อภิญา เจนธัญญารักษ์: apinya.psed8@gmail.com

ภาคอุตสาหกรรม

รชากานต์ เคนชมพู่: racha.rachakan@gmail.com

ภาคเกษตรกรรม

ภัทร จารุวัฒนมงคล: patharac@fpo.go.th

ภาคการท่องเที่ยว

กมลพรรณ จันทรัตน์: kamonpan.nok@gmail.com
พิมพ์ภรณ์ สุทธิหลวง: pimpapon2_403@hotmail.com

ภาคการบริโภค การลงทุน และอสังหาริมทรัพย์

ศิวัจน์ จิรกุลยาพัฒน์: siwat.ji@gmail.com
ธนิศ เกตุปรังค์: tanit.kgetprank@gmail.com

ด้านเสถียรภาพ

รชากานต์ เคนชมพู่: racha.rachakan@gmail.com

เศรษฐกิจรายภูมิภาค

คงขวัญ ศิลา: nu_nub@yahoo.com
กาญจนา จันทราชิต: Jantarachit.k2525@gmail.com
รอม อรุณวิสุทธิ์: romaroon@gmail.com
กวิน เอี่ยมตระกูล: kawin.iamtrakul@gmail.com
ธัญลักษณ์ โกษาเสวียง: netfpo@gmail.com

ออกแบบและจัดรูปแบบ

กุสุมา จารุมณี: kusumaj@fpo.go.th

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0-2273-9020 โทรสาร 0-2298-5602

www.fpo.go.th